

★ *xistence*

číslo 11

téma
**Globalizace
represe**

Obsah: Globální represe, Vězeňský systém: náprava nebo sociální izolace?, Virtuální indiáni a justiční realita USA, Spojené státy přilévají olej do kolumbijského ohně, Anarchistický černý kříž, Počítačová represe, Noam Chomsky: Neudržitelný nerozvoj, Vzděláním ke svobodě: Španělská inspirace a další články, polemiky, recenze...

vydává Československá anarchistická federace

Editorial

Existence, již držíte v rukou, se obsáhle věnuje rozličným aspektům represe. Téma více než ožehavé, pro nás zejména po zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v září 2000 ve stovežaté Praze. Věnujme se ale globalizující se represí. Neboť se v posledních několika desetiletích nezačali spojovat pouze kapitalisté celého světa, ale ruku v ruce s nimi i represivní moci jednotlivých států.

„V kabaretu globalizace předvádí stát striptýz a na konci představení mu zbývá jen holá nezbytnost: jeho represivní moc. Když je jeho materiální základna zničena, jeho svrchovanost a nezávislost anulována a jeho politická třída potlačena, stává se národní stát pouhou službou pro megaspolečnost... Noví páni světa nemají potřebu přímo vládnout. Ukolom spravovat záležitosti jejich jménem jsou pověřeny národní státy.“

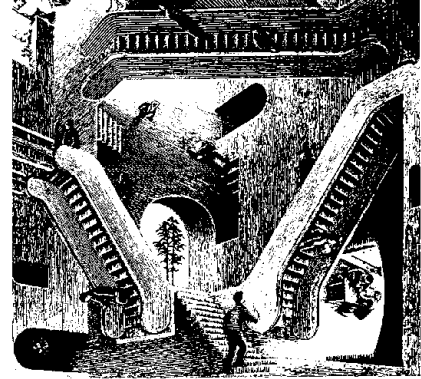
Tolik k tomuto tématu Subcomandante Marcos, s jehož vskutku brilantní literární tvorbou konfrontující zažitá politická a společenská dogmata se prostřednictvím menší ukázky budete moci seznámit i v této Existenci. Odpovědi na ekonomickou globalizaci se stává globalizace solidarity, kromě jiného velké viditelné demonstrace během tzv. akčních dnů doprovázené řadou menších a málo výrazných akcí po celém světě, zpravidla během zasedání té či oné byrokratické hydry ždímající zisky z lidí a přírody. Odpovědi na globalizaci solidarity je globalizace represe. Co s ní?

Stále častěji se stává, že armáda a policie jednotlivých států hostící zasedání finančníků zabraňují lidem ve vyjadřování

jejich odporu a to tím nejjednodušším způsobem. Na místo konání je jednoduše nepustí. V den zasedání Světového ekonomického fóra v Davosu v lednu tohoto roku byly mimo jiné zrušeny všechny vlaky jedoucí do tohoto města. Finančníci se scházejí, hermeticky odříznuti od okolního světa si ukrajují z koláče, který jim vůbec nepatří. Pro nás to není prohra, je to vítězství. První, jehož jsme dosáhli za velice krátkou dobu, neboť ještě před několika lety si na svých mejdanech z koláče ukrajovali naprosto bezstarostně. Nyní sahají k dalším opatřením a časem se může stát, že si za peníze jiných vybudují luxusní kongresové centrum uprostřed Sahary, která kromě jiných předností nabízí i tu výhodu, že zde nejezdí vlaky.

Hnutí globální solidarity by se mohlo dostat do slepé uličky, a proto se stále častěji ožívají hlasy volající po změně strategie: soustředíme se více na decentralizované akce na větším počtu míst a snažme se o posilování místních, méně viditelných lokálních hnutí. Decentralizované akce jsou pro represivní složky méně čitelné a není možné je izolovat od jejich účastníků, jsou-li tito obyvateli dané lokality. V jednotě je síla, říkají jedni a hlasují pro masové akce v místech summitů. Síla je v respektování vzájemné různorodosti, říkají druzí a zvedají ruku pro řadu menších akcí ne nutně konfrontujících stejné téma, ovšem stále dodržujících ideu globálních dní akcí. Ať už tak či onak, je to téma zřejmě hodné hlubšího zamyšlení se.

Alice

Obsah

Editorial	2
Aktivita hnutí	3
Zahraničí	4
Anarchistický černý kříž	6
Globalní represe	7
Vězeňský systém: náprava nebo sociální izolace?	10
Virtuální indiáni a justiční realita USA	12
USA přilévají olej do kolumbijského pekla	14
Anarchistický černý kříž	16
Počítačová represe	21
Osobnosti hnutí: „Rudá Emma“	22
Neudržitelný „nerozvoj“	24
Vzděláním ke svobodě: Španělská inspirace	25
Osobnosti hnutí: Severní amerika	28
Individualistický anarchismus?	30
Společenský pořádek	31
Recenze	32
Subcomandante Marcos	35
Není pořádku bez svobody	37

Anarchistický 1. máj

Nenechme si brát sociální a politická práva!

11 h – Palackého náměstí, Praha
12.30 h – pochod městem

infostánky, projevy,
hudební vystoupení...

anarchistická revue

Existence

vydává
Československá anarchistická federace

3. února 2001 - Praha

Na setkání skupin a jednotlivců spojených pod hlavičkou Iniciativy proti ekonomické globalizaci (INPEG) předstoupili zástupci Československé anarchistické federace (ČSAF) s tím, že je pro jejich organizaci nadále nepřijatelné organizačně spolupracovat s trockisty, konkrétně se Socialistickou solidaritou, což doprovodili několikastránkovým odůvodněním svého postoje. Přítomní po následné debatě rozhodli, že INPEG bude nadále fungovat pouze jako informačně-komunikační platforma bez jakýchkoliv výstupů navenek.

11. února 2001 - Plzeň

V západočeské metropoli zahájila svou činnost nová skupina Food not Bombs (Jídlo místo zbraní - FNB), která od 11. února každou neděli rozdává v centru města jídlo bezdomovcům a sociálně slabým. Napoprvé přišli jen tři strávníci, ale během následujících týdnů se jejich počet zvedl na 10 až 20 lidí. Po Praze je to tak druhý kolektiv FNB v Čechách.

3. března 2001 - Praha

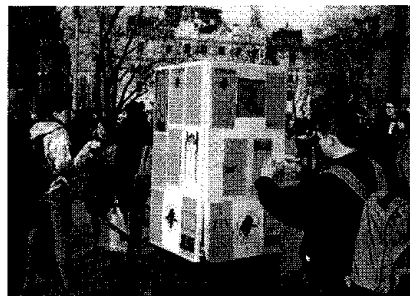
V kulturním domě Eden v Praze 10 se konal ustavující sjezd Národního sociálního bloku, v jehož rámci došlo ke spojení ultrapravicových a neonacistických stran a skupin, jako jsou například Vlastenecká republikánská strana, Národní aliance či Národní odpor. Přední místa nového politického uskupení obsadili známí neonacisté (např. Filip Vávra). Proti tomu se rozhodli postavit anarchisté a antifašisté, kterých se sešlo nedaleko na Kubánském náměstí asi padesát. Okamžitě poté, co se přiblížili k Edenu, byli brutálně napadeni policií, která zadržela asi polovinu demonstrujících antifašistů a několik z nich zranila.

3. března 2001 - Praha

Československá anarchistická federace pořádala svůj XII. sjezd, na kterém se ved-

le běžné agendy probírala také příprava kampaně proti Evropské unii a antimilitaristické kampaně či organizace letošního 1. máje a množství dalších aktivit.

8. března 2001 - Praha

Na Náměstí Míru připravila nově vzniklá „Feministická skupina 8. března“ happening v rámci „Globální stávky žen“ – akce, která byla vyhlášena právě na Mezinárodní den žen, aby připomněla stále neутěšené a nerovné postavení ženy ve společnosti ve všech koutech světa. Pořadatelky a pořadatelé nachystali velmi zajímavý program s živou hudbou, fireshow, dětským koutkem, jídlem, infostánky a infopanely. Akce se nesla celým odpolednem až do večerních hodin.

17. března 2001 - Praha

Vzpomínkový akt k výročí potlačení povstání kronšadtských námořníků bolševickou mocí v roce 1921 uspořádaly symbolicky na místě bývalého Leninova pomníku anarchistické organizace Československá anarchistická federace, Solidarita a Č.A.S. Asi 60 přítomných si vyslechlo dva projevy, které připomněly vzpomínanou událost a varovaly před bolševickými tendencemi a praktikami na levici.

23. března 2001 - Praha

Jako pokračování vzpomínky na kronšadtské povstání zorganizovaly výše jmenované anarchistické skupiny přednášku

s následnou diskusí, kterou navštívilo asi 40 lidí. Po dvou přednesených referátech, které velmi kvalitně přiblížily situaci v revolučním Rusku, průběh i následky kronšadtských událostí, následovala diskuse, ve které hojně zastoupení trockisté utvrdili zbytek přítomných v nepřijatelnosti svých postojů a dogmat.

23. března 2001 - Praha

Ve squatu Milada uspořádala „Feministická skupina 8. března“ diskusi pod názvem „Žena v rytmu života“. Necelých třicet přítomných se zde zamýšlelo nad postavením ženy v dnešní společnosti.

24. března 2001 - Hradec Králové

Asi půl druhého sta antifašistů se sešlo v Hradci Králové, aby vyjádřili svůj nesouhlas se vznikem Národního sociálního bloku, v němž se spojilo několik organizací s jasně fašistickými tendencemi. Demonstranti vyšli od hlavního vlakového nádraží za doprovodu reprodukované hudby směrem do středu města, kde si poslechli projevy zástupců Antifašistické akce, Solidarity, NESEHNUTÍ a Feministické skupiny 8. března. Projev poslední jmenované aktivity reagoval na ten den probíhající akci za zákaz potratů a požadoval v této otázce zachování práva volby pro ženy.

Pouliční slavnosti 2001

Brno – Bratislava – Praha

2.6. Brno – PARKOVIŠTĚ U ÚSTŘEDNÍHO HŘBITOVA – <http://hlaszeme.ecn.cz>

9.6. Bratislava – proti automobilismu a sociální nespravedlnosti – www.csaf.cz

16.6. Praha – proti automobilismu a změně zákona o shromažďování – www.ulicelidem.cz

východě. Turecko, jako člen G20, se stalo novým cílem MMF pro jeho strukturálně úpravné programy a turecká vláda tyto úpravy vedoucí pouze v větší chudobě podporuje. Ve dvanáct hodin se demonstrace, svolaná Anarchistickou platformou (sdružení tří organizací, Federace anarchistické mládeže, Bezzvládí a Sociálně-ekologická transformace), vydala k hotelu kde se mítink konal. Cestou byly skandovány antikapitalistická hesla.

Před hotelem byly vybaleny anarchistické vlajky a protikapitalistické a anarchistické transparenty. Na budovu soudu byla házena vajíčka a mince se slovy „když chcete peníze, tak tady je máte.“ Po přečtení tiskového prohlášení napadla shromáždění policie a zatkla 52 účastníků.

Evropský mítink Peoples Global Action, Miláno, Itálie

Peoples Global Action (PGA) je celosvětová síť skupin a hnutí bojujících proti kapitalismu v jeho globální i jakékoliv jiné podobě. Od svého vzniku v roce 1998 má za sebou již spoustu úspěšných aktivit, včetně vyhlášení několika globálních dnů akcí proti kapitalismu. Na poslední takový den, 26. září 2000, se konaly antikapitalistické akce (jako solidární s blokádou zasedání MMF a SB v Praze) ve více než 50 zemích světa a sešlo se na nich desítky tisíc lidí. Jejich spektrum sahalo od happeningů a pouličních divadel přes demonstrace a pouliční pochody až po přímé akce jako obsazování úřadů a kanceláří. V několika částech světa také došlo k tvrdým střetům s policií.

Součástí PGA jsou, jak jsem již napsal, nejružnější skupiny. Patří sem mimo jiné například angličtí Reclaim the Streets, Earth First!, švédská AFA, italská Ya basta!, Asociace farmářů Karnatky a spousta dalších větších či menších kolektivů anarchistických, libertinských apod. z celého světa.

V Itálii se konal první mítink evropské části PGA. Ten hostila organizace Ya basta! v jednom ze svých zasquattovaných sociálních center Leoncavallo v Miláně. O tom by na začátek mělo být řečeno pár slov. Pokud se řekne „squat“, v žádném případě si nepředstavujte něco jako Miladu či Ladronku. Leoncavallo je obsazená

továrna blízko centra města. Skutečně, celý tovární komplex. V tomto sociálním centru je provozována řada aktivit – funguje zde jídelna, promítací místnost, bar, uvnitř je sál s U-rampou, k dispozici slouží několik videí, playstation, infoshop (bohužel s řadou bolševických materiálů). Každý víkend se v hlavním sále, který může pojmut tak tři tisíce lidí, koná technoparty. Simultánně probíhají v menších sálech menší party, koncerty, bubnování, promítání aktivistických videí atd. O víkendu squat navštěvují celé rodiny s malými dětmi...

Zpět k mítinku. Na ten se sjelo přes dvě stě lidí z celé Evropy včetně delegátů ze zahraničí, nechyběli ani zástupci z Čech. Jednání probíhalo v jednom z menších sálů, k dispozici byla profesionální ozvučovací technika (jak taky jinak, v sále s dvoustovkou lidí na druhý konec prostě nedokřičíte). Hned první den však došlo k zásadnímu „střetu“, který zablokoval další jednání na dobrý půlden.

Kamenem úrazu se stala participace několika anglických bolševických skupin. Ty přesto, že byly opakovaně skupinou Reclaim the Streets, tedy spolupořadatelem mítinku a částí PGA z Velké Británie, vyzvány, aby do Milána nejezdily, sem vyslaly své delegáty. Při jejich představování logicky zazněly projevy nesouhlasu a tak se spustila debata.

V té byly organizace, které v září v Praze pochodovaly pod prapory Lenina a Stalina, ochotny odpřisáhnout cokoliv. Z úst představitelů těchto ortodoxních bolševiků tak zněly fráze o tom, jak jsou proti diktatuře proletariátu, proti Leninovi a dokonce i proti Trockému!! Dokonce si několikrát dovolili označit ostatní skupiny za „autoritáře.“ Po několika hodinách bylo rozhodnuto, že zmíněné skupiny mohou setrvat, ovšem pouze ze statutem „pozorovatele“, tedy bez možnosti jakkoliv zasahovat do jednání či pronášet proslovy. Před příštím mítinkem pak budou rozhodovat skupiny, které jsou částí PGA v té které zemi, které další skupiny ze své země pozvat. Prakticky to znamená STOP pro participaci autoritářů.

Mítink byl rozdělen na dvě části – v první jednali „všichni dohromady,“ ve druhé se pak lidé rozdělili do téměř dvou desítek pracovních skupin zaměřených na

různá témata. Stručné shrnutí výsledků pracovních skupin pak zaznělo na společném zasedání. Spektrum těchto skupin bylo opravdu široké, od událostí na Blízkém Východě přes koordinaci chystaných akcí po diskusi o taktice protestních hnutí.

Jak už to tak bývá, některé debaty byly plodné více, jiné méně. Jako celek však bylo setkání ohromně přínosné – došlo k obnově, prohloubení a získání nových kontaktů, udělal se krok k větší semknutosti a koordinaci protestního hnutí. Tato bezpochyby důležitá činnost v minulosti trochu trpěla, neboť aktivisté se spíše zaměřovali na blokování a narušování jednání mocenských a ekonomických elit. Jak se zdá, mezinárodní protestní hnutí udělalo další krok směrem k uskutečnění našich ideálů...

O praktických výsledcích mítinku nejde v tuto chvíli mluvit. Konkrétní závěry a výsledky schůzek prověří čas. Teprve poté budeme moci zvážit, co bylo užitečné, kde přitlačit, co prohlubovat a od čeho naopak upustit. Mítink je pořád jenom mítink, podstatná je akce...

-mim-

Kampaň Janov 2001

Globalizujme odpor proti summitu osmi globálních vládců!

20.-22. července se bude v Janově konat summit G8 (sedmi nejbohatších zemí – USA, SRN, Francie, Velké Británie, Kanada, Japonsko a Itálie - spolu s Ruskem). Je to setkání globálních vládců řídící všechny mezinárodní instituce, které určují osud světového kapitalismu. Na summitech G8 se rozhoduje o instrukcích pro Mezinárodní měnový fond (MMF) a Světovou banku – organizace, které uvrhávají lidi z třetího světa do hladovění a které zavádějí výdajovou přísnost svými programy strukturálního přizpůsobení v Turecku, Koreji, Argentíně...

Na summitech G8 se rozhoduje o instrukcích Světové obchodní organizaci (WTO) a vytváří se politika volného trhu podle přání velkého množství nadnárodních společností – bez ohledu na životy a životní prostředí milionů lidí. Na summitech G8 se vytvářejí konflikty, které vedou k intervencím NATO, shazování uranových bomb a všem ostatním strašným způsobům zabíjení.

Letošní agenda G8 má dvě priority - recesi americké ekonomiky a deregulaci světového trhu služeb. Pracující ve velkých průmyslových odvětvích již vědí, co první z priorit znamená: 17 000 propuštěných zaměstnanců General Motors při zavírání továren v USA a Evropě, 10 000 v Daimler – Chrysler, redukce v Ericsonu a telekomunikacích a nových technologických odvětvích, která byla až dosud zárukou nové ekonomiky. Za technokratickou terminologií o trzích služeb se skrývá snaha o úplnou privatizaci zdravotnictví, vzdělání i sociálního zabezpečení.

V Řecku známe tyto priority velmi dobře. Zaměstnanci státních nemocnic – dok-

CONSPIRACY

proud to be punk

hardcore/punk CD, MC, LP, EP, T/Shirts, ...

Fanziny, nášivky, placky, ...

Kosmetika netestovaná na zvířatech!

Řehořova 37, Praha 3, Tel.: 02/22 71 53 40, Pondělí až pátek od 11 h do 19 h, Sobota od 11 h do 16 h
jedna zastávka BÚSem (směr Žižkov) t33, 207 z M-Florenc

Zprávy ze zahraničí

Jak dopadly demonstrace proti zasedání Světového ekonomického fóra (WEF) v Davosu?

Demonstrace proti zasedání WEF 26. ledna v Davosu, pořádané antiWTO-koordinací, podporovanou také Československou anarchistickou federací, skončily, dalo by se říci, ještě dříve než začaly.

Švýcarsko na několik dní uzavřelo hranice a samotný Davos byl obklíčen těžce vyzbrojenými policejními jednotkami a armádou. Vládnoucí elity tak opět daly najevo, jak to myslí s oněmi proklamovanými právy a svobodou, v tomto případě svobodou projevu a pohybu. Přístup do Davosu byl kritikům této instituce či odpůrcům současného neudržitelného globálního kapitalismu odepřen. Svoboda pohybu a projevu tak na pár dní platila jen pro bohatou elitu, jako například Billa Gatese, Jásira Arafata, mexického prezidenta Vincenta Foxe a dalších tři tisíce špiček obchodu a politických vůdců, a jejich servilní služebnictvo.

Většina aktivistů byla zadržena již na hranicích a nepuštěna do země. Takhle vypadá otevřenost hranic a možnost cestovat, o které nám tak rádi vypráví naši politici...

Ve snaze zabránit aktivistům v příjezdu bylo policií obsazeno nádraží v Curychu, kde se později sešlo asi tisíc demonstrantů. Zhruba dvě stě z nich se střetlo s policií, která použila vodní děla a gumové náboje. V Landquartu, dalším švýcarském městě, policie zase zablokovala vlak se zhruba třemi stovkami aktivistů jedoucích do Davosu. I zde došlo ke srážkám, za použití lahví a kamenů. Bojovalo se i na hranicích, kde se do Švýcarska neúspěšně zkušeli dostat členové hnutí bílých overalů. Hranice byla později zablokována.

Do samotného Davosu se podařilo dostat asi 300 demonstrantů, z nichž zhruba polovina byli křesťanští aktivisté. Pochod zamířil podle plánu směrem ke Kongresovému centru, kde se konal mítink. Jakmile se však přiblížil k hradbě z ostnatého drátu, která byla v uctivé vzdálenosti kolem Kongresového centra vybudována, byl za použití vodních děl a gumových projektilů napaden policií. Pochod, ve kterém nebyly nesené téměř žádné transparenty (protože s transparentem bylo nemožné projít přes kontroly), se tedy obrátil a o několik ulic dál zastavil k přednesení projevu. To jim však nebylo dovoleno – pochod byl znovu obklíčen policií a napaden. Poté byl vytlačen na vlakové nádraží, které bylo ze všech stran obklíčeno.

Ohromná solidární demonstrace pro-

běhla ve Španělsku, kde se sešlo na 7 000 lidí. V čele pochodu šli obrnění aktivisté z hnutí bílých overalů, kteří se dokázali ubránit několika pokusům o napadení ze strany policie. Menší solidární akce proběhla také v Polsku ve Varšavě, kde bylo hráno pouliční divadlo před švýcarskou ambasádou za účasti asi 50 lidí.

Fašisté zabíjeli v Norsku

Od roku 1981 (od tzv. Hadelandských vražd) fašisté v Norsku nezabili. 26. ledna se tak ale stalo znovu. Obětí je patnáctiletý norský černoch Benjamin. Vraždu provedla neonacistická skupina „Oslo Boot Boys.“

Známý neonacista Joe Erling Jahr (19) byl brzy po vraždě zatčen v Kodani v Dánsku a obviněn z úkladné vraždy. Je šestou osobou zatčenou v souvislosti s touto vraždou, dalšími jsou Erik Lauritzen (20), Ole Nicolai Kvisler (21), Petter Gundersen (20) a dvě sedmnáctiletá děvčata. Během výslechu Kvisler označil za vraha Joe Erling Jahra.

Poslední rok intenzita neonacistických útoků v Norsku stoupala, a tak rasová vražda nebyla tak úplně překvapením. Útoky na imigranty byly na denním pořádku. Místní antifašistické hnutí bylo v nevýhodě a nacisté tak mohli rozšířit svou vládu teroru bez odporu. Nicméně vražda šokovala Nory a podle odhadů až 40.000 lidí vyrazilo v mrazivém večeru 31. ledna do ulic na demonstraci proti rasismu a fašismu v Oslu. Šlo o největší demonstraci od roku 1946, kdy proběhly rozsáhlé protesty proti výstavbě vedení vysokého napětí skrz prales. Na demonstraci promluvil i ministerský předseda Jens Stoltenberg, který plamenně řečnil za společnost bez násilí a rasismu.

Podobnou situaci známe i z domova – po vraždě sudánského studenta také u nás probíhaly ohromné antifašistické demonstrace, na kterých politici slibovali tvrdé postihy pro nacisty. Několik dní poté, když utíchl zájem hromadných sdělovacích prostředků, se však vrátili ke své běžné rutině. Není divu – politici ani policie problém neonacismu vyřešit nemůže, nehledě na to, že ani nechce. A tak policie stále chrání neonacistické srazy a pochody, zatímco tvrdě zasahuje proti setkání jejich odpůrců.

Ples v opeře – represe a násilí ze strany policie

Zatímco demonstranti podporovaní vládou blokuji česko-rakouské hranice, poli-

ce vyhlásila, že proti anarchistům protestujícím proti vládě bude tvrdě zakročeno a že jakémukoliv blokování ulic během snobského plesu v opeře bude zabráněno.

V úterý 22. února si tak policie užila orgie násilí: demonstranti byli doslova uhnáni a každý, kdo byl jen trošku pomalejší byl zmlácen. Někteří anarchisté se proti násilí ze strany policie bránili házením lahví, kamenů, pytlíků s barvou a stavěním barikád.

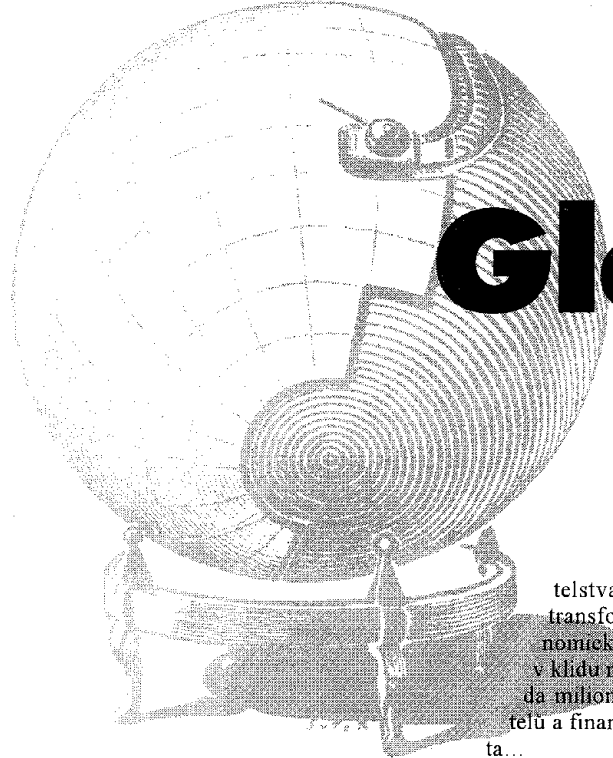
V davu bylo poznáno několik praviceových chuligánů a také tajných policistů oblečených jako „typičtí anarchisté.“ Minimálně 42 lidí bylo zatčeno. Policie si dala záležet na počítání svých zraněných (i když ti měli jen namožené prsty od bití aktivistů) a zranění demonstranti nebyli vůbec zmíněni. Cílem bilo zbit co nejvíce lidí – policie v afektu zbila i několik náhodných kolemjdoucích a novinářů. Celkový počet zraněných není a nebude znám – zranění demonstranti nemůžou obvinít policii, neboť by byli sami obviněni z křivého nařčení.

Největší Rakouské noviny začali s propagandou proti demonstrantům již den před protesty. Policie jako mnohokrát před tím vyhlásila, že ví o německých profesionálních demonstrantech. Média psala o „tradičních demonstracích proti plesu v opeře“, ačkoliv tato „tradice“ byla přerušena před několika lety. Loni zde byl antifašistický karneval, ale krvežíznivá média by raději viděla militantnější demonstrace z přelomu 80tých a 90tých let.

V pátek v pět hodin ráno policie zaútočila na autonomní centrum Ernst Kirchweger Haus EKH. Těžce ozbrojení policisté v neprůstřelných vestách a helmách vylomili dveře a vyvedli jeho obyvatele, některým mířili zbrani na hlavu. Většina policistů byla z protiteroristické jednotky WEGA, známé svými sympatiemi ke krajní pravici. Policie prohledala všechny pokoje a zničila několik kusů nábytku, jeden monitor a téměř všechny dveře. Na prohledávání domu se podílelo několik maskovaných tajných policistů, těch samých kteří se zúčastnili demonstrací jako provokatéři. Obyvatelům centra bylo vyhrožováno. Policie později dům opustila bez zatýkání či vznesení obvinění.

Schůzka G20 konfrontována anarchisty v Turecku

19. února si dala jedna z organizací globální elity dostaveníčko v Turecku. Cílem bylo transformovat Turecko do role mostu, který otevře nové trhy v Asii a na středním

Globalizace represe

telstva pro „bezproblémovou“ transformaci na staronový ekonomický systém to stačilo. A tak v klidu mohla vyrůst chybějící třída milionářů, úspěšných podnikatelů a finančníků, nová politická elita...

Otevřeli jsme se zahraničnímu kapitálu jako zdroj surovin a levné pracovní síly a také jako odbytiště dovážených výrobků. Otevřenost nezná mezí a někdy díky podepsaným mezinárodním dohodám ani znát nemůže. A tak jsme se slušně zařadili do světa globalizovaného kapitalismu se všemi jeho důsledky.

Noví kamarádi

Starou – tu špatnou – partu jsme opustili a našli si novou – světovější, perspektivnější, mocnější. I když se tvrdilo, že po rozpadu Varšavského paktu nebude třeba ani Severoatlantické aliance, přesto NATO žije dál a náklady na zbrojení v „novém světě“ nijak výrazně nepoklesly. Členství v NATO je dobrá vizitka vnitřní stability země – což je zvláště důležité pro všelijaké zahraniční investory, které si běžný smrtelník díky jejich imaginárnosti nedokáže ani kloudně představit.

Kdyby hrozilo nebezpečí vnitřní nestability, je tu přinejhorším uskupení nových kamarádů, které naše elity a zahraniční investory nenechá ve štychu.

Ochrana zájmů

Ekonomická globalizace je procesem, kdy se rozhodovací pravomoci z národních a suverénních států přesouvají do rukou nadnárodních elit z průmyslových korporací a nejvyšších finančních kruhů. Nebudu se rozepisovat o všech důsledcích ekonomické globalizace (o nichž se můžete dočíst jinde), ale zaměřím se jen na jeden, který bych pracovně nazval globalizace represe.

Globalizovaný kapitál potřebuje pro svůj co nejefektivnější růst stabilizované prostředí – nebo alespoň tak upravené, aby to co nejvíce vyhovovalo jeho potřebám. Proto potřebují korporace a investoři co nejvolnější ruce a výhody pro svá rozhod-

nutí a na druhou stranu co nejefektivnější kontrolu a svazování těch, na něž tato rozhodnutí svou plnou vahou dopadají. Za tímto účelem byly založeny mnohé nadnárodní instituce a dohody – Mezinárodní měnový fond (MMF), Světová banka (SB), Světová obchodní organizace (WTO), Severoamerická dohoda o volném obchodu (NAFTA), Evropská unie (EU), Multilaterální dohoda o investicích (MAI) a další. Jednotlivé státy jsou nuceny, aby se nedostaly na okraj globálního ekonomického života, podepisovat dohody o ochraně investic či přijímat Programy strukturálních úprav (SAP) spolu s půjčkami od Světové banky.

Státu pak zůstává jedna z jeho základních funkcí, která je nadnárodním kapitálem podporována a vyžadována – represe. Státy se musí zaručit, že udrží stabilní prostor a ochrání investice před vnitřními vlivy – například sociální či politickou nespokojeností nebo nedejbože revolucemi, které by chtěly sáhnout na zájmy ekonomických elit.

Odpor se nepřipouští

Nejkřiklavějších forem represe a pošlapávání lidských, politických a ekonomických práv obyčejných lidí nabírá prosazování „vyšších zájmů“ především ve Třetím světě. Zavádění „programů strukturálních úprav“, kterými podmiňuje MMF a SB své půjčky, často vede k nespokojenosti místních obyvatel, což má velmi často za následek násilné zákroky ozbrojených složek, které se neštítí střít do davu – jako příklady můžeme uvést Tunisko, Maroko, Zambii, Nigérii, Argentinu, Brazílii a další. Represivní složky jednotlivých zemí hrají důležitou roli nejen při prosazování strukturálních úprav, ale i například při vysídlování celých oblastí z důvodů stavby přehrad či těžby surovin nadnárodními těžařskými koncerny. Představitelé institucí jako právě MMF toto nazývají „bojem proti chudobě“.

Svou roli v údajné stabilizaci ve světě (tedy ochraně vlastních ekonomických a strategických zájmů) sehrávají také vojenské a zpravodajské kruhy, především NATO, Pentagon, CIA. A to různými for-

Za vlády bolševické nomenklatury byla politická realita dané doby poměrně snadno srozumitelná. Většina obyvatel Československa, i když nečinně přihlížela, si uvědomovala, že řeči stranických pohlavářů o svobodě, míru a vládě pracujících jsou jen tou starou, od roku 1948 stále se opakující písničkou, kterou může brát vážně opravdu jen zaslepenec. Říci veřejně cokoli, co by odporovalo určené linii, bylo koledováním si o kriminál či řádné nepříjemnosti. Kritizovat bylo jednoduše zakázáno a každý to věděl – věděl také, kdo má v rukou moc – od šéfu Kremlo až po úředníka nepřehledné byrokracie, jenž svévolně ovládal rukojeť nějakého razítka.

Status quo hájila odhodlaně Státní bezpečnost, zásahové jednotky Veřejné bezpečnosti, Lidové milice, a když byla situace opravdu již neudržitelná – jako v roce 1968 – zabránily „kontrarevoluci“ tanky bratrských států poutaných pevnými svazky Varšavské smlouvy. Represivní složky těch dob vždy pomáhaly upevňovat mír, svobodu, dělnickou vládu a klidný život pracujících v socialistickém táboře – tak nám to alespoň tvrdily politické špičky a sdělovací prostředky na systému závislé.

Vstříc světlym zítřkům

Přišel rok 1989 – rok velkých změn – jak pro nás, tak pro celý svět. Zbavili jsme se bolševického jha a byli přivítáni zbytkem světa coby demokratická země. Že kapitalismus není žádný med, se vědělo díky propagandě minulého režimu. Nová propaganda to ale měla vyvrátit – teď si můžete říkat, co chcete, kritizovat, koho se vám zachce, máte možnost podnikat, svobodně volit a být voleni – a k tomu navrch spoustu spotřebního zboží a konzumní televizní produkce – věci, o kterých jste zatím jen slyšeli. Ke zpacifikování obyva-

pokračování ze strany 5

toři a sestry společně bojují proti výprodeji naší Národní zdravotní služby v zájmu soukromých společností. Lidé v mnoha obvodech Athén žijí v obavách před destrukcí okolí kvůli ziskům z olympiády v roce 2004. Je také připravován nový zákon, který zničí systém státního sociálního zabezpečení a rozšíří vliv velkých soukromých pojišťovacích společností. Pro oblast vzdělání zase ministři otevřeně přiznávají, že se budou řídit Boloňskými deklaracemi a kritérii konkurenceschopnosti v mezinárodních vzdělávacích službách.

Tisíce pracujících, mladých lidí, studentů, důchodců i nezaměstnaných se bouří proti této perspektivě. Nechceme prioritu zprávy místo lidských potřeb. A nejsme sami. Slogan „Lidé namísto zisku“ nás spojil ve společné akci proti MMF v Praze a spojuje nás s antikapitalistickými demonstrantky ze všech koutů světa.

V Janově by nás mělo být mnohem víc. Nevládní organizace, které chtějí vysvobodit Afriku z ohromného břemene dluhů mezinárodním bankéřům, hromadícím se v senegalském Dakaru, svolávají každého do Janova. Porto Alegre Forum svolává do Janova. Jose Bove a francouzská hnutí, která vznikla v Millau, Nice a Montpelier svolávají do Janova stejně jako antikapitalističtí demonstranti ze švýcarského Davosu.

Iniciativa „Globalizujme odpor“ již začala kampaň v Británii a vyzývá k všeobecné evropské mobilizaci v Janově. Všechna tato hnutí prohlašují, že nový svět je možný, že je možný svět bez všeho kapitalistického utrpení.

To je to, proč bychom tam všichni měli být. Janov bude dalším krokem a eskalací bojů, které činíme zde, v našich školách a nemocnicích, univerzitách i ve svém okolí. Vyzýváme každého, aby se zapojil do vytváření lokálních výborů Iniciativy Janov 2001 – Globalizujme odpor!, ať se tato zpráva rozšíří na všech místech. První veřejné shromáždění naší kampaně proběhne 2. dubna v centru Athén.

Podepsání odboráři z EISF (Olympští zaměstnanci leteckých posádek), ISAF (Athénští železničáři), Labour Centers of Athens, Salonica, Patras, Piraeus, OFE (Unie dokařů), EINAP (Athénští lékaři), POS (železničáři), Bank of Greece Employees Union, Ionian Bank, POE – OTA

Cítárna BrundiBár

Prodej knih, časopisů a čajů

Otevřeno po - pá od 14 - 19 hodin

Veletržní 37, Praha 7 - letná

Anarchistický černý kříž

Anarchistický černý kříž (ABC) je iniciativa, která pomáhá anarchistům a ostatním antiautoritářským aktivistům, kteří jsou pronásledováni státní mocí v podobě policie a soudů.

Hlavní důraz činnosti ABC je kladen na získávání finančních prostředků potřebných především na obhajobu obviněných. Vedle toho se ABC snaží shromažďovat informace o pronásledování a procesech (nejen) anarchistů u nás i ve světě a tyto informace poskytovat prostřednictvím alternativních médií a vlastního zpravodaje. Za tímto účelem náš černý kříž spolupracuje s obdobnými iniciativami ve světě. Mezi další aktivity ABC patří posílání protestních e-mailů, dopisů a faxů, pořádání protestních demonstrací a piket před ambasádami, Ministerstvem spravedlnosti, komunikace s vězňami členy hnutí apod.

Náklady na obhajobu obviněných kamarádů jsou značně vysoké. ABC jakožto anarchistická iniciativa nepřijímá žádné peníze z grantů (nehledě na to, že jí je pochopitelně nikdo ani nenabízí) či od nevládních organizací. Na konto ABC přispívají pravidelně či nepravidelně jak členové Československé anarchistické federace tak i její sympatizanti, plynou sem také skromné výdělky z různých benefičních akcí a projektů či solidární příspěvky některých zahraničních spřátelených organizací.

Jak může každý pomoci politickým vězňům?

Přispějte na konto ABC

Svým finančním příspěvkem se na činnosti ABC může podílet kdokoli a tato forma podpory stíhaným aktivistům je velmi vítaná, jelikož i malá částka může v celkové sumě pomoci. Přispívat můžete jednorázově nebo trvalým platebním příkazem na konto číslo **87600190237/0100** (jméno konta: Jiří Matějka). Na podporu ABC je vhodné také pořádání benefičních akcí (koncerty, sbírky...) či různých projektů (vydání benefiční nahrávky, nášivek apod. – kreativně se meze nekladou).

Posílejte protestní dopisy

Činností ABC, do které se může zapojit každý sám za sebe, je posílání protestních dopisů, faxů či e-mailů. Někdo si možná řekne, že posíláním dopisů se ničem nedosáhne – to však není pravda – dopisové kampaně jsou u každého jednotlivého případu vyhlášovány celosvětově, nejedná se tedy o ojedinelý výkřik do tmy. Soustředěný tlak z celého světa může a často také má své výsledky, ústící do propuštění či alespoň výrazného zmírnění trestů kon-

krétních politických vězňů. Dopisové kampaně jsou tak jedním z osvědčených způsobů boje. Nevíte-li, jak formulovat svůj protestní dopis, kontaktujte ABC-ČSAF a dostane se vám vzorového dopisu, který můžete popřípadě upravit dle svého gusta.

Pište vězňům aktivistům

Dalším způsobem, jak pomoci „naším“ vězňům, tentokrát po psychické stránce, je poslat dopis přímo konkrétnímu člověku do vězení. Psaní vězňům je jedna z nejlepších technik pomoci. Uvěznění aktivisté si velmi cení kontaktu s vnějším světem, který jim umožňuje dostat se do styku s tím, co se děje venku, a ukazují jim, že nebyli zapomenuti. Nicméně je potřeba zapamatovat si několik věcí před tím, než vezmete tužku a začnete psát. Pamatujte, že všechny dopisy jsou otevírány a čteny dozorcí. Nepište nic, co by mohlo adresáta nebo někoho jiného dostat do problémů nebo ohrozit budoucí akce. Ujistěte se, že jste na zadní stranu obálky napsali svou adresu – většina vězení nepředává poštu bez vyznačeného jména a adresy odesílatele. Nepište dopis příliš dlouhý – maximálně tak čtyři strany dopisního papíru nebo dvě strany A4. Pokud nemůžete přijít na nic, co napsat, pošlete pohlednici. Bude velice vítána. Napište něco o sobě, vězni rádi uslyší o normálním životě. Napište, kde jste se o jejich případu dozvěděli.

Jak se dostat k informacím?

ABC-ČSAF bulletin je čtvrtletním zpravodajem Anarchistického černého kříže při Československé anarchistické federaci. Jeho cílem je informovat o případech politického pronásledování a věznění anarchistů a ostatních radikálně levicových neautoritářských aktivistů z celého světa, a zároveň s tím také nabízet možnost jak těmto lidem pomoci. Naleznete zde také vzory protestních dopisů spolu s adresami příslušných úřadů, na něž tyto dopisy posílat. ABC-ČSAF bulletin si můžete objednat na adrese P.Houdek, P.O.Box 41, Choceň, 565 01; či na telefonním čísle 6064/388631.

Zprávy ABC naleznete také v časopisech **A-kontra** a **Existence** či na www stránkách Československé anarchistické federace www.csaf.cz/abc, kam jsou pravidelně ukládány.

Pokud chcete jednotlivé zprávy dostávat aktuálně prostřednictvím e-mailu, je k tomuto účelu zřízen mailing list ABC-ČSAF. Aktuální zaslání zpráv si tak můžete objednat na e-mailu abc@csaf.cz.

Dále Europol rozvažuje, jak financovat „plán odměn a ekonomických pobídek pro ty, kdož přispějí informací o teroristech“. Tento návrh, který čeká na schválení, povede občany EU ke kalkulacím, za kolik eur je únosné někoho udat. Vedle toho Europol vytváří rozsáhlou databanku, která má zahrnovat podrobnosti o hledaných „teroristech“.

Oficiální klasifikace terorismu v EU se stále rozšiřuje a vůbec není limitována činností členů ozbrojených skupin, ale každou aktivitou označnou jako „anarchistická“ nebo stejně rozšířeným pojmem „radikální“ – to znamená, že v zorném poli zájmu europolicie se nachází každý, kdo vzdoruje „systému“ a praktikuje politický nesouhlas – dokonce bez použití jakékoliv formy násilí.

Vstup zakázán

Dalším výrazným represivním znakem Evropské unie je bezesporu její azylová politika. EU jako mocenský blok sice tvrdí svým občanům cosi o volném pohybu osob (což, jak se ukázalo, neplatí pro lidi s „nepřipustným“ politickým či sociálním smýšlením), lidem zpoza hranic je ale tento volný pohyb zapovězen, jelikož jsou bráni jako potencionální žadatelé o azyl, a tak jim je vstup do EU všemožně ztěžován. Jestliže již o azyl požádají, většinou jim není uznán a jsou často násilně deportováni do zemí svého původu. Některé deportace skončily díky zákrokům policistů i smrtí žadatelů o azyl (aby deportovaný nekřičel, je nejlepší ho udusit), což vyvolalo rozsáhlé protesty lidskoprávních a antirasistických aktivistů.

vání a jeho agenti se smí účastnit policejních zásahů. „Europolicisté“ navíc nemohou být trestně stíháni.

V poslední době je vyvíjen silný tlak, aby Europol dále rozšířil své pravomoci a rozsah činnosti. Mezi 29. lednem a 2. únorem 2001 se šéfové policie ze všech členských států EU společně s policejními představiteli dalších zemí v Madridu, aby se zúčastnili 1. evropské konference o terorismu. Jak je normální při většině aktivit Europolu, setkání se konalo v polotajném ovzduší a s téměř žádným výstupem v médiích vzdor tomu, že zde byly ujednány směrnice o evropské policejní činnosti v následujících několika letech.

Proti „anarchistickému terorismu“

Španělský ministr vnitra, který konferenci zahajoval, se nechal slyšet, že „*terorismus není jen otázkou několika ozbrojených skupin, které přistupují k teroristickým činům, ale je to projekt, který se pokouší zakořenit ve společnosti a bojovat. Proto je mimo jiné nutné postupovat proti sociálním, ekonomickým, politickým a také komunikačním strukturám, které ho podporují a žijí.*“ To znamená, že projekt, který je založen na radikální nekonformní politické činnosti, dokonce jakkoli nenásilné, může být kvalifikován jako terorismus.

Na konec madridské konference šéfové evropských policejních sborů podepsali tzv. Madridský dokument, který určuje směr „boje s terorismem“ v následujících letech. Mimo jiné podporuje iniciativu Španělska, Itálie, Portugalska a Řecka coby nový experiment se spojeným vyšetřovacím týmem, co se týče „anarchistického terorismu“ a boje radikálních skupin. Je to poprvé, co skupiny nazývané „radikální“ nebo „anarchistické“ oficiálně vstoupily na pole zájmu Europolu.

Byla, je a ještě bude

Institucionalizovaná represe je stará stejně jako stát a zájmy privilegované vrstvy. Její podoby mohou být různé – v jádru se od sebe ale neliší a jsou v podstatě shodné. Represivní složky jsou tu prioritně od toho, aby ochraňovaly vládnoucí třídu, vlastníky a další privilegované elity před třídou těch neprivilegovaných, utlačovaných – kteří jsou navíc nuceni, aby přispívali na bič, který nad nimi praská – např. formou daní.

Represivní aparát má udržovat status quo a daný „pořádek“ – byl tady, je tu a zdá se, že ještě nějakou dobu bude. Je jen na nás, jak dlouho – zda se nám podaří podnitit vznik masového hnutí s požadavkem svobody a sociální spravedlnosti. V těchto snahách nám ale bude „systém“ pomoci svých represivních složek, médií a byrokracie stále házet klacky pod nohy, pronásledovat a kriminalizovat. To nás ale nemůže zastavit stejně jako touhu po svobodě obecně.

Vítek Komrška

Na vlastní kůži

V poslední době je i v samotných Čechách vidět kvalitativní změna v postupu represivních složek proti antikapitalistickému a anarchistickému hnutí. Největším přínosem pro Policii ČR bylo zasedání MMF a SB v Praze a s ním spojené násilné protesty některých demonstrantů, jichž policie maximálně mediálně a politicky využila. Policie teď na svou „protixtremistickou“ činnost jistě bude dostávat o mnoho větší objem finančních prostředků – díky němuž zlepší jak své technické vybavení, tak i zvětší svůj personální stav. To samozřejmě umožní důkladnější monitorování a šikanování „antisystémových“ aktivit, což už se projevilo. Zaznívá také silné volání po podstatném posílení policejních pravomocí – jako například střelba do demonstrantů gumovými projektily. V znemožňování aktivit hnutí má napomoci i novela shromažďovacího zákona, jejíž návrh jednoznačně napovídá, že anarchisté se „oficiálně“ v ulicích objeví opravdu jen zřídka – a nebo vůbec.

AP

distribuce

šíření tiskovin

časopisů, fanzinů, bulletinů, zpravodajů, letáků, plakátů, brožur, knih, samolepek, pohledů, ale i nášivek

distrolist za dvě dopisní známky
nebo po e-mailu

**anarchismus
ekologie
punk**

Pavel Houdek
P.O. Box 41
565 01 Choceň

e-mail: apf@seznam.cz

mami – od výcviku paramilitárních jednotek či podpory totalitních režimů až po otevřené vojenské zásahy pod různými zámkami.

Praha 2000

Vraťme se ale zpět do našich středoevropských končin a podívejme se na kvalitativní posun represe právě zde.

Moderní inkvizice. Že protianarchistická konference nedávno v Římě odbyvaná, na níž měly hlavní slovo různé policejní veličiny evropských států, nesešla se jen tak nadarmo, to dokazuje nejlépe šikanování našich soudruhů v Rakousku a v Německu, a jak se zdá, má se pracovat hlavně k povznesení policejní moci. Chápeme velmi dobře, proč se z této konference ani slovíčko nedostalo do veřejnosti. Panstvo se prostě štítí veřejnosti, a to jest mnoho jednotlivců v kružích vzdělanců, kteří se nebojí surové násilí a brutalitu, ať tato páchána kýmkoliv, odsoudit.

Matice dělnická (22.3.1899)

V září 2000 se konalo v Praze zasedání MMF a SB, proti němuž přijelo vyjádřit nesouhlas několik tisíc demonstrantů od nás i z různých koutů Evropy a celého světa. Nebudu hodnotit, co se stalo, co se mělo stát či nemělo – shrnu jen některé skutečnosti z oblasti represivních opatření.

V Praze bylo nasazeno 12 800 policistů a několik desítek příslušníků armády s vojenskou technikou, jako jsou například obrněné transportéry. Šlo o největší policejní akci od srpnových nepokojů v roce 1969. Tenkrát se zasahovalo proti demonstrantům za pomoci sovětských „poradců“, tentokrát tomu nebylo o moc jinak – jen směr se změnil z východu na západ.

V předstihu před samotným zasedáním se v Praze vystřídalo množství policejních hlav, které přicházely se svými „poradenskými službami“. Nechyběla FBI, která si v Praze rovnou otevřela svou kancelář, přijeli i specialisté britské Special Branch, naplno spolupracoval i Interpol. Scotland Yard poskytl i odborníka na „zvládání sdělovacích prostředků“. 24 čelných příslušníků Policie ČR bylo vysláno na školení do FBI ve Washingtonu. Německá policie zapůjčila zařízení na odpalování slzných granátů. A ze všech stran se hruly seznamy nežádoucích osob, tedy těch, kteří se někdy účastnili antikapitalistických demonstrací a byli přitom „načapáni“, a je již lhostejno, zda se dopustili něčeho nezákonného nebo ne.

Policejní složky měly jedinou prioritu – zajistit hladký průběh zasedání a bezpečnost jeho delegátů – vše ostatní mělo jít stranou. Pořadatelé protestních akcí musejí čelit všemožným zákazům, cizinci nebyli v mnoha případech vpuštěni do země. Policie zahájila také zatím nevídanou mediální kampaň, jak na zvýraznění svých kvalit a připravenosti, tak i na diskreditaci odpůrců, jejich demonizaci a strašení oby-

vatel tím nejhorším. V tomto bodu byla policie poměrně úspěšná.

Globalizace represe proti globalizaci solidarity

Podobné scénáře můžeme vidět i u jiných vrcholných zasedání světových elit, která provází protesty hnutí odporu. V Seattlu vyhlásil starosta výjimečný stav a zákaz

nočního vycházení na 3 dny. V centru města se mohly pohybovat pouze oficiální delegace. Ve Washingtonu během zasedání WTO najížděli do sedících demonstrantů policisté na motorkách. Při jednání představitelů EU v Nice byly hranice pro demonstranty naprosto neprodyšné stejně jako příští měsíc přechody do Švýcarska, kde v Davosu probíhala konference Světového ekonomického fóra (WEF). Samotný Davos byl obepnut hradbou z ostatního drátu, kterou střežili ozbrojenci se samopaly. A podobně bychom mohli pokračovat.

...v uplynulých dnech nabyl právní moci rozsudek Krajského soudu v Plzni, podle něhož lze označit pojmem „ekoterorista“ prakticky každého, kdo aktivně vystupuje v kauze dálničního obchvatu města a prosazuje jen jednu z jeho variant. Soud k této teorii dospěl při přezkoumání žaloby na M. Hájka... (ten) označil za ekoteroristy odpůrce trasy před vrh Valík, kteří si na zmíněném kopci zakoupili pozemky.

Plzeňský deník (17.3.2001)

Všechny podobné akce mají mnoho společných rysů:

Rostoucí bezohlednost represivních složek vůči deklarovaným právům (např. volný pohyb osob, nebýt mučen při zadržení, právo shromažďovací, presumpece nevinny...), používání čím dál tvrdších metod (slzný a pepřový plyn, gumové projektily, obrněné transportéry...) a rostoucí agresivita a vědomí beztrestnosti zasahujících policistů.

Napojení represivních složek na mainstreamová média.

Vyvolávání násilných konfliktů (výjimkou se může zdát Praha, ale i zde k takovým činům ze strany policie docházelo).

Na prvním místě je vždy ochrana elit, které se na daném zasedání sjely. „Bezpečnostními“ opatřeními jsou naprosto bezo-

hledně poškozována práva místních obyvatel.

Ve většině zemí jde o největší policejní nasazení v novodobých dějinách.

Silná nadnárodní spolupráce policejních sborů a zpravodajských služeb jednotlivých států.

Policejní internacionála

Již v devatenáctém století citilo dělnické hnutí a s ním spřízněná inteligence nutnost mezinárodní spolupráce a jednotného postupu světa práce proti kapitálu. Na základě toho vznikla První internacionála Sjednocené dělnické hnutí následně vyvolalo potřebu mnohdy znepřátelených států vzájemně spolupracovat na jeho potlačení či alespoň pacifikaci.

V devadesátých letech 20. století se dalo mluvit o nové vlně svobodně organizovaného globálního hnutí odporu, které reaguje na prohlubující se proces ekonomické globalizace a nárůst negativních důsledků, které s sebou přináší obyvatelům planety ve prospěch úzké elity. Rostoucí hnutí odporu svými akcemi a organizovaností nutí své protivníky k náležitě reakci a tou je samozřejmě potřeba represivních opatření podléhajících co možná největší nadnárodní koordinaci.

Za takovou policejní internacionálu se dá považovat Mezinárodní organizace kriminální policie ICPO – Interpol, která má zastoupení v cca 180 členských státech. Interpol se zabývá koordinací mezinárodní policejní spolupráce a „jeho kompetence pokrývají šetření v celém rozsahu trestní činnosti“. Využívá rozsáhlou databázi

napojení na databázové systémy jednotlivých členských zemí.

Čelní představitelé policejních sborů pořádají svá setkání, jako tomu bylo například v září 1999 na Mezinárodním shromáždění policejních představitelů v Madridu, na němž bylo zastoupeno asi 60 zemí.

Evropu si rozvracet nedáme!

Další nadnárodní policejní strukturou je Europol. Ten původně vznikl jako středisko pro shromažďování a vyhodnocování informací o obchodech s drogami. V současnosti jsou však jeho pravomoci mnohem širší. Může například žádat členská země o jakékoliv informace týkající se různých osob, může sám zahájit vyšetřo-

MODERNÍ VĚZEŇSTVÍ: náprava nebo sociální izolace?

Poslední dobou se množí případy vězeňských vzpour bojujících proti novým metodám, které jsou zaváděny státními institucemi v takzvaných nápravných zařízeních. Již bezmála dva měsíce trvá odpor několika tisíc tureckých levicových vězňů proti budování věznic typu „F“, ve Španělsku drží několik vězňů (řada z nich se otevřeně hlásí k anarchismu) hladovku na protest proti zavádění režimu F.I.E.S. a za zlidštění podmínek pobytu ve věznicích. Myslíme si, že už samotný tento fakt je dostatečným důvodem k seznámení se s novými trendy v přístupu státu k vězeňské problematice a zamyšlením se nad smyslem a podstatou této represivní koncepcce.

Základní funkce vězeňského systému

Dříve než začneme s popisem nejnovějších směrů, kterými se světová represivní a vězeňská politika ubírá, pokusme se vytyčit základní funkce vězeňského systému ve společnosti.

Lze vysledovat v podstatě tři ústřední úkoly, které by podle jeho zastánců a teoretiků mělo uvěznění člověka sledovat. Odnětím svobody jedinci se společnost brání před asociálním chováním dotyčného a zabráňuje mu v jeho dalším konání. Dále ho za toto chování trestá, čímž zároveň odrazuje jeho případné následovníky. Představitelé represivních orgánů však nejvíce vyzdvihují funkci vězení jako nápravného ústavu, který se snaží změnit „pokřivený“ žebříček hodnot delikventa, naučit ho životu ve společnosti a ctění jejích zásad a zákonů. Jinými slovy se z něho snaží udělat pilně pracujícího občana poslušného státním nařízením, ať už jsou tato jakákoliv. Nebudeme zde nyní pátrat po legitimitě státem vydávaných zákonů, protože to není účelem tohoto článku. Připusťme však alespoň fakt, že moderní stát si bere právo korigovat co největší část veřejného života a všemu, co chápe jako nežádoucí a neobvyklé, má tendenci vnučovat charakter zločinu. S tímto přístupem pak zákonitě roste i počet lidí dostávajících se s ním do rozporu, tedy potenciálních adeptů na uvěznění. Je pak jen logickým důsledkem, že s rostoucím počtem lidí odsouzených k pobytu ve vězení stát na výchovnou funkci těchto zařízení rezignuje. Místo výchovy delikventů a snahy o jejich zařazení do společnosti sklouzává díky své přetíženosti pouze k funkci izolační, trestné a zstrašovací. Důkazem tohoto trendu mohou být právě nové směry a

metody užívané ve vězeňství některých „demokratických“ států (o těch otevřeně totalitních ani nemluvě).

Recept na poslušnost

Pokud byla dříve poslušnost a podřízení se vynucovány bezostyšným násilím, bylo nutné dnes, kdy je stát přinucen staletými sociálními boji používat rafinovanějších prostředků k prosazování svých zájmů, přijít s méně provokujícími a na pohled „humánnějšími“ metodami vynucení si poslušnosti. S nástupem devadesátých let se ve stále větší míře začíná ve vězeňství používat praxe totální kontroly a segregace. Tyto metody jsou uplatňovány zejména vůči nepohodlným vězňům, tedy těm, kteří se z různých důvodů odmítají podřídit represivnímu vězeňskému řádu či se snaží nějakým, pro vězeňskou hierarchii nepřipustným, způsobem organizovat život ve věznicích. Tato nařízení tak ve valné většině postihují spoustu lidí odsouzených a potrestaných za své politické přesvědčení, protože právě tyto lidé často bývají těmi, kdo se odmítají smířit s prostředím a despotismem, kterými je stát trestá za jejich smýšlení a postoje. Podívejme se blíže na některé z těchto systémových řešení.

F.I.E.S. (*Files Especial Internal Pursuit – Registry zvláštního vnitřního zacházení*) je represivní systém zaváděný od roku 1990 ve španělských nápravných zařízeních. Je založen na neustálé kontrole a izolaci vybraných vězňů jak od ostatních trestanců tak i od spojení s okolním světem. Denně je vypracována podrobná zpráva o sledování dotyčného, s kým se stýká, o jeho náplni dne a kontrole těch, kdo ho ve věznicích navštěvují. Jsou monitorovány jeho veškeré telefonní hovory, čtena pošta, odposlouchávána konverzace při případných návštěvách a v jeho cele jsou každý den konány prohlídky. Je dohlíženo na to, aby vězeň zařazený do tohoto programu nemohl navázat nějaký bližší vztah s ostatními spoluvězni, takže je pravidelně stěhován do jiných cel. Nemůže volně opouštět svou celu jako ostatní vězni, je mu dovolena pouze půlhodinová procházka na nádvoří se skupinou jiných vězňů. Systém je rozdělen do pěti stupňů: F.I.E.S. 1 (přímá kontrola) zahrnuje vězně, kteří jsou považováni za nebezpečí pro vnitřní řád, vůdce vzpour, útěkáře a konfliktní vězně. F.I.E.S. 2 se vztahuje na lidi obviněné z překupnictví, drog, daňových úniků, praní špinavých peněz atd. F.I.E.S. 3 je určen pro vězně mající spojení na ozbrojené skupiny. F.I.E.S. 4 je paradoxně zamě-

řen na provinivší se členy bezpečnostních složek. Vtip je v tom, že bývalí příslušníci represivních orgánů jsou takto chráněni o případné šikany ze strany „obyčejných“ spoluvězňů. A konečně F.I.E.S. 5, kterému má za úkol sledovat a perzekuovat vězňů kategorizovaných IPPP (Vězeňský úřad) jako schopné rozvinout se pozitivním směrem bez vlivu vězeňské komunity, lidi obviněné z protispolečenských činů a tzv. vězňů svědomí (např. odpírače služby v armádě). Na všechny tyto skupiny se vztahují výše uvedené opatření, která se však liší ve své intenzitě podle závažnosti zařazení. Nejprísrnější kontrola je uplatňována pro ty vězňů, kteří jsou klasifikováni jako F.I.E.S. 1. To však neubírá nic na míře psychického teroru uplatňovaného vůči ostatním skupinám F.I.E.S. vězňů.

Podobným systémem jako je španělský F.I.E.S. se vyznačují v Turecku zaváděné věznice typu „F“. Tento typ nápravných zařízení je zde otevřeně prezentován jako metoda orientovaná na potlačení sebeorganizování se levicových vězňů v tureckých trestnicích. Původní velké cely pro několik desítek lidí mají být přestavěny na malé, snadno kontrolovatelné kobky. Cílem je omezit komunitního ducha, který vládne mezi stejně politicky orientovanými vězni a důslednou izolací jednotlivců vynutit jejich poslušnost.

K naprosté dokonalosti je pak ten přístup doveden v supermoderních věznicích budovaných ve Spojených státech. Myšlenka segregace vybraných vězňů zde díky technické vyspělosti dotažena takřka k ideálnímu stavu připomínajícím utopické vize totální kontroly sociálního reformátorů 19. století (např. Jeremy Bentham a jeho Panoptikon). V nejpřísrnějších „supermax“ odděleních tráví vězni denně mezi 23 a 24 hodinami na malé cele – s motecí, často bez okna. Nedostávají žádnou práci, nic se neučí, nemají žádný program ani každodenní cvičení. Tato oddělení bývají často navrhována tak, aby kontakt trestanců s dozorcí byl minimální. Dozorci jsou uzamčeni v nepřístupných skleněných kontrolních kabinách a s vězni komunikují skrze elektronický systém, takže ti je vidí pouze zřídka, anebo vůbec. Jedním úkolem dozorců je ujistovat se, že vězni zůstávají zavření v celách, aniž kohdoví a aniž kdo vidí je. Doba, kterou vězeň v „supermax“ věznicích stráví se různě množí v nich ale nuceně pobývají až rok. Sociolog Zygmont Bauman tyto cely třídí v tom, že vězni na rozdíl od mrtvol ještě přijímají potravu a vyměšují.

Psychický teror

Jinak než těmito slovy se metoda izolace a totální kontroly vybraných skupin vězňů nedá nazvat. Její vliv na psychiku člověka je devastující. Jedinec je trvale odříznutý jak od komunikace s vnějším světem nebo je tento tak přísně kontrolován, že prakticky neumožňuje blízký osobní styk, tak i od kontaktů s ostatními spoluvězni. Jeho smyslové podmínky jsou omezeny na minimum. Ničemu se neučí, nemá možnost pracovat a tak rozvíjet či pouze udržovat v jisté kondici své intelektuální a manuální schopnosti. Studie prokázaly, že dlouhotrvající izolace spojená s minimem smyslových podnětů může způsobit vážné fyzické i psychické poruchy. Ostatně podobných aspektů vězeňského života si dokázal už před více než sto lety všimnout i známý anarchistický myslitel P. A. Kropotkin: „Z vězeňského života je neustále vymazáván jakýkoliv kladný vliv, který by trestance mohl potěšit, přinesl by do jeho smutného života paprsek radosti. Komunikace s příbuznými, jediný světlý moment jeho života, mu není umožněna... Z ponurého vězeňského života se postupně vytrácejí všechny lepší city, které mohou zúšlechťovat lidský charakter... Vězeň už není člověk, který má nárok být na náznak vlastní sebeúcty. Stává se z něj pouhá věc, pouhé číslo, a tak s ním jednájí pouze jako s očíslovanou věcí. Vždyť i zvíře, s nímž by po dlouhá léta takto zacházeli, by nenapravitelně zdegenerovalo.“ Ve věznicích typu „F“, systému F.I.E.S. nebo „supermax“ odděleních amerických kázníc se všechny tyto negativní vlivy na lidskou psychiku násobí deseti. Těžko zde budeme hledat něco pozitivního, co může pomáhat znovuzařazení člověka podrobeného tomuto režimu zpět do lidské společnosti. Všechny kladné vlastnosti jsou důslednou izolací a kontrolou ubíjeny a vyhlazovány. Veškeré projevy, které by bylo záhodné v rámci pozdější resocializace podporovat jsou naopak potlačeny na co nejnižší možnou míru jen proto, že by mohly mít nežádoucí vliv na vnitřní autoritu a organizaci ve věznicích. Jak jinak lze vysvětlit potírání tak základních kladných rysů lidské přirozenosti jako je solidarita, iniciativa, sebeorganizace nebo i snaha o komunikaci s rodinou nebo členy blízké komunity vně vězeňských zdí. Výsledkem segregace a přístupu k vězňům je pouze jejich úplné odlidštění a neschopnost najít si po případném propuštění na svobodu ve společnosti nějaké uplatnění. Tedy pravý opak toho, o čem se nás snaží přesvědčit zastánci státní represivní a vězeňské politiky.

Krise vězeňského systému

Podle statistických údajů se více než 60 procent odnětí svobody potrestaných mužů vrátí do čtyř let zpět do vězení. Tento údaj pak není ve vztahu ke skutečnému procentuálnímu vyjádření recidivy mezi propuštěnými trestanci zcela přesný, protože nebere v úvahu ty, kteří se sice dále

dopouštějí nezákonného jednání, ale novému zatčení úspěšně unikají. Výchovná funkce vězeňského systému je tak pouhým mýtem, kterému už dnes věří opravdu jen málokdo. Významný norský sociolog Thomas Mathiesen to shrnuje slovy: „Věznice po celou svou historii lidi ve skutečnosti nikdy prakticky nenapravila. Nikdy nevedla k jejich návratu ke způsobilosti. Chovance místo toho přizpůsobovala životu ve vězení, tj. povzbuzovala nebo nutila je osvojit si zvyky a praktiky typické pouze pro vězeňské prostředí, tedy zásadně odlišné od vzorců chování, jež prosazují kulturní normy vládnoucí ve světě za zdmi vězení.“ Poměrně známý je pokus Phillipa Zimbarda, který umístil dobrovolníky z řad studentů do vězení a přidělil jim role strážných a vězňů. Výsledky byly potvrzením toho, co dokáže rozdělení sociálních rolí ve vězení (a nejen tam) udělat s náhodně vybranými lidmi. Ti, kdo zaujímali postavení dozorců si velice rychle osvojili autoritářské způsoby a projevovali otevřeně vůči „vězňům“ skutečné nepřátelství. Naopak na druhé straně se u účastníků pokusu začala projevovat směsice apatie a vzdoru, rozdělování společnosti na MY a ONI. Tedy zcela jasný důkaz destruktivity autoritářského způsobu organizace na chování člověka. „Nelze dát jednomu člověku neomezenou moc nad ostatními, aniž by jste jej nezkažili. Lidé začnou svoji moc zneužívat a toto zneužívání je tím otrlejší a tím méně snesitelnější pro ty, kdo je musejí snášet, čím je jejich vězeňský světeček, ve kterém jsou nuceni se pohybovat, menší.“ napsal ve své knize „O francouzských a ruských věznicích“ P. A. Kropotkin. Je značným pokrytectvím myslet si, že pomocí represivních vězeňských opatření lze napravit či pozitivním směrem rozvinout charakter člověka, zvláště má-li toho být dosaženo takovými praktikami jako F.I.E.S., odděleními „supermax“ nebo „F“.

Ovšem není to pouze nápravná funkce vězení, která se ukazuje být jen pouhou mystifikací zakrývající neschopnost společnosti vypořádat se s problémy do jisté

míry způsobenými principy, na kterých je organizována. Se vzrůstajícím počtem tzv. kriminálních činů a celkové přeplněnosti věznic ve všech rozvinutých zemích (např. USA se mohou pyšnit 2 miliony vězňů, což je asi 25% všech takto stíhaných lidí na světě) je na místě ptát se, zda můžeme brát vážně i teorii o věznicích jako odstrašujícího prostředku pro potenciální narušitele zákona. Naproti tomuto efektu totiž stojí daleko silnější sociální tlak na lidskou psychiku a tím je vzorec chování, který člověku vnucuje život v kapitalistické a státně uspořádané společnosti.

Těžko totiž lze od někoho očekávat, že se bude chovat lépe ke svému okolí a ostatním lidem, než ho k tomu vede způsob a principy, na kterých stojí společnost, v níž je nucen dotčený jedinec žít. Je přinejmenším pošetilé si myslet, že v prostředí, kde je získávání majetku na úkor jiných lidí stavěno jako základní právo a kde celá jedna společenská třída okrádá jinou, nepřivilegovanou, nebude drobných krádeží a že ve státní, který je udržován pomocí autority a násilí nebude docházet k násilným činům. Dokud bude lidské společenství utvářeno těmito vzorci chování, není možné očekávat, že bude svět lepším místem k životu. Vězněním lidí a jejich izolací od zbytku společnosti možná lze zamést „svinstvo“ pod práh, z dosahu našich očí a svědomí, ale nemůžeme tak dosáhnout žádného posunu v morálním a emancipačním vývoji lidstva. O tom, jakým způsobem se hodlají ubírat ti, kdo těží ze současného stavu svědčí výše popsané metody moderního vězeňství i samotný fakt, že návrhy některých liberálnějších penologů, kteří se zaobírají alternativními tresty (veřejně prospěšné práce, finanční náhrada poškozenému, programy ke smíření narušitele a poškozeného, terapeutické komunity atd.) končí většinou jen na papíře odborných časopisů. V praxi vládne mezi tzv. orgány činnými v trestním řízení tendence zvyšování represí. Výstavba nových věznic zažívá v dnešní době doslova boom, i když řada odborníků poukazuje na jejich neúčinnost.

Na začátku tohoto článku jsme zmínili protesty tureckých a španělských vězňů za lepší a humánnější zacházení s nimi. Vyjádřeme jejich odpor svou solidaritu. Za zdmi kriminálů totiž nebojují jen za zlidštění svých podmínek ve vězení, ale bojují i za nás.

Jindřich Zika

Prameny:

A-Infos

Amnesty International

Zygmunt Bauman:

Globalizace, důsledky pro člověka

(Mladá fronta 2000)

P. A. Kropotkin:

Anarchistická etika

(Votobia 2000)

Anthony Giddens

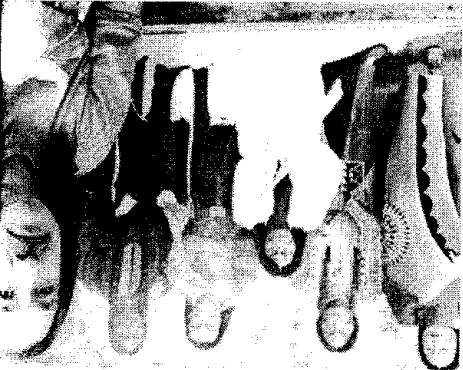
Sociologie

(Argo 1999)

Virtuální Indiáni

a! ustiční realita v USA

Mám přítel. V létě mu bylo 56 let a posledních 25 let sedl ve vězení za čm. který nespáchal. V americkém vězení, odsouzen ke dvěma doživotním trestům, s jedinou nadějí na svobodu – dostat milost od prezidenta USA.

Kam s nimi?

Byl odsouzen za vraždu dvou agentů FBI. Přestože obžaloba několik let po jeho procesu přiznala, že vlastně neví, kdo ony dva agenty zabil, pořád ještě sedí.

Americká justice se o něj příliš nezajímá, je totiž Indian. Byl v Americe Indianem je něco podobného jako u nás Čikanem. Před nějakým stáletím plánovali: „mrtví Indian – dobry Indian“. Od té doby se Amerika zivilizovala, takže dnes tam pláti: „zavřeny Indian – dobry Indian“. Zaavřeli ho, ale neznášodníli – Leonard Peltier se stal sym-bolem černého svědomí bílých Americanů vůči původním obyvatelům tohoto kontinentu. Vůči těm, kterým ukradli půdu, a zbabavili je práva na vlastní způsob života a svébytnou civilizaci, které doslova zdeci-movali a vyhnali do nejneurodnějších pus-tin jejich tak bohaté země, jež nazvali rezervacemi. O století později se však uká-zalo, že pod povrchem té nepochled-néhoznohé půdy se skrývá nerostné bo-hatství. Americané se tak ocitli před kla-sickou nerudovskou otázkou: „Kam s nimi?“ Jelikož Indiani nejsou starý slám-hatství, Americané se tak ocitli před kla-sickou nerudovskou otázkou: „Kam s nimi?“ Jelikož Indiani nejsou starý slám-hatství, Americané se tak ocitli před kla-sickou nerudovskou otázkou: „Kam s nimi?“

to aktivisti spolu s několika dal-

jasných vražd místních obyvatel a bru-tálního násilí proti stoupenům tradičních indianských hodnot. Vraždy nebyly nikdy dokladně vyšetřeny, ačkoli v rezervacech bylo utajovaných FBI přípustila, že skutečnosti nemůže dokázat, kdo ony dva agenty zabil nebo do jaké míry a jak Leonard Peltier za jejich smrt odpovědný. Z dvacetit tisíc stránek mezitím odta-ných spisů FBI totiž vyplynulo, že vsa-my důkazy vedoucí k Peltierově odsou-zení byly zmanipulovány FBI (včetně zá-proti Peltiera pozitivního výsledku balistických zkoušek). Svědci byli pod tlakem FBI – např. „očitým“ svědkem Peltier-přítomnosti podříz mista činu byl 16-letý mladík, který se přestřílky rovněž zů-mil a krivě svědčil jen proto, aby se vyhnul stíhání. Vyšlo také najevo, že topřísežná prohlášení předstírané a svédkyne – mladá alkoholičky, India-Myrtle Poor Bear, na jejichž základech byla z Kanada, byla získána nelegá- Ta je podepsala až po několika měsících lači a nátlaku agentů FBI, kteří jí hra-že jí prohláši za informátorku a nechá-napospas pomstí Indianů (jako to jen k-oc předtím udělali přední aktivisté A-Anné Mae Pictou-Aquash, která byla vrážděna za dosud nejasných okolnost- několik měsíců po osudné přestřelce). sledkem odvolacího řízení bylo pozdě- ní Peltierova rozsudek v tom smyslu.

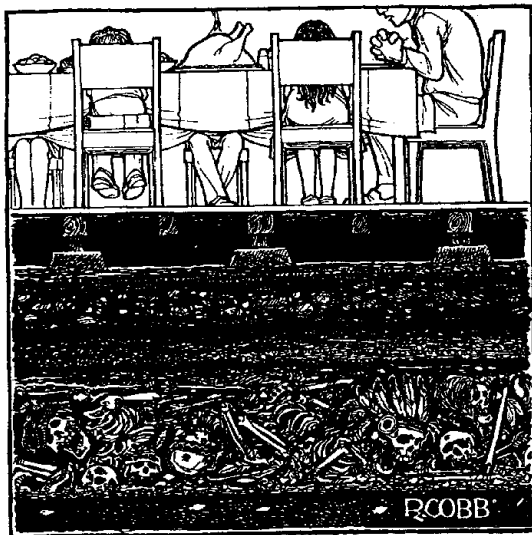
Vykonstruovaný proces

Příchod bojovníků AIM neudělal radost ani FBI ani kolaborantům z řad Indianů. Nastrazilii na ně tedy psal, která se však zřejmě vymkla jejich kontrole a výsled- kem byla přestřelka s Indiany a smrt dvou týkáni aktivistu hnutí AIM a k důkladné- Získali tak doboru zamýšlenou k za- agenti. Na přelomu 60.-70. let vzniklo Hnutí amerických Indianů (AIM) za obnovy starých indianských tradic a hodnot – Indiani se opět začali učit své po- lozapomenuté jazyky a usilovat o auto- nomní vládu v souladu s jejich vlastními duchovními hodnotami. Postavili se proti zneužívání území svých rezervací jako skládek jaderného odpadu a dokonce zača- li požadovat navrácení svých posvátných území, na kterých se nacházejí pohřebišti- jejich předků. Reakce americké vlády byla indianskými národy a Sposjenými státy americkými.

Vše vyřeší FBI

Do kontextu těchto událostí je situován příběh Leonarda Peltiera, který je po otci Anshinabe a po matce Lakota. Hnutí ame- rických Indianů v roce 1975 vyslalo toho-

žít argument sebeobraný a porota byla vy- trvale zastrasována agenty FBI, kteří po- rotem nepodložene tvrdili, že Indiani na- ně připravují atentát. Během jednoho z nejkontroverznějších soudních procesů v minulého století, který v mnohém připo- minal neblaze proslulé Justiční řašky z padasých let u nás, byli shledán vin- ěm vlastní protizákonem jedním z rovi obháječi donutili k vydání důka- zace zákona o svobodě informací. Peltier- téžce nesa, že na základě těchto nov- ho řízení dopustila obžaloba. FBI vs- rovo omlouštní vzhledem k nepra- vyjádření, ve kterém doporučoval Pelt- ale sám soudec odvolacího soudu nap- ces byla zamítnuta z formálních dův- však pozmeněn nebyl. Zdáost o nový- nabádání a napomáhání k vráždě. Trest- zločinem, za který byl odsouzen, se sa- ni Peltierova rozsudek v tom smyslu.

čest instituce“. Ta jim přikazovala, aby smrt kolegů nezůstala nepomstěna, aby za ni zkrátka někdo seděl ve vězení. Navíc, omilostnění Peltiera by s nejvyšší pravděpodobností mělo za následek otevření vyšetřování období teroru 70. let v rezervaci Pine Ridge, jež by ohrozilo tehdy sloužící agenti FBI, kteří dnes mnohdy zaujímají vysoké pozice v této federální agentuře.

Milost se nekoná

V červnu 2000 na webu vznikla petice sepsaná Indiány, žádající amerického prezidenta Billa Clintona o milost pro Peltiera, kterou do konce roku podepsalo více než 26 000 signatářů z celého světa. Poslední měsíce funkčního období dále již nekandidujícího amerického prezidenta bývají obdobím udílení milosti v politicky ožehavých případech, jimž kauza Leonarda Peltiera nepochybně je. Proto byla naděje, že prezident Clinton Peltiera zahrne do amnestie. Právě v den amerických prezidentských voleb Clinton v rozhlasovém rozhovoru uvedl, že již o žádosti o milost ví a že se jí bude v nadcházejících týdnech věnovat. To byl velký průlom, protože po celých téměř osm let svého funkčního období k této věci jen cudně mlčel. Odezva FBI byla nečekaně prudká – ředitel FBI Louis Frech Clintonovi napsal 14ti stránkový srdceryvný dopis plný lži a překroucených faktů, ve kterém prohlašoval, že „udělení milosti by bylo výrazem neúcty ke všem policistům a agentům“. Dopis zveřejnil a podpořil republikánský senátor Hyde, který byl jednou z hlavních postav pokusu o sesazení Clintona (impeachmentu). Všeobecně to bylo považováno za pokus o vydírání Clintona ze strany FBI, která na něj toho určitě věděla dost, aby se po ztrátě imunity mohl cítit ohrožen – podle US médií bylo nakonec záporné stanovisko k Peltierově milosti – jako požadavek FBI – součástí dohody uzavřené s vyšetřovatelem Starem, kterou si Clinton zajistil beztrestnost za lhaní pod přísahou v aféře „Lewinska“. Freehově dopisu se sice dostalo ostrého odsouzení ministryně sprá-

vednosti Janet Renové, která prohlásila, že „*takové věci se mají vyřizovat v soukromí*“, ale na druhé straně tato, na Clintonův vkus až příliš nezávislá dáma, odmítla sdělit obsah doporučení svého ministerstva ohledně Peltierovy žádosti o milost. Clinton si podle dobře informovaných zdrojů z Bílého domu z hrozeb FBI prý nic nedělal, ale vzápětí přijal guvernéra státu Jižní Dakota Janklowa, aby mu objasnil okolnosti Peltierova případu. Janklow byl v sedmdesátých letech státním zástupcem v kraji, kde se odehrávaly dotyčné události a od té doby se proslavil jako známý „*indiánobijce*“, násilník (dodnes se nezbavil po-

dezení ze znásilnění patnáctileté indiánské dívky) a rasista – což však zřejmě byly ty správné vlastnosti, aby byl zvolen za guvernéra tohoto státu s velkým počtem indiánského obyvatelstva (však málokdy chodícího k volbám) a problémů s tím spojeným. Zřejmě pouze prezident Clinton neznal jeho výrok o tom, že: „*Jediným způsobem, jak se zbavit ‚indiánského‘ problému v Jižní Dakotě je přiložit pistoli k hlavě a stisknout spoušť,*“ protože jinak by po rozhovoru s ním nemohl prohlásit, že se mu zdál být „*důvěryhodným zdrojem informací*“. Že Janklow milost pro Peltiera nedoporučil, snad ani nemusím dodávat. Byl to přece on, kdo spolu s FBI stál za neúspěšným pokusem o soudní zákaz knihy Petera Mathiessena „*In the Spirit of Crazy Horse*“, popisující období teroru v Pine Ridge a osudnou přestřelku, při které zahynuli agenti Coler a Williams. Autor knihy po 8 letech soudního sporu nakonec vyhrál a kniha je od roku 1992 opět na pultech knihkupců.

Boj pokračuje

Bývalý agent FBI, Don Edwards, který je rovněž bývalým kongresmanem za stát Kalifornii, se k záležitosti také vyjádřil a prohlásil, že během svého více než třicetiletého působení v Kongresu USA se jako předseda podvýboru pro občanská a ústavní práva podrobně seznámil s Peltierovým případem a je přesvědčen, že Leonard Peltier je nevinný a posloužil jako obětní beránek FBI. Domnívá se, že jeho propuštění by v žádném případě nebylo gestem neúcty vůči obráncům zákona, ale naopak, že „*udělením milosti panu Peltierovi by se přiznaly staré nepravosti a to, že případ byl již od začátku zmanipulován. Konečně, takové gesto by bylo klíčovým krokem ke smíření a k ozdravení vztahů mezi americkou vládou a americkými Indiány, jak na území rezervace Pine Ridge, tak i v celé zemi*“.

V den výročí podepsání Deklarace lidských práv (10. prosince 2000) se v New

Yorku konal pochod za Leonarda Peltiera, jehož se zúčastnilo okolo 4 000 lidí, z velké části Indiánů. Ve stejný den se pochodovalo i v mnoha dalších městech světa, včetně Prahy, kde se pochodu zúčastnilo asi 70 Peltierových příznivců. Agenti FBI na oplátku zorganizovali naprosto bezprecedentní akci, když o pět dní později si i oni zapochodovali, tentokrát před Bílým domem. Bylo jich sice jen necelých 400, ale pohled na jejich postavy v příšpláštích a širokých kloboucích, skrývající se za protislunečními brýlemi zcela vynahradil jejich slabý počet.

Peltierův případ vzbuzuje v USA i po více než 25 letech stále velké vášně. Leonard Peltier se stal symbolem útlaku a křivd páchaných na amerických Indiánech a jeho propuštění by znamenalo otevření Pandořiny skříňky skrývající zločiny FBI na území indiánských rezervací v sedmdesátých letech. Také by to snad znamenalo šanci na objasnění více než 60 vražd a několika dalších stovek násilných úmrtí indiánských obyvatel rezervací v období teroru 70. let, které jsou dodnes zahaleny tajemstvím. Nepomstěné oběti tohoto období, Indiány nazývaného „*doba hrůzovlády*“ (Reign of Terror) jsou však ještě dnes hlavní překážkou usmíření a uzdravení vztahů mezi americkými Indiány a vládou USA. Peltierova kauza je klíčovým případem tohoto krvavého období a pro Indiány by jeho propuštění znamenalo, že proklamovaná snaha vlády o napravení starých křivd byla míněna upřímně.

Bushka Bryndova

Poznámka redakce:

Poslední den v Bílém domě (20. ledna) prezident USA Clinton odpustil kriminální minulost a navrátil občanská práva včetně možnosti volit 140 lidem a zmírnil 36 trestů vězení. Mezi omilostněnými se však Leonard Peltier nevyskytoval, na seznamu jste ale mohli spatřit osobnosti, jako například finančníka Marka Riche, odsouzeného za podvody v hodnotě několika desítek milionů dolarů, nebo G. Braswella a C. Vignaliho, za jejichž propuštění úspěšně u Clintona loboval bratr jeho ženy Hugh Rodhan, jenž za tuto „službu“ vyinkasoval 400 tisíc dolarů.

Jestli byla alespoň nějaká šance, že Clinton udělí Peltierovi milost, u nového prezidenta Bushe jsou vyhlídky rovny nule, vzhledem k politice a hodnotám, které hlásá on a členové jeho kabinetu. Přesto se však v boji za Peltierovo propuštění pokračuje, aktivisté zaangażovaní v tomto případě se budou snažit zorganizovat tlak na americkou vládu zvenčí (takže to berme jako výzvu), jelikož Indiáni v USA sami o sobě nepředstavují pro vládu takovou nátlakovou skupinu, kterou by se měla zabývat.

Více informací najdete na webových stránkách: www.volny.cz/bushka/peltier.html

sloužit firma Occidental Petroleum dožadující se vyhnání kmene U'wa z jejich domova. Tento rok došlo také k vystěhování oblasti na karibském pobřeží kvůli těžebním průzkumům firmy Chevron. Jedná se o sociální genocidu, tu nejhorší genocidu: lidé nejsou jen vyháněni válkou, sama válka je vedena k jejich vyhánění „jako program akcelerace mobility obyvatelstva“. Za loňský rok bylo zaznamenáno 425 masakrů domorodců a afrokolombijců v souvislosti s násilným přemisťováním. V roce 1999 byla polovina zavražděných odborových předáků na světě z Kolumbie. Od roku 1987 bylo zavražděno pět prezidentských kandidátů, stejně jako 3500 opozičních aktivistů. Násilí a represe jsou namířeny proti každému pokusu o efektivní alternativu ke stávajícímu systému.

I když nebyla v některých oblastech, kde žili domorodí rolníci, zaznamenána činnost žádných guerill, byly podle doktríny vytvořené pod vlivem Spojených států prováděny takzvané preventivní protipovstalecké úder. To vedlo jak k útlaku obyvatel, tak paradoxně ke vzniku povstaleckých guerill. Protipovstalecká doktrína je i nyní tvořena pokračujícími masakry a vražděním. Výsledkem je ale pouze rostoucí počet a aktivita povstalců a likvidace celé legální opozice. To také vysvětluje trvání vlády takového režimu. Likvidace veškeré politické alternativy zavražděného v dubnu 1948, kdy vedl v prezidentských volbách. Tim začala éra zvaná La Violencia a rozpoutala násilí, kterým země trpí dodnes.

Od vytvoření Národní fronty (1957) do té doby znepřátelenými liberály a konzervativci si mohli lidé slibovat vznik stranické demokracie. Pokračující praxe teroru a atentátů však ukázala, že „bossismus“ nebude tolerovat opoziční strany ani hnutí usilující o změnu zdola. Dokládá to jak represe proti opoziční Vlastenecké unii, tak předcházející likvidace členů Národní opoziční unie (UNO) v sedmdesátých letech. Kolombijský kněz Javier Giraldo toto nazývá „genocidální demokracií“, uruguayský spisovatel Eduardo Galeano pak „demokrataturou“. Vláda a Kongres USA nazývají totéž „nejstarší demokracií v Latinské Americe“.

Či zájmy rozhodují?

Proč tedy podporuje americká vláda Plán Colombia? Důvodem není jen zisk z prodeje vrtulníků, hlavní motivační jsou ložiska ropy, jejíž cena na světových trzích stoupá. Od roku 1999 prohloubila kolombijská vláda výrazně kontrakt s americkými, britskými a kanadskými ropnými společnostmi: Occidental Petroleum, BP-Amoco, Chevron-Texaco, Shell, Exxon, Canadian Oxy, Talisman a Alberta Energy.

Hlavní oblast působnosti Plánu Colombia, Putamayo, byla milimetr po milimetru přecházena z rukou vyhnaných obyvatel těžbařských korporací. V říjnu 1999 se v americkém Houstonu setkal kolombijský prezident Andrés Pastrana s tehdejšími guvernérem Texasu Georgem W. Bushem a zástupci elektrárenských a ropných společností. Slíbil jim koncese na těžební průzkum a privatizaci kolombijské elektroenergetické sítě, jejíž část již tehdy vlastnila firma Reliant Energy. Firma Occidental Petroleum, jejíž většinovým vlastníkem je rodina Ala Gorea, také lobovala v Kongresu za podporu Plánu Colombia. Jedná se o tu samou firmu domáhající se vysídlení kmene U'wa z jeho území ve východní Kolumbii, kde chce vybudovat těžbařská zařízení. V době, kdy Plán Colombia vešel v platnost, byly do regionu povolány vojenské posily, aby zaručily vyhnání kmene U'wa ze země, jež pro něj má význam jak z hlediska obživy, tak duchovního života. Canadian Oxy spolupodepsala kontrakt na území Sumapaz poblíž Bogoty, které bylo vyhlášeno válečnou zónou ve stejném týdnu, kdy vešla Colombia v platnost. Další kontrakt má v oblasti Putamayo.

V dobách diskuse o Plánu Colombia v americkém Kongresu urgovali senátoři Dewine, Grasseley a Coverdell za udělení priorit ropným investicím. V dubnu 2000 otiskl Washington Post Coverdellův článek uvádějící, že nutnost ochrany zájmů ropné lobby ve Venezuele ospravedlňuje americkou intervenci v Kolumbii (!). Venezuelská vláda Hugo Cháveze prosazovala v OPEC (Sdružení zemí vyvážejících ropu) úpravu cen ropy v zájmu vývozců. Díky výraznému vítězství ve volbách se jí také podařilo prosadit mnohé sociální a politické reformy. Tyto reformy a Chávezovy návštěvy v Iráku a na Kubě způsobily nelibost vlády a ropné lobby v USA. Dne 17. října začal kolombijský tisk informovat o údajných vojenských útocích z venezuelského území. Tato mediální ofenzíva uměle vytváří napětí a mění tak veřejné mínění ve prospěch případné změny americké intervence v Kolumbii na sankce proti venezuelské vládě. Viceprezident koncernu Oxy Lerry Mariage požadoval, aby byl Plán Colombia uplatněn také na kolombijsko-venezuelských hranicích, kde by pak Oxy mohla bez rušení budovat vrty umožněné vládním kontraktem. Stejný byl požadavek také pro oblast Catatumbo, kde leží prostor nového působení společnosti BP-Amoco. Oblast již „čistí“ paramilitaristické jednotky.

Latinská Amerika pod náporem

Také Ekvádor je pod tlakem Spojených států. Ty na jeho území budují vojenskou základnu Manta. Spolu se základnou NATO na Holandských Antillách má Manta nahradit panamské základny americké armády. Ekvádor je též významným producentem ropy. Domorodé hnutí je zde silné a aspiruje na převzetí moci, což jde značně proti srsti zde zainteresovaným

nadnárodním společnostem. Plán Colombia hraje roli do ohně přilitého oleje - mohl by způsobit rozsáhlý jihoamerický konflikt.

Aktivita různých lidových hnutí v Latinské Americe narůstají a mocní začínají mít strach. V Brazílii vyhrála Strana práce volby do místních zastupitelstev ve více jak třetině okrsků, včetně největšího města Sao Paulo. V Peru zkolabovala Fujimoriho diktatura, pracující a domorodí zde počinají vytvářet nezávislá hnutí. V Bolívii byla svržena Banzerova vláda poté, co chtěla zprivatizovat vodní zdroje. Dalším důvodem bouří v Bolívii bylo ničení nelegálně pěstované koky. Bolivijská vláda musela přistoupit na jednání. Namísto snah o zničení zemědělské komunitní dynamiky, bychom měli vnímat její enormní potenciál působit ve společnosti na změny zdola. Je důležité, aby byli akceptováni jako podstatný prvek při vymezování funkce rolnické ekonomiky a domorodé kultury.

Řešení leží jinde

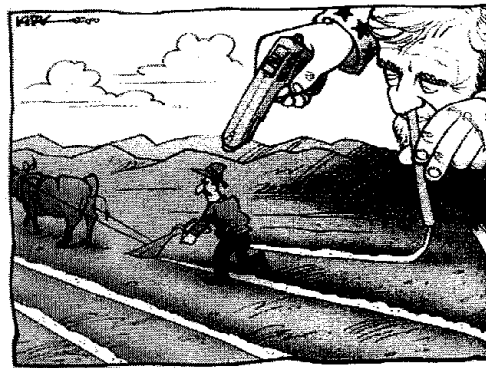
Opravdovou pomocí Kolumbii od USA by byly změny obchodních dohod, kdy by Spojené státy za přijatelné ceny nakupovaly zemědělské produkty namísto ilegálně dováženého kokainu a heroinu. Jedno by se také o zemědělské reformy, které by rozdělily rolníkům šest milionů hektarů hospodářské půdy ležící nyní ladem. Rovněž je třeba respektovat práva a území domorodých a afrokolombijských obyvatel. Je nutné vytvořit programy umožňující komunitám chránit prales a celé životní prostředí podle mezinárodních dohod. Pomoc Kolumbii znamená odmítnutí vojenské podpory zkorumpované vládnoucí elity, oligarchii, která kontroluje půdu a politickou moc. Sama se udržuje pomocí zpronevěr státních peněz a vražd politických odpůrců, pokrytecky vykonávaných neoficiálními paramilitaristickými bojovky. Co Kolumbie opravdu potřebuje, je demokratická mírová dohoda založená na sociálních a politických reformách. Alternativou k válce je umožnění a propagace masivního podílení se rolnictva na rozvojových programech, ne pouhá marginální účast několika prominentních farmářů zcela pod vlivem jejich patronů začleněných do současné válečné politiky. Přístup k moci a distribuce majetku jsou skutečným problémem politické participace. Ta nebude nikdy skutečná, dokud se nebudou rolníci přímo podílet na rozhodování, včetně toho na mezinárodní úrovni, rovněž ovlivňující jejich životy.

Cílem není uchovat stávající situaci - to by znamenalo uchovat roky trvající bídu a nadvládu nad domorodými komunitami. Místo toho je třeba změnit model nadvlády na takový, který umožní přímé podílení se na politickém rozhodování a jehož aktivní součástí budou rolníci stejně jako domorodé kultury. Naše životy za to stojí!

přeložil Petr Záras

Héctor Mondragón

USA přilévají olej do kolumbijského ohně

Plán Colombia

Americký Kongres uvolnil 1,3 miliardy dolarů pro vládu země na tzv. „Plan Colombia“, jehož zdánlivý účel spočívá ve zničení nelegálně pěstovaných plodin. Z těchto peněz je 84% určeno na vojenskou pomoc, primárně na nákup bojových vrtulníků Huey a Black Hawk. Jak republikáni, tak demokraté plán podporují a shrábnou i část zisku z prodeje. Údajný cíl Plánu Colombia je postřík nelegálních plodin. Ve skutečnosti ale tyto postřiky nezmenšují plochu na které jsou tyto plodiny nelegálně pěstovány – ba právě naopak. V roce 1999 bylo postřiky zničeno 16 000 hektarů koky a máku, ale na dalších 22 000 hektarech se začínají znovu tyto plodiny pěstovat. Nová rozloha nelegálních polí tedy činí 38 000 hektarů.

Důvod je jednoduchý. Jedná se o jediný způsob obživy pro tisíce rolníků a námezdních dělníků. Liberalizace kolumbijské ekonomiky diktovaná WTO (Světovou obchodní organizací) má za následek dovoz plodin dřívě pěstovaných v Kolumbii, což vedlo ke zruinování farmářů. Rozloha legálně pěstovaných plodin se zmenšila o 1 500 000 hektarů, zatímco dovoz zemědělských produktů stoupl o 700%. Kolumbie nyní dováží i kávu, jejíž domácí sklizeň klesla ze šestnácti na devět milionů pytlů ročně. Ti, kdo pěstovali dřívě kávu, sejí nyní mák na výrobu heroinu.

Zřejmý cíl plánu Colombia je posílení volného obchodu pod vedením WTO. To se ale ukazuje být nejlepším způsobem zabezpečení existence nelegálně pěstované koky a máku. Zemědělci, jejichž půda byla poškozena postřiky, se potřebují nějak uživit, a tak prodávají své farmy velkostatkářům na dobytčí ranče. Mezitím míří do divokého pralesa, kde kácí další porost. Ve snaze uživit se musí vymýtit ještě větší plochu, než potřebovali dřívě, protože pěstování na čerstvě vymýceném prostoru je finančně náročnější.

Postřiky tedy vedou pouze k dalšímu přesunu vlastněné půdy od drobných rolníků a afrokolombijských komunit k velkostatkářům.

Expanze latifundií

Násilí v Kolumbii je úzce provázáno s koncentrací vlastnictví půdy. Během tzv. období La Violencia v letech 1948-1958 se konzervativní vláda pokoušela zneškodnit

politickou opozici, což ale vedlo pouze k masivnímu vysídlování zemědělské populace. Postiženo tím bylo na 400 000 rodin, celkem asi 2 miliony lidí. Opuštěná půda byla ovládnuta několika politickými prominenty. V údolích Cauca (region, odkud bylo vystěhováno na půl milionu lidí) a Magdalena byla půda vyhnáných zabrána velkostatkáři a přeměněna k účelu velkokapacitního pěstování cukrové třtiny a bavlny na místo plodin sloužících dřívě k obživě obyvatel. Jen pro ilustraci – v oblasti Tolima vzrostla produkce bavlny v letech 1950-55 ze 4 na 16 milionů kilogramů. To vše během La Violencie, která stála život 200 000 lidí.

Podobný proces probíhá i nyní. Se zhoršením bezpečnostní situace v Kolumbii v posledních 17 letech nabírá na obrátkách proces koncentrace půdy v rukou statkářských elit. Zároveň dochází k dramatickému úbytku obdělávané půdy – rozsáhlé plochy jsou totiž využívány k extenzivnímu chovu dobytka. Zatímco v roce 1984 zaujímaly tyto velké latifundie asi 32% registrované půdy, v roce 1997 je to již 45% (údaje Národního farmářského katastru).

Opětná expanze latifundií má několik příčin. Jednou z nich je stoupající počet bojůvek, jejichž války a masakry způsobují přemísťování obyvatel z postižených oblastí, což ulehčuje koncentraci půdy v rukou drogových bossů, spekulantů a velkostatkářů. Postupy narkobossů také vytvořily novou elitu překupníků půdy a realitních agentů a rostoucí počet spekulací zvedl úrokové sazby. Volný obchod a otevřený trh zvedl ceny jídla o 700%. Následkem otevřené ekonomiky je již zmíněné drastické snížení rozlohy obdělávané plochy, postiženo bylo zejména pěstování obilnin. Kolumbie, typický producent kávy, ji nyní musí dovážet – i to je následek neoliberalních opatření. Toto vše vede k exodu drobných zemědělců a bezzemků, přičemž část přestupuje na pěstování ilegálních plodin kvůli vlastní obživě.

Drobní rolníci přitom půdu využívají daleko účinněji než velkolatifundie – obdělávají celkem 44% své půdy, přičemž ta tvoří pouhých 15% celku. Velkovlastníci hospodaří průměrně na pouhých 9% půdy, vlastní jí však 43% z celkové rozlohy.

Pryč s rolníky!

Pomalý proces modernizace kolumbijského zemědělství nevedl ke snížení zeměděl-

ské populace. Ta, ač procentuálně poklesla, početně vzrostla ze šesti milionů v roce 1938 na nynějších dvanáct milionů. I matičtí ekonomové namítají, že rolníci v Kolumbii vyžadují konec rolnického způsobu obdělávání půdy. Jedním z nich je Lauchlin Currie, poradce čtyř kolumbijských prezidentů včetně otce současného prezidenta Pastrany. Rozhodl se pro liberální cestu zlomení rolnické ekonomiky a jeho rozvojové vize provázely kolumbijské oficiální plány po 50 let. Napsal „*příliš mnoho lidí pracuje v zemědělství*“ a kolumbijská vláda to opakuje i nyní. Currie také tvrdí, že pro rozvoj jsou „*největší hrozbou únosy a násilí a možřejmě konkurence rolnického obdělávání půdy*“. Plánoval odstranění tohoto tradičního způsobu života. „*nevykom tradičních farmářů*“ obdělávajících „*neekonomicky velká*“ a zničení „*živelné konkurence*“.

Našla se však hrstka těch, kdo navrhli alternativní řešení. Chápu rolníky z hlediska jako základ ekonomického a sociálního rozvoje. To bude možné tehdy, když rolníci vybaveni prostředky na zvýšení životní produkci a nebude-li jim bráněno ve tvoření nezávislých forem sdružení iniciativ.

Výsledkem volného trhu je ale globální zace agrárních problémů. Lauchlin Currie věděl, že nastane situace, kdy rozvoj zemědělství a chovatelství Spojených států a Evropské unie začne čelit rolníci ekonomice.

„Genocidální demokracie“

Rolnické samosprávné sítě čelí jak prozatím „*velkovlastnického*“ systému, nadnárodnímu kapitálu a jeho masové globalizace. Obojí se snaží vyčistit území od „*neefektivních*“ životaschopných i násilnými prostředky. Mohlo by se zdát, že přišel čas úplného zničení rolnické ekonomiky. Otevřená ekonomika přináší nová vlna násilí má za následek téměř milionů vysídlovaných rolníků. Těm, kteří zůstávají, stavba silnic a elektrifikačních linií tlačí lidi z jejich půdy a rozhoduje o vývoji situace rolnického obyvatelstva. Legální i ilegální vyměřování půdy v rámci megaprojektů (doly, genetický a biologický výzkum, těžební zařízení) je používáno k vysídlování rolníků, domorodých a zničení kolumbijských komunit žijících kolem se děje po celé zemi, jako příklad m

USA: Robert Czernik

Policejní pomsta za protesty proti genetickému inženýrství

V červenci 2000 se v Minneapolisu konala konference Mezinárodní společnosti pro genetické inženýrství na zvířatech (International Society for Animal Genetics - ISAG). Tato konference byla úspěšně konfrontována protiaktcemi demonstrantů protestujících proti genetickým manipulacím.

24. července zaútočila těžce ozbrojená policie na dům „Sestry Kameloty“, provozující mobilní kuchyň vařící z organických potravin. Robert „Tumbleweed“ Czernik byl při této policejní akci zraněn v obličejí a musel být převezzen do nemocnice. Další 14 lidí bylo zatčeno. Není žádným překvapením, že policie nenašla žádné důkazy o prodeji drog a pěstování marihuany, což byly důvody zátahu.

Namísto toho policie zabavila počítače, notebooky, letáky a anti-ISAG nášivky. Nalezena byla také taška houbiček, z jejichž držení byl obviněn Czernik bez jakýchkoliv důkazů. 20. listopadu jeden z úředníků oznámil, že v domě se před protesty proti ISAG pohyboval tajný agent, který měl získávat informace. Od toho také pocházejí informace o prodeji drog a používání pojízdné kuchyně na převážení „zboží.“

23. května má zasedat soud, který posoudí výpovědi informátora a rozhodne, zda se bude konat proces. Obvinění Czernika je politicky motivované – násilí, kterého se policisté dopouštěli v ulicích při protestech proti ISAG se během zásahu přesunulo do domu. Od prvního okamžiku bylo jasné, že se policie snaží utišit aktivisty a zabránit dalším akcím proti ISAG a že stíhání Czernika, známého anti-autoritáře, je trestem za jeho aktivitu.

9. května navštíví kancelář soudce delegace TCMADC spolu s několika lokálními politiky a bude žádat stažení obvinění. A k tomu potřebují i naši pomoc. Na podporu můžete soudci poslat protestní e-mail (bližší info na kontaktu abc).

(podle informací TCMADC – Twin Cities Mutual Aid Defense Committee,
C/o Arise! 2441 Lyndale Ave S. Mpls,
MN 55405

e-mail tcmadc@yahoo.com,
1800 MYYAHOO-ext 612
TCMADC1(6128262431))

USA: Frank Ambroze

Frank Ambroze je aktivista z Bloomingtonu ve státě Indiana. Podílel se na práci několika skupin, například Earth First!, Industrial Workers of the World, Speak out for Animals a American Land Alliance. U posledně jmenované organizace, zabývající se ochranou lesů, je také zaměstnán a je jedním z hlavních aktivistů v této oblasti na středozápadě. Jeho odevzdanost v boji za přírodu z něj udělala přední cíl ve vládní snaze umlčet tuto část aktivistů.

Frank byl zatčen 25. ledna a byl obviněn ze zatloukání hřebů do stromů (pokud

se dřevorubci pokusí takový strom pokácet, jediným výsledkem je zničená pila. Strom samotný přitom zatlučením hřebů nějak netrpí.), ke kterému se přihlásila ELF. Za zatloukání hřebů do stromů hrozí až tři roky vězení a pokuta 10.000 dolarů. Jedná se o první zatčení v souvislosti s ELF, která již společně s ostatními na poškozování životního prostředí způsobila škody za 37 milionů dolarů.

V červenci 2000 FBI prohledala dům Ambrozových, hledajíc hřeby a nářadí na jejich používání, a odešla se zabavenou literaturou, adresáři, fotoalby a různými domácími potřebami jako kapesní nůž a barvou ve spreji. Později se vrátili s příkazem k zatčení.

Nyní FBI používá různá svědectví, aby mohla Franka falešně obvinít ze zatloukání hřebů. Zaměřili se na něj, protože používal konfrontační ale legální taktiky, aby zastavil vykeřšťování. Dnes se kvůli svým názorům musí hájit u soudu. Ve skutečnosti neudělal nic jiného, než že byl slyšet a že byl ochoten postavit se drancování.

Je pravděpodobné, že se snaží dostat Franka k soudu s méně závažným obviněním, aby dosáhl jeho odsouzení. Poté budou mít pojmenované dosud unikající ELF, budou moci uplatnit federální protiteroristické zákony a obvinít Franka z ostatních akcí ELF.

Zatčení Franka je částí moderního honu na čarodějnice, kterého se dopouští FBI, snažící se zničit vzrůstající hnutí proti kapitalismu a proti vykeřšťování Země. Vidí hnutí, rozvíjející se od úspěšných protestů proti WTO v Seattlu, jako nebezpečí pro existující mocenské struktury. Toto zatčení nemá jen zničit místní komunitu – je částí širokého tažení po celé zemi, snažící se hrozbou vězení odradit lidi od hnutí. FBI jedná jako ozbrojená složka mecenášů kapitalistického světového pořádku, chránící jejich „právo“ ničit všechno živé.

(podle informací Bloomington Defence Committee, PO Box 3503, Bloomington, IN 47402)

Polsko: Tomek Wilkoszewski

Tomek Wilkoszewski je ve vězení od března roku 1996. Byl odsouzen na 15 let – tolik nedostávají ani mafianti. Není ale bohatý, nemá vlivné rodiče ani peníze na advokáta. Jediná vina byla, že byl „jiný.“

Tomek pochází z malé vesnice Brudzice blízko Radomska. Byl vzorovým studentem na technické škole, v plánu měl studium školy vysoké. Nikdy nebyl nějak napomínán a až do onoho osudného března neměl nikdy kontakt s policií. Zároveň se studiem také pracoval v Radomsku. Tam se však objevila skupina neofašistů. Útoky a bitky byly na denním pořádku, to vše za tichého souhlasu policie i místní samosprávy. Napadání byli zejména „cizinci“, ti, kdo dojížděli do Radomska z okolních vesnic jako například Tomek. Sám Tomek byl několikrát napaden, při jednom útoku

mu byl na tvář přiložen nůž a bylo mu vyhrožováno vydlobnutím oka. Pod neustálou hrozbou napadení se lidé rozhodli, že se musí bránit.

Při jednom z dalších napadení došlo ke rvačce. Kdosi vytáhl nůž a zasáhl naziskinheada, který vykřvácel. Za toho, kdo zabil, byl označen Tomek – měl motiv (byl několikrát napaden) a podle některých svědků s sebou nosil nůž. Nikdy nebyla provedena expertíza, která by mohla prokázat, zda je Tomkův nůž skutečně vražedná zbraň. Celý proces se stal fraškou s až neuvěřitelným množstvím procesních chyb. Po Tomkově odsouzení vystoupilo několik naziskinheadů v reportáži polské televize, kde barvitě popisovali jak „čistili Radomsko“ i jak několikrát napadli Tomka i mnoho jiných lidí. Tato reportáž vyvolala rozhořčení po celém Polsku, avšak soudce k ní odmítl přihlídnout.

Tomkova jediná šance je dnes prezidentská milost. Napište polskému prezidentovi dopis požadující propuštění Tomasze Wilkoszewského na svobodu.

*Aleksander Kwasniewski, Prezydent RP,
Wiejska 10, 00-902 Warszawa,
Poland*

*e-mail: listy@prezydent.pl
kopii apelił prosim pošlete též na e-mail
soja2@poczta.onet.pl
Výjádřit solidaritu můžete také přímo
Tomkovi na adrese:
Tomek Wilkoszewski, Zakład Karny,
Orzechowa 5, 98-200 Sieradz, Polsko*

Belgie: Pascal Marchand

V úterý 30. ledna, přibližně ve 22.30, byl Pascal Marchand, anarchistický aktivista, člen Kolektivu proti deportacím (autonomní skupina bojující v Belgii za práva lidí bez papírů), zatčen ve svém domě a umístěn do vězení. Stalo se tak na základě rozsudku v nepřítomnosti, kterým byl 26. ledna odsouzen na rok vězení za „napadení a těžké ublížení na zdraví,“ „pokus o loupež“ a „ničení majetku.“

Vše se mělo seběhnout 3. října 1999 na demonstraci před zavřeným uprchlickým centrem 127bis v Steenokkerzeelu, která měla odsoudit kolektivní vyhnání Romů. Pascal však odmítá všechna obvinění – jeden rok vězení dostal za své aktivity, za to, že projevil solidaritu s neúspěšnými žadatelci o azyl, které policie před odjezdem označovala značkami na kůži.

Pascal tento rozsudek nepřijal, odmítl se podvolit tomuto typu nátlaku a okamžitě po svém uvěznění začal držet hladovku. Vězeňské autority se však rozhodli, že tento odpor zlomí – ihned po příjezdu byl Pascal umístěn na samotku a je pravidelně mlácen. Byl spatřen s několika podlitinami ve tvářích a stěžoval si na bolesti po celém těle. Vězení, ve kterém se Pascal dosud nacházel (ve Forestu) je známé svým brutálním personálem a nedávno o zdejší brutalitě proběhlo několik článků tiskem.

9. února v 8.30 ráno se zhruba pět stovek lidí sešlo před bruselským soudem,

Anarchistický černý kříž

ČR: obvinění z 526

Dva Španělé obžalovaní z trestných činů výtržnictví a poškozování cizí věci, kterých se měli dopustit během zářijových protestů proti zasedání MMF a SB, byli Obvodním soudem pro Prahu 1 odsouzeni (v nepřítomnosti) k vyhoštění na dobu dvou let. Soudkyně prohlásila, že „soud nepochybuje, že obžalovaní uvedené skutky skutečně spáchali.“ Podle ní měli na Václavském náměstí hodit dlažební kostky do výklady Interbanky a způsobit tak škodu přes 4800 Kč. Státní zástupce si ponechal lhůtu na rozmyšlenou.

Probíhají také další procesy – K. Olejník stále čelí soudu v Polsku, kam byl předán po dvouměsíční vazbě v ČR.

Dva češi dostali podmíněné tresty za „útok na veřejného činitele.“

Po osvobozujícím rozsudku pro Dánského demonstranta Madse Traerupa na začátku února se zdálo, že vše bude v pořádku. Policie se však poučila ze svých chyb (například amatérská falešná svědeckví atd.) a přistoupila k ofenzivě.

ČR: Lenka Kučerová

Nezávislá novinářka Lenka Kučerová je obviněna z napadení veřejného činitele během anarchistické demonstrace 1. 5. 2000. Údajného trestného činu se měla dopustit na Mostě Legií nad Střeleckým ostrovem, na místě, kde byli prohledáváni zadrženi demonstranti.

Novinářku, známou svými sympatiemi k anarchismu a kritikou policie viní obžaloba z toho, že v hysterii několikrát udeřila jednoho z policejních těžkooděnců až jej povalila (!), pak se jej pokoušela odtlačit rukama (!), aby nakonec v klidu odešla (!) z místa obklíčeného desítkami policistů, na němž byli zatýkáni lidé, kteří se zadržovaných zastali třeba jen slovně (na tomto místě ve skutečnosti vůbec nebyla, což posouvá její případný útok na policistu kamsi na úroveň faty morgany).

I přesto byla tato kauza na evidentní tlak „vyšších míst“ vyšetřována a nakonec se dostala i k soudu. V únoru proběhlo první stání, plné komických vystoupení nepřilíhli dobře sehraných a vzájemně si odporující policistů, z nichž vyplynulo, že obžalovaná měla povalit policistu úderem do protiúderové vesty, která je schopna zastavit i ránu z pistole menší ráže... Policie si doopravdy nevidí do úst.

Tato soudní fraška pokračovala i 9.

března 2001, kdy čtyři svědci obhajoby shodně vypověděli v tom smyslu, že na místě, kde se měl „zločin“ odehrát, Lenka Kučerová vůbec nebyla. Proti nim svědčil jeden ze zasahujících policistů, který ovšem nebyl schopen ve své výpovědi přesvědčivě objasnit, jak mohla nepřilíhli silná novinářka pouhým „hysterickým máchááním rukama“ (jak její činnost popsal) srazit těžkooděnce v protiúderové vestě, jak to, že mu nikdo z desítek přítomných policistů nepomohl, a také jak to, že pachatelka unikla z místa činu, které bylo obklíčeno policií. Soud byl nakonec odročen na 2. 5. 2001, takže bude možná rozhodnuto „do roka a do dne“.

Proces je od počátku vykonstruovaný, našťastí však vykonstruovaný relativně špatně, takže doufejme, že nezávislá novinářka nebude odsouzena jen na základě vzájemně si odporujících výpovědí několika policistů. Je to ale každopádně ponaučení propříště – můžeme předpokládat, že šlo jen o první pokus, další mohou být cílenější a lépe připravené.

OS (A-*kontra*)

USA: Karen Horning

Anarchistka Karen Horning (vězeňské číslo 00644-049 CC5) byla odsouzena za násilný trestný čin a nyní je se nachází ve věznici FMC Carswell ve Fort Worth, Texas, kde si již odpykala devadesát procent trestu. Nedávno jí byl diagnostikován lymfatický zánět a dvě další nemoci. Minulý rok zemřeli ve Fort Worth tři vězni poté, co byli špatně diagnostikováni a léčeni stejnými preparáty, jaké nyní dostává od vězeňského doktora Karen. Tento fakt přiznal i sám vězeňský lékař. Karen může umřít, pokud se jí nedostane řádné léčby. Potřebuje okamžitou pomoc. Pokud zůstane ve vězení, možná bude moci podstoupit amputaci a nebo zemře.

Nová správkyně věznice, Lucy Mallisham, nedávno sdělila Kareniným rodičům, že ta odmítá lékařské ošetření. To je lež. Pravděpodobně to bylo motivováno snahou paní Mallisham chránit se před zodpovědností, zatímco Karen je odmítána příslušná lékařská péče.

Připojte se svým dopisem k požadavku propuštění Karen na, kde by se jí dostalo dostatečné lékařské péče. Můžete také napsat přímo Karen do vězení. Pokud tak učiníte, pomůže jí jak po duševní stránce, tak také ukážete vězeňským autoritám, že

se lidé z celého světa starají o její zdraví.

Karen Horning #00644-049 CC5, FMC Carswell, PO Box 27137, Ft. Worth, TX 76127, USA

(podle informací třetího čísla bulletinu „We never sleep“ Síť právní pomoci anarchistickým vězňům

(Anarchist Prisoners' Legal Aid Network / 818 SW 3rd Ave PMB #354 / Portland, OR / 97204 / USA / aplan@tao.ca)

Irsko: 11 aktivistů čelí soudnímu procesu

Jedenáct protirasistických aktivistů v Irsku je obviněno ze zločinu rušení veřejného pořádku, za což jim hrozí vysoké pokuty a možný je i nepodmíněný trest vězení. Jejich zločinem byl protest proti státnímu rasismu, který proběhl 28. března 2000.

V ten den na krátkou dobu obsadili antirasističtí aktivisté volební úřad. Probíhalo totiž vládní jednání, na kterém mělo být diskutováno několik drakonických opatření proti žadatelům o azyl. Ta obsahovala např. založení vazebních táborů, násilné odebírání otisků prstů všem žadatelům, rozšíření systému nuceného rozdělování...

Antirasistické skupiny se rozhodly upozornit na toto téma přímou, avšak nenásilnou akcí. Okupace úřadů byly pro tento účel v minulosti již několikrát použity.

Všech jedenáct aktivistů bylo zatčeno a dvě ženy byly později na policejní stanici svlečeny do naha a prohledány. Aktivisté jsou souzeni pro rušení veřejného pořádku. Použití tohoto paragrafu je útokem na aktivisty a snahou umlčet kritiku státního rasismu v Irsku. Rasistické nálady v Irsku jsou díky vládním opatřením rozšiřovány po celé zemi, všem žadatelům jsou odebírány otisky prstů, čímž jsou označováni za kriminálníky a vláda opět zvažuje projekt vězeňských lodí. Deportace žadatelů nemají žádnou publicitu v tisku a jejich soudní odvolání jsou ignorována.

(podle Dublin 11, C/o Residents Against Racism, 10 Upper Camden Street, Dublin 2)

Eduarda navíc byly poslány čtyři další bomby stejné výroby, takže je evidentní, že pachatel nemůže být za mřížemi. Eduardo je však nadále držen ve vazbě.

Od doby zatčení Eduarda se značně zosílily represe proti anarchistickému hnutí. Proti squaterské a autonomní scéně byla zahájena ohromná mediální kampaň, označující je za teroristy (což má ve Španělsku, kde čas od času útočí ETA, značný vliv na veřejnost). Policie také stále častěji násilně napadá antifašistické a anarchistické demonstrace.

Protestní dopisy můžete zasílat na adresu, fax a e-mail španělského velvyslanectví v Praze:

Pevnostní 9, 162 00 Praha 6,

Fax: 00420/2/312 08 13,

E-mail: EmbPraha@gts.cz

Psát můžete také podpůrné dopisy přímo Eduardovi (snažte se prosím použít jednoduchou angličtinu):

EDUARDO GARCÍA MACIAS, Modulo 4

CO: Madrid V Soto del Real, 28791

SOTO DEL REAL, Madrid, SPAIN

Velká Británie: Mark Barnsley

Anarchista odsouzený před několika lety ve zmanipulovaném procesu ke dvanácti letům vězení čelí šikaně vězeňské služby.

Mark Barnsley je dlouholetý anarchistický aktivista z Velké Británie. Za svůj čtyřicetiletý život stihl projít několika anarchistickými a antifašistickými organizacemi a iniciativami, aktivní byl též v několika periodikách. Pro svou politickou činnost byl také v minulosti již několikrát na krátkou dobu uvězněn. To byl zřejmě důvod, proč byl po nešťastném incidentu odsouzen ve zmanipulovaném procesu na 12 let vězení.

Co se tedy stalo? Jednoho červnového dne se Mark vydal se svou kamarádkou do restaurace. Na zahrádce restaurace byl fyzicky napaden několika podnapilými a zfetovanými studenty. Zkoušel uprchnout, ale byl dostižen. Při následné rvačce, při níž jeden z útočníků použil dokonce nůž, bylo pět studentů zraněno. Sám Mark vyvázl s těžkým zraněním. Jeho jednání však nebylo klasifikováno jako nutná obrana, ale jako úmyslné ublížení na zdraví. Na konci vleklého soudního procesu, během něhož došlo k ohromnému množství procesních chyb mezi něž patřilo například zatajování svědků policií, manipulování a ztrázení důkazů, nepřipustné ovlivňování poroty atd., byl Mark odsouzen k již zmíněným dvanácti letům. Jeho trápení neskončilo ani během výkonu trestu. Jako anarchistický vězeň je šikanován ze strany vězeňských autorit, často převážen atd. Do dnešního dne vystřídal neuvěřitelných dvacet věznic! Samozřejmě, že nejdélsí dobu strávil ve věznicích s největší ostrahou a pověstnými krutými podmínkami.

A jaký je důvod se k tomuto případu vracet v urgentním apelu? Mark byl po absurdním obvinění z „podněcování nepořádku“ převezen do své dvacáté věznice:

HMP Wakefield,

*5 Love Lane, Wakefield,
WF2 9AG,
England.*

Ta je jedním z nejhorších míst do jakých mohl být poslán a je jasné, že to pro něho má být další trest. Jde o věznici s nejvyšší ostrahou, ačkoliv Mark nebyl označen za rizikového vězně. Po příjezdu byl umístěn do nevytápěné cely na samotku, kde měl k dispozici pouze jednu pokrývku, zatímco venku panovaly teploty pod bodem mrazu. Poté mu bylo oznámeno, že bude umístěn do křídla pro odsouzené za sexuální delikty. To samozřejmě odmítl a byl opět umístěn na samotku, tentokrát s obviněním. Jelikož v této věznici platí velice tvrdá pravidla, Markovi nemůže být posláno nic jiného než obyčejný dopis. Vše ostatní je zabaveno.

Protestní dopis proti šikanování Marka Barnsleyho můžete poslat na adresu ambasády Velké Británie:

Thunovská 14, 118 00 Praha 1,

tel: 00420/2/5753 0278

fax: 00420/2/5753 0285,

e-mail: info@britain.cz

Itálie: Silvano Pelissero

Silvano Pelissero je anarchista ze severozápadní oblasti Itálie. Tento 38letý muž byl 31. ledna 2000 odsouzen k sedmi letům vězení necelé dva roky po svém zatčení na základě falešného obvinění z odpovědnosti za sabotáž provedené proti výstavbě vysokorychlostní železnice skrz údolí Val di Susa mezi Itálií a Francií.

V roce 1991 se hlavní evropské země rozhodly pro přímé spojení nejdůležitějších měst. V Itálii jsou naplánované čtyři různé trasy, jedna z nich mezi Lyonem (Francie) a Turínem. Výstavba trasy znamená ekologickou pohromu pro údolí. To bylo těžce poničeno dálnicí a situace by se výstavbou vysokorychlostní železnice ještě zhoršila. Místní obyvatelé, mající dlouhou tradici odporu proti státu (Val di Susa byla slavná antifašistická/komunistická guerilla během nástupu fašismu v Itálii), proti výstavbě železnice silně protestovali.

První útok proti staveništi se stal v srpnu roku 1996. Dva vržené molotovы způsobily škodu větší než jeden milión lir a na místě útoku se našly nápisy proti výstavbě vysokorychlostní železnice. Další útoky následovaly. Státní zástupce ihned po sabotáži oznámil, že za útok jsou zodpovědní anarchisté. Poslední akce před zatčením Silvana a dalších dvou anarchistů proběhla 20. ledna 1998. Podzemní skupina se vloupala do radnice Caprie, malého města v údolí, zcizila několik materiálů a budovu před odchodem zapálila.

5. března byli policejním komandem zatčeni Soledad Rosas, Edoardo Massari a Silvano Pelissero. Silvano byl zatčen poté, co ve svém voze nalezl odposlouchávací zařízení. Sole a Edo byli zatčeni po policejním obléhání squatu, kde bydleli a který byl zároveň s jejich zatčením vyklizen. V ten den proběhly pokusy o vyklizení čtyř dalších domů, dva z toho úspěšně.

K pochopení událostí je důležité zmínit iniciativu italského státu, jejíž počátek se datuje do roku 1996. Šlo o velké represe proti squaterskému a autonomnímu hnutí, jejichž cílem bylo pomocí falešných obvinění a výpovědí a stejně tak mediální kampaň označující squaterů za ozbrojené bojovníky a ekoteroristy dosáhnout jeho úplné izolace a následně zničení. Desítky anarchistů byly zatčeny, uvězněny, dány pod dohled či donuceny opustit Itálii od té doby, co státní zástupci začali pátrat po neexistující podzemní anarchistické skupině, aby zcela potlačili anarchistické hnutí v Itálii. Tři výše zmínění zatčení anarchisté byli obviněni z „příslušnosti k teroristické organizaci s cílem svrhnout demokratický pořádek.“

Na jejich podporu se konalo množství demonstrací a solidárních akcí, z nichž několik skončilo bitkami s policií jako reakcí na policejní represe. O dva a půl týdne později byl jeden z obviněných anarchistů, Edoardo Massari, nalezen ve své cele mrtvý. Vyšetřovatelé oznámili, že spáchal sebevraždu oběšením bez cizího zavinění... To mezi squaterů rozpoutalo vlnu hněvu a intenzita konání solidárních akcí se ještě zintenzívnila. Soledad Rosas zahájila den po Edoardově smrti hladovku, dozorcí jí totiž odmítli předat dopis, který jí napsal den před svou smrtí. Poté byla přemístěna do domácího vězení, zatímco Silvano byl převezen do věznice s nejvyšší ostrahou. Den poté také zahájil hladovku.

V reakci na státní vraždu a represe proti zbylým dvěma squaterům se v Turíně konala velká demonstrace za účasti asi deseti tisíc lidí.

Soledad Rosas, dívka z Argentiny, která do Itálie přijela až po sabotážích, ze kterých byla obviněna, byla nalezena mrtvá v červnu 1998. Ze tří zatčených anarchistů tak zůstal naživu pouze jeden, Silvano. Sabotáže proti výstavbě vysokorychlostní železnice však stále trvají...

Brzy po vraždě Sole byl Silvano převezen, pravděpodobně i díky masivním solidárním akcím, do domácího vězení v komunitě Mastrolietto zhruba 25 mil od Turína. Italský „komunitní systém“ je alternativním vězením, protože vězení jsou zde těžce přeplněna. Asi padesát tisíc vězňů odsouzených za méně závažné trestné činy je zde pod zámekem v takzvané komunitě, pod dohledem „sociálních pracovníků“ – rozuměj policistů.

V prohlášení, které Silvano napsal ještě ve vězení s nejvyšší ostrahou, se prohlašuje za nevinného, zároveň však deklaruje svůj silný odpor proti tomuto projektu. Policie a stát tak však však zabily několik much jednou ranou. Uvězněním a zavražděním se zbavily tři velmi známých anarcho-squaterů a zároveň vysvětlily sabotáže na rychlodráhu TAV, ačkoliv ty po jejich zatčení nepřestaly.

Po dlouhém procesu, během kterého bylo mnoho obvinění a „důkazů“ zpočtybně jako falešných, byl Silvano odsouzen. Poslední den se před soudní budovou konala demonstrace za účasti asi tisíce

aby demonstrovalo svou solidaritu s Pascalem Marchandem. Po příchodu k soudu byl pozdraven mohutným aplausem. Po krátkém proslovu byl propuštěn na svobodu, avšak definitivní rozhodnutí padne až u soudu dne 4. května. V propuštění Pascala hrál hlavní roli tlak aktivistů. Stovky faxů a e-mailů byly odeslány na Ministerstvo spravedlnosti, belgické ambasády a na adresu vězeňských úředníků v St. Gilles, kde si dokonce museli změnit telefonní číslo. Doufáme, že k propuštění Pascala přispěl i náš apel... Propuštění Pascala z vazby je však pouze první část úspěchu, nezapomínejme, že ho 4. května čeká soud...

Turecko: šikana anarchistických vězňů ze strany stalinistické a leninistické levice

Hladovka v tureckých věznicích stále pokračuje. Od jejího začátku už uplynuly více než dva měsíce a přidalo se k ní 15 000 vězňů. Přes 35 vězňů bylo zabito policií při násilných zákrocích. Počet mrtvých stále stoupá. Hlavní důvod hladovky a odporu tureckých vězňů byl projekt „F“ – záměr turecké vlády vybudovat ve věznicích množství malých cel pouze pro jednoho vězně, aby se dosáhlo potlačení vězeňské solidarity a úplné izolace odsouzených.

Situace anarchistických vězňů je ještě několikrát horší, neboť jsou pod tlakem z obou stran. Z jedné strany stojí turecké úřady, ze strany druhé leninisticko-stalinistická levice. Ta vybuďovala „vnitřní vězení“ – za mřížemi získala moc, kterou uplatňuje hůře než vězeňské autority. Před několika měsíci byl zabit jeden anarchista přímo ve vězení. V roce 1998 byl ve vězení zavražděn svou původní organizací (maoistickou bojůvkou T?KKO) jeden pacifista s obviněním ze spolupráce s vládou. Skutečným důvodem však byl jeho politický nesouhlas. Anarchističtí vězňové jsou trestáni a bití za nesmyslná nařčení ostatních levičáků (např. za to, že mají dlouhé vlasy nebo za poslouchání rockové muziky). Přesný počet anarchistů ve vězení není znám, ale může se pohybovat okolo dvaceti. Dva další anarchisté byli zabiti organizací DEV-SOL (revoluční levice) mimo vězení.

Naši kolegové v tureckých věznicích potřebují solidaritu. Anarchistický černý kříž při ČSAF již protestoval proti brutálnímu potlačování vězeňské vzpoury tureckou policií a armádou, tím však boj nekončí. Stalinisté se na našich anarchistických kamarádech dopouštějí stejných zvěrstev jako policie a armáda na všech věznicích.

(podle informací Ankarských anarchistů, Turecké federace anarchistické mládeže a Skupiny 5. května (Londýn))

USA: Chattanooga trojka

Stíhání tří antirasistických aktivistů, Lorenza Ervina, Damona McGee a Mikaila Musaa Muhammada, z nichž první jmenovaný je také anarchista, vyvolalo celo-

světovou kampaň za jejich úplné osvobození (také ABC-ČSAF se už této kauze věnoval). V roce 1998 policie ve městě Chattanooga při „běžném zatýkání“ zastřelila černocho M. Collinse obviněného z krádeže. Ačkoliv byl Collins neozbrojený, policie do něj vystřílela 17 kulek, několik z nich pravděpodobně až poté, co spadl mrtev na zem – to vypovídá o tom, že policisté stříleli i na bezvládné tělo. O několik týdnů později byl opět při zatýkání zastřelen další černocho, taktéž neozbrojený.

V reakci na tyto vraždy uspořádali místní antirasističtí aktivisté a bojovníci za práva černochů protestní akci, na které se sešlo asi sto lidí, kteří zamířili na schůzi městské rady. Se starostou byli dohodnuti, že jim umožní vystoupit před městskou radou a přednést svoje stanovisko k těmto dvěma „incidentům.“ V rozporu s dohodou starosta zástupcům demonstrantů vystoupit nedovolil a když se Ervin, muž již od sedmdesátých let zapojený do protirasistických aktivit a do aktivit bojujících proti policejní brutalitě, pokusil dostat na pódium a přednést svůj protestní projev, byl zadržen policií. Následně byl obviněn z výtržnictví s výhledem na 18 měsíců žaláře.

V celém procesu došlo k mnoha různým pochybením, na obhájce, jichž už Chattanooga trojka vystřídala několik, byl opakovaně vyvíjen tlak ze strany policie a státních orgánů. V procesu také sehrál zajímavou a nikoliv nedůležitou roli dosud nezjištěný černocho, jenž druhý den soudního přelíčení vnikl do budovy soudu ozbrojen pistolí. Justiční stráž nechala muže, jenž v místnosti oznámil, že se vrátí s několika lidmi od Bin Ládina (podle FBI jeden z nejhledanějších teroristů světa), v poklidu odejít. Incident byl přetřásán v místním tisku i televizi a v reakci na to obhájce Chattanooga trojky prohlásil, že jeho klienti jsou teroristé. Podle našich informací šlo pravděpodobně o policejního provokatéra, který měl vrhnout špatné světlo na obviněné antirasisty. Tomu nasvědčuje i to, že nebyl zatčen.

26. února se konalo poslední soudní stání s třemi obviněnými. K velkému překvapení samotných aktivistů byly vyneseny pouze nízké podmíněné rozsudky - Lorenzo Komboa Ervin byl označen za vůdce skupiny a dostal 60ti denní podmínku a 10 dnů veřejně prospěšných prací. Ostatní dva obžalovaní, Damon McGee a Mikail Musa Muhammad, byli odsouzeni k 30ti denní podmínce a pěti dnům veřejně prospěšných prací.

Před vynesením rozsudku soudkyně prohlásila: „Věřím, že vaše motivace byla dobrá. Bohužel, zvolili jste však špatnou metodu...“ Tento rozsudek je z části výsledkem silného tlaku na vnitrostátní i mezinárodní úrovni – na stranu aktivistů se postavila celá řada protirasistických a anarchistických organizací z celého světa (včetně ABC-ČSAF), což na případ přilákalo mimo jiné pozornost médií a následně i veřejnosti. Podle Ervina byla „soudní

střina jiná než v předešlých stáních“ a jak řekl, očekával trest na horní hranici sazby.

Aktivisté z Chattanooga trojky však nejsou s rozsudkem zcela spokojeni a chtějí se odvolat k vrchnímu soudu, protože jednak zákon, na základě kterého byli odsouzeni, považují za nebezpečný a nedemokratický a jednak nechťejí přijmout tento trest za něco, co neudělali, jakkoliv má být symbolický. Za všechny to shrnul Damon McGee: „*Nejsme chuligáni, jsme lidskoprávní aktivisté.*“

Španělsko: Eduardo García

Eduardo García, 22letý anarchista, je jeden z nejznámějších a nejaktivnějších anarchistů v Madridu. Je členem Anarchistického černého kříže a byl také aktivní v sociálním boji, zejména ve squater-ském a protiglobalizačním hnutí. Osobně se zúčastnil i protestů proti zasedání MMF a SB v září 2000 v Praze.

Velice aktivní byl zejména v podpoře vězeňského hnutí odporu. Po několika letech symbolických protestů vyhlásilo 300 vězňů ve Španělsku hladovku za několik požadavků – zrušení systému samotek, propuštění těžce nemocných vězňů a přemístění všech ostatních do věznic nejbližší k jejich domovům. V tomto duchu konfrontovali celý represivní systém. Po celém Španělsku se konaly velké demonstrace (poslední v Madridu, asi tisíc lidí, další v Barceloně, Valencii...) a různé další akce, distribuovaly se letáky a plakáty vyjadřující podporu vězňů... Mnoho z vězňů-hladovkářů bylo mučeno, jiní byli převáženi z jednoho vězení do druhého, aby mezi nimi byla přerušena komunikace a tak byla zlomena i jejich solidarita. Média o celé věci nepřinášela téměř žádné zprávy a když už, tak vše označovala za akce nacionalistické guerilly ETA ve stylu „vězni se ve spolupráci s nebezpečnými teroristy snaží vyvolat chaos ve věznicích.“

Eduard navštěvoval vězení každý týden, aby pomáhal s koordinací hladovky. Pořádal několik z demonstrací na podporu vězňů a účastnil se přímých akcí, které měly na situaci vězňů přivolat pozornost (lezení s transparenty na důležitá místa ve městě, nudistický výstup před vězením atd.) V reakci na tuto podporu vězňům a rozvíjení komunikace mezi nimi a veřejností byl Eduard 8. listopadu zatčen a lživě obviněn z terorismu. Toho se měl dopustit posláním 7 dopisních bomb šesti novinářům známým pro napadání vězeňské vzpoury a jednomu politikovi, což však neudělal. V soudním procesu mu hrozí až 20 let vězení.

Obvinění z terorismu je vykonstruované, což lze dokázat na mnoha skutečnostech. Například na tom, že hlavní důkaz jsou Eduardovy styky s „nebezpečnými“ anarchisty a nalezení 40 gramů střelného prachu v domě jeho rodičů, kde žije. Svědkové inspekce však vypověděli, že žádný střelný prach nebyl nalezen a nález není ani zaznamenán na policejním videu, které policie „ztratila.“ Od doby dopadení

Počítačová represe

Represe se projevuje v různých oblastech. Jestliže se chceme bavit o té, která není ohraničena hranicemi jednotlivých států, musíme zmínit bezpochyby represi v oblasti výpočetní techniky. Zde pracuje represivní aparát ve dvou směrech. Jednak při vyšetřování „počítačových zločinů“ a na druhou stranu při využívání moderních technologií v oblasti výpočetní techniky a telekomunikací k monitorování v podstatě všeho a všech.

Nová kriminalita

„Počítačovým zločincem“ je dnes kde kdo – od obyčejných uživatelů osobních počítačů až po velké firmy. Takovým moderním zloduchem se stává každý, kdo si okopíruje a nainstaluje nějaký komerční program a tak se „obohatí“ o velkou částku (ačkoliv třeba nic tak převratného nezískal) na úkor výrobce daného softwaru.

Kopírování komerčních programů ale ve výsledku není z dlouhodobého hlediska obohacením. Tento druh software totiž ke svému provozu vyžaduje stále výkonnější počítače. A stále výkonnější počítače vedou k tomu, že software na ně může klást větší nároky – a tím vzniká začarovaný kruh.¹ Nakonec na tom stejně vydělají výrobci výpočetní techniky a příslušenství.

Nelegální kopie programů se často mohou stát záminkou pro stíhání a šikanování nepohodlných lidí, kteří ke své práci či ke komunikaci daný software používají.

Další oblastí počítačové kriminality je tzv. hackerství. To znamená, že když někdo například pozmění cizí webovou stránku nějaké firmy či instituce, „způsobí tím vysoké ztráty a škodu“ a při dopadení může být stíhán. Za připomínku stojí, že hackerstvím se nezabývají jen mladí počítačová nadšenci, kteří tuto metodu používají mnohdy i jako svůj protest proti nadnárodním institucím, ale také velké společnosti, které tím posilují „zdravou tržní konkurenci“.

Velké ucho

Vyspělé státy a jejich zpravodajské služby do výpočetní techniky a nových technologií, především v oblasti zpravodajství, investují nemalé částky a zároveň kladou velký důraz na jejich utajení. Zaměřují se mimo jiné na odposlouchávání elektronické komunikace. V tomto směru je asi nejvýznamnější systém Echelon.

Echelon je kódové jméno pro automatický globální odposlouchávací systém, jímž disponují tajné služby Spojených států (NSA má vedení), Velké Británie, Kanady a Nového Zélandu. Echelon, který vznikl koncem šedesátých let, je schopný zachytit a zpracovat mnoho typů komunikace po celé zeměkouli.

Podle odhadů odposlouchává Echelon denně 3 milióny zpráv (včetně telefonních hovorů, e-mailových zpráv, satelitních spojení, přenosů po internetu atd.) Některé zdroje tvrdí, že Echelon zkoumá 90 % internetového provozu. NSA, která se zabývá převážně šifrováním a patří k nejutajovanějším a nejméně známým tajným službám, si nechala některé technologie systému Echelon patentovat.²

V roce 1991 vysílala britská komerční televize v pořadu World in Action film o provozu počítače nazvaného „Dictionary“ („Slovník“, vybírá sdělení podle tzv. klíčových slov) v londýnské stanici GCHQ v Palmer Street ve Westminsteru (je to stanice UKC 1000). Ve filmu vystoupili zaměstnanci GCHQ, kteří hovořili off the record: „*Tam ve čtvrtém patře najala GCHQ skupinu pečlivě prověřených zaměstnanců od firmy British Telecom. S národní bezpečností to nemá nic společného. Je totiž protizákonné odposlouchávat každý telex. A kontrolují všechno: velyslavnectví, všechny podnikatelské dohody, dokonce i pozdravy k narozeninám, berou všechno. Kontrolují to prostřednictvím počítače Dictionary.*“³

Jak se bránit šmiráčkům?

Proti takovým šmiráčským systémům, jakým je například zmiňovaný Echelon, se však lze úspěšně bránit – a to šifrováním. Uveďme si, jaké možnosti v tomto směru má běžný uživatel.

PGP (www.pgp.cz)

Šifrovací program PGP (Pretty good privacy – pěkné dobré soukromí) je založen na používání veřejného a tajného klíče. Zpráva se šifruje veřejným klíčem a dešifrovat ji je možné jen pomocí tajného klíče.

Ve Spojených státech platí tzv. regulace mezinárodního obchodu se zbraněmi (International Traffic in Arms Regulations – ITAR), omezující vývoz zboží použitelného ve válečném konfliktu. Mezi toto zboží patří zbraně všeho druhu, komponenty na výrobu letadel a dříve tam patřily také

kryptografické algoritmy. Z tohoto pohledu je pro nás zájem Spojených států o vývoz PGP zárukou, že jde o produkt schopný zajistit skutečné soukromí...

Zřejmě důležitou úlohu v celé záležitosti hraje NSA. Tato donedávna tajemná vládní organizace zaměstnává nejlepší matematiky a fyziky, aby pro vládu USA hledali dešifrovací metody. Vláda Spojených států dost dlouho dokonce zapírala či nepotvrzovala to, že tato organizace vůbec existuje; dnes do jejího chodu a výsledků kromě nejvyšších vládních institucí nikdo nevidí. Několikrát se objevily zprávy, že NSA umí rozluštit PGP, tyto informace však nebyly nikdy potvrzeny a všeobecně se považují za krajně nepravděpodobné...

Zhruba od roku 1993 byl Phil Zimmermann vyšetřován soudem za porušení exportních opatření ITAR. Spor skončil po třech letech, v lednu 1996, bez vznesení jakéhokoli obvinění. To je považováno za velké vítězství Phila Zimmermanna, který se navíc zhostil role advokáta elektronického soukromí. Vyvíjí celou řadu aktivit, které mají přesvědčit vládu USA, aby vyřadila šifrovací algoritmy ze seznamu ITAR.⁴

Hushmail (www.hushmail.com)

Internetová služba Hushmail pracuje na podobném principu, ale s tím rozdílem, že oba klíče jsou uloženy na serveru. Proto si šifrované zprávy mohou mezi sebou posílat jen uživatelé této služby. Na svých stránkách používá Javu, takže nepůjde používat na málo výkonných počítačích.

Zixmail (www.zixmail.net)

Tato služba nepoužívá Javu, takže se k ní lze připojovat i z méně výkonných počítačů. Šifrované zprávy jsou také uloženy na serveru, na emailovou adresu se posílá upozornění (nebo žádost o registraci – jestliže uživatel Zixmail ještě nepoužívá), že zpráva přišla.

Obecně můžeme říct, že internetové služby jsou méně bezpečné než PGP, ale můžou je používat i nezkušení uživatelé.

Martin Mevald

¹ A-Kontra 6 / 2000,

Software a kapitalismus

² Crypto-Gram, 15.12.1999,

www.counterpane.com

³ Britské listy (www.blisty.cz),

14. 7. 2000, Echelon provozuje dohled

nad světem

⁴ www.pgp.cz

lidí. Solidární akce se konaly také v Řecku, Francii, Španělsku, Švýcarsku... Silvano dostal sedm let. Silvanovi kamarádi byli ze soudní síně nemilosrdně vyvedeni, jedna dívka byla zraněna a musela vyhledat pomoc lékaře. Odpoledne policie zaútočila na další squat...

Silvano podal odvolání, nicméně do soudního procesu musí zůstat v domácím vězení.

Můžete mu napsat (umí italsky, francouzsky a španělsky) na následující adresu:

Silvano Pelissero, Com,
Mastrolietto, Via Ferrerinioli n°2,
Sanponso,
10080 Torino,
Italy

Španělsko: 14 vězňů drží hladovku

14 vězňů drží od 19. února hladovku ve věznici Puerto I ve Španělsku na protest proti bití a mučení ve všech španělských věznicích.

12. února byl třinácti bachaři ozbrojenými holemi do bezvědomí zbit Francisco Maduro Delgado a následně mu byla odeprána lékařská péče. 16. února bili zbiti další dva vězni, Berbel Torres a Jess Maria Uribechebarria Bolinaga. Jako odpověď na tuto rutinní praxi vyhlásila skupina vězňů hladovku v solidaritě se svými zbitými kamarády. V hladovce jsou tři vězni FIES (FIES je speciální izolační režim vytvořený pro vězně, kteří se zkusí organizovat, aby prosadili svá práva, tudíž i anarchisty). Tito tři vězni se prohlašují za politické a antiautoritářské.

V jiné španělské věznici, Can Brians, držel od 13. února Amadeu Casellas Ramón hladovku jako součást masové mobilizace vězňů požadujících splnění kolektivních požadavků. Amadeu byl poté přemístěn do věznice v Potentu, kde byl umístěn na samotku. Potent je jedna z nejhorších věznic ve Španělsku, násilí je zde užíváno zcela běžně jako součást řádu.

V Potentu se nachází několik druhů cel s různým stupněm izolace a represe: Amadeu byl umístěn do DERT (Katalánská verze FIES), jež je zvukově naprosto izolovaná. Vězni jsou zde totálně izolováni. Jsou zranitelní vůči všemu šikanování a týrání.

O Amadeuově situaci zatím nejsou žádné nové zprávy. Poté, co byl přemístěn, začal držet další hladovku. Jako její důsledek ztratil dvanáct kilo a jeho zdravotní situace se rapidně zhoršila.

Mezi poslední požadavky vězňů patří zejména konec systémů FIES a DERT. Konec izolace vůbec. Svobodu pro nevyléčitelně nemocné. Konec transportů, které mají rozbit solidaritu mezi vězni. Svobodu pro vězně, kteří jsou za mřížemi déle než dvacet let.

Podpořit tyto jejich požadavky můžete na adrese Španělského velvyslanectví:

Pevnostní 9,
162 00 Praha 6,

Tel: 00420/2/2431 1441
00420/2/2431 1222,
Fax: 00420/2/312 08 13,
E-mail: EmbPraha@gts.cz

15. březen - Mezinárodní den proti policejní brutalitě

Prohlášení Anarchist Black Cross Federation

15. březen je již pátý rok Mezinárodním dnem proti policejní brutalitě. Tato událost, kterou inicioval ve Švýcarsku v roce 1997 Black Flag za pomoci COBP (francouzská odnož Citizens Opposed to Police Brutality) z Montrealu, je odpovědí na policejní násilí na divo dětech.

Tento den se poukazuje jen na jeden příklad zneužití úřední moci, ale policejní brutalita zdaleka není izolovaným jevem.

Federace anarchistického černého kříže (ABCF), šest let existující revolučně anarchistická formace věnující se podpoře, obraně a osvobození politických vězňů a válečných zajatců, vydává na podporu Mezinárodního dne proti policejní brutalitě toto solidární prohlášení.

V současné době se mnozí revolucionáři aktivizují se za svobodu a proti policejní brutalitě nacházejí za své úsilí ve vězení. Tyto sestry a bratři se stali cílem pro státní orgány kvůli svému uvědomělému povstání proti útisku a koloniálním silám, které okupují naše komunity, kriminalizují naši mládež a drží nás sevřené v ekonomickém i politickém otroctví. Političtí vězni a váleční zajatci jsou vězni ve válce bez časového omezení. Bojovníci proti policejní brutalitě, stejně tak jako hnutí za osvobození politických vězňů a válečných zajatců, jsou kritičtí k paušálnímu osvobozujícímu zápasu. Musíme povstat, abychom bránili naše bojovníky za svobodu, kteří jsou státem oceňováni jako kriminálníci, a abychom společně vystavěli novou společnost, kde budeme svobodní všichni.

Takové skupiny jako organizace MOVE ve Philadelphii, domorodí aktivisté z Kanady, výbor Raza Rights v Kalifornii, Chattanooga Three (Lorenzo Kom'boa Ervin, Damon McGee a Mikail Muhammad), Black Bloc, antiautoritáři i další aktivisté bojující proti ekonomické globalizaci a kapitalismu, stejně jako revolucionáři toužící po novém světě – ti všichni se setkali s policejním obtěžováním, výhrůzkami, brutalitou i vraždami. I když jsou mezi mnohými z nás zásadní politické rozdíly, musíme poznat, že náš skutečný nepřítel nechce nic víc, než nás rozdělit.

ABCF se domnívá, že újma jednoho je újmou všech, a že všichni spravedlivě smýšlející lidé musejí protestovat proti zneužívání moci policií vůči organizacím, mládeži a našim komunitám.

Policejní brutalita, věznění, útlak barevných, neoprávněné zásahy do lidských práv a pokleslé trestní soudnictví, to všechno není jen shoda okolností. Případy policejní brutality nejsou jenom záležitostí „špatných policajtů“, jak to popisují titul-

ky všech hlavních médií. Policejní brutalita je produktem systému, který brojí proti svobodě a těm, kteří vystupují proti genocidě. Političtí vězni a váleční zajatci jsou připomínkou toho, co stát bude dělat, aby nás odstranil. Mezinárodní den proti policejní brutalitě je významným příspěvkem v boji proti represí.

ABCF zdraví všechny své kamarády organizující 15. březen – Mezinárodní den proti policejní brutalitě. V minulosti na sebe tato událost vzala rozličné formy včetně pouličního divadla, stavění zdí, demonstrací, workshopů a kulturních akcí. ABCF je solidární s Mezinárodním dnem proti policejní brutalitě.

Náš boj nezná hranice! Podporu Mezinárodnímu dni proti policejní brutalitě! Svo bodu všem politickým vězňům a válečným zajatcům! Hasta La Victoria Siempre! (Až do úplného vítězství!)

Anarchist Black Cross Federation
<http://www.abcf.net>

Francie: Yves Peirat a William Ferrari

Yves Peirat a William Ferrari, jinak těmi známí jako FTP (Franc Tireur Partisans) byli marseillským soudem v úterý 22. února odsouzeni k 5 letům vězení a 18 měsícům podmíněně. Kromě toho musí také zaplatit pokutu 750 000 francouzských franků (přibližně 3 a půl milionu korun). Obvinění byli ze série žhářských útoků proti extrémní pravici na jihu Francie, které se udály mezi roky 1991 a 1998. Tyto útoky, při nichž nebyl nikdy nikdo zraněn se většinou zaměřovaly proti majetku Národní fronty (francouzská ultrapravicová politická strana) nebo proti místům, která byla pronajata pro akce krajní pravice.

Účelem útoků bylo bojovat proti rostoucí krajní pravici na jihu Francie, kteří se nejviditelněji projevil například úkladnou vraždou mladého Afričana či „ovládání“ čtyř velkých měst na jihu Francie Národní frontou. Radikální metody používané FTP měly být cestou, jak ukázat ultrapravici, že její opozice se nezalekne na silného zastrahování a výhrůžek a že odpor proti ní v rámci státu je neefektivní.

Brzy po zatčení obou antifašistů se ukázalo, že FTP není žádná marginální extrémistická skupinka, jak se snažila ukázat oficiální propaganda. Na konto určené pro obhajobu zatčených antifašistů se sešla vysoká suma peněz, konalo se několik solidárních demonstrací s až několikatisícovou účastí a také mnoho benefičních akcí.
(podle informací Solidarite Resistante Anti-fasciste)

Vzory protestních dopisů k jednotlivým případům obdržíte na kontaktech ABCF př. ČSAF:

Pavel Houdek
P.O.Box 41
565 01 Choceň
telefon: 0604 388 631
e-mail: abc@csaf.cz

Emma Goldmanová

„RUDÁ EMMA“

profil významné anarchistky

Bída, útlak a touha po svobodě naplňovaly první léta života Emmy Goldman. Narodila se v chudé židovské rodině v Rusku – zaostalé a silně antisemitské zemi. Od počátku ji tak pronásledovala touha utéci – zprvu jen v říši snů a fantazie, později úvahami o vzdělání v cizině a nakonec i konkrétními myšlenkami na emigraci.

Život „rudé Emmy“ začal 27. června 1869 v malém ruském městě Kovnu, které se dnes již nachází na území Litvy. Rodina živořila v židovském ghettu a čas od času se stěhovala za lepšími „příležitostmi“. Otec, frustrován bídou a nenávistí okolí k Židům, obracel svůj hněv často proti vlastní rodině. Když bylo Emmě dvanáct, celá rodina přesídlila do Petrohradu a to v atmosféře konce starých pořádků po zavraždění cara Alexandra II. Zde se Emma poprvé setkala s názory ruských narodníků a nihilistů. Doslova ji uchvátila kniha Čerňevského *Co dělat?* – hlavní hrdinka Vera, politicky angažovaná pracující dívka, se stane pro Emmu novým vzorem a nahradí dříve obdivovanou biblickou Juditu. S nadějí, že pozná moderní styl výuky, opouští Emma krátce poté Rusko a odjíždí studovat na německé gymnázium. Ve skutečnosti se musí střetávat s rutinními a autoritářskými učebními metodami a ke všemu si ani příliš nerozumí s německými příbuznými. Alespoň se jí daří soustředit se na nové zájmy, kterými se staly literatura, opera a klasická hudba.

Po návratu do Ruska začíná intenzivně přemýšlet o odjezdu do Ameriky. Stále přísnější otec jí sežencem namáhavou práci v továrně na korzety, nutí ji také vstoupit do předem smlouveného manželství. Odmítající jeho nátlak, přechá v roce 1885 šestnáctiletá Emma v doprovodu své starší nevlastní sestry Heleny do Ameriky.

Setkání s „Novým světem“

„Stály jsme s Helenou v přístavu, tisknuly se k sobě a pozorovaly, jak se náhle z mlhy vynořuje socha Svobody. Ach, to je ona, symbol naděje, volnosti, příležitosti! Držela svou pochodeň, aby posvitila na cestu do svobodné země, na azyl pro utiskované ze všech koutů světa. Také my, Helena a já, jsme toužily najít své místo ve šlechetném srdci Ameriky...“, tak později vzpomínala na svůj příjezd. Ale romantické představy byly rychle vystřídané drsnou realitou. Prvním místem jejich pobytu se stal Rochester, kde si Emma našla práci v továrně. Postupně se připojila k silicimu hnutí

za zlepšení pracovních podmínek, které byly v průmyslových Spojených státech ještě horší než v zaostalém Rusku.

Klíčovým momentem se staly chicagské události v roce 1886, které vyvrcholily zinscenovaným procesem proti anarchistickým a odborovým aktivistům. Také Emma Goldman se zapojila do agitace za osvobození vězňů. Přestože již předem bylo známo, že půjde o justiční vraždu, byli 11. listopadu 1887 čtyři anarchisté popraveni.

S tím, jak krystalizovalo Emmino politické přesvědčení, změnil se také její názor na soukromý život. I když riskovala stigma rozvedené ženy, opustila svého muže a vyvázala se tak z krátkého, ale deprimujícího manželství. Nový život pro ni začal v New Yorku, kde ji také „objevil“ známý anarchistický řečník Johann Most. Rozpoznal Emminu vyloučenost i oddanost myšlence a zorganizoval její první řečnické turné. Plna politického idealismu se zamilovala do ruského emigranta Alexandra Berkmana, který se stal jejím celoživotním přítelem a soudruhem. V roce 1892 vyprovokoval Henry Caley Frick z oceláren v Carnegie krvavý střet s dělníky ze závodu v pennsylvánském Homesteadu. Berkman a Goldman se rozhodli sáhnout k odvetě. Berkman přijel do Homesteadu a postřelil Fricka, ten ale útok přežil. Alexander byl odsouzen ke 22 letům vězení. Přestože mu Emma při přípravě pomáhala, kvůli nedostatečným důkazům se jí podařilo uniknout trestu. Na čas se pak stáhla z veřejného života, aby se vyhnula pronásledování. Když se po nějaké době opět „vynořila“ a kritizovala dřívější akty individuálního násilí, začalo jedno z jejích politicky neaktivnějších období – přednášela po celých Státech, přispívala do četných periodik (*The Alarm*, *New York World*...) a vydávala vlastní časopis – *Matka Země (Mother Earth)*. Část veřejnosti ji ale pod vlivem masové protianarchistické propagandy stále považovala za nebezpečnou vražedkyni. Když v roce 1901 anarchista Leon Czolgosz smrtelně postřelil prezidenta Williama McKinleyho, snažila se bezprostředně poté policie Emmu do celého případu zaplést. Jako záminka pro uvěznění stačilo, že Czolgosz navštívil jednu z jejích přednášek. Ironií osudu se právě touto přednáškou Goldman pokoušela vyvrátit obecnou představu o anarchismu jako násilné doktríně. Represivní složky nesehnaly žádné usvědčující důkazy, takže musela být Emma opět propuštěna.

Co skutečně znamená svoboda

Jedním z hlavních témat se pro Emmu stala svoboda projevu. Přes její formální existenci byla Goldman již v roce 1899 odsouzena k 10 měsícům vězení jen za to, že nabádala davy nezaměstnaných a hladových dělníků, aby se nespolehaly na standardní volební proces, ale vyšly do ulic demonstrovat. Po smrti prezidenta McKinleye se situace ještě zhoršila. Represe kulminovala přijetím série zákonů z let 1917-1918 proti vyzvědačství a protistátní činnosti (*Espionage and Sedition Acts*), které postihovaly mnohaletým trestem odnětí svobody ty, kdo aktivně vystupovali proti vstupu USA do první světové války.

Oklešťování práv zaručených prvními dodatky k Ústavě začali kritizovat i liberálové a některé další skupiny. Vládní snahy umlčet Goldman přivedly mnohé občany k tomu, že podporovali Emmino právo na svobodný projev, i když s jejími názory absolutně nesouhlasili. Emma pravidelně přednášela na toto téma a již v roce 1900 pomáhala založit Ligu za svobodu projevu (*The Free Speech League*), později úzce spolupracovala s anarchosyndikalistickými odbory IWW (*Industrial Workers of the World*) při jejich vlastní kampani... Na jednom z mítinků pro pracující (1908 v St. Louis slyšel Emmu i Roger Baldwin, pozdější zakladatel Amerického svazu pro občanské svobody, kterého Goldman zcela zásadně ovlivnila. Svůj obdiv vyjádřil mnoho let poté, když jí v dopise napsal: *„...navždy jste zůstala hlavní inspirací mého života, díky Vám jsem poznal, co skutečně znamená svoboda...“*, také časem opakoval, že *„Emma Goldman mi nezapřít středkovala jen kontakt s novou literaturou, ale také s novými lidmi – někteří z nich si říkali anarchisté, jiní libertariáni či milovníci svobody... spoutání byli jen tím principem – touhou po životě bez nátlaku a donucení“*.

Pro Emmu bylo osudovým náhodné setkání s Benem Reitmanem, který se stl v letech 1908-1916 nejen jejím milencem ale i organizátorem úspěšného přednáškového turné. Během let změnila Emma koncepci svých vystoupení. Jádrem přednášek již netvořil výklad o anarchistické teorii. Emma se snažila především o její aplikaci na dobově aktuální sociální a politické otázky – socialismus, plánované rodičovství, emancipaci žen, volnou lásku, svobodu slova... Její veřejné projevy byly velmi různorodé – nedělalo jí žádný problém

vořit jeden den o generální stávce, druhý den na téma homosexualita a ještě týž večer přednášet o významu moderního dramatu pro společnost. Jen v roce 1910 absolvovala 120 vystoupení, a to ve 37 měsících 25 států, přičemž její názory slyšelo 25 000 lidí.

Emmína křížová výprava za svobodu slova byla ukončena její deportací ze Spojených států, které kritizovala za účast v první světové válce do Ruska, kde musela riskovat politickou izolaci ze strany radikální levice. Stala se totiž jedním z nejhlasitějších kritiků politických represálií v Sovětském svazu.

Sexuální emancipace

Historické studie často přehlížejí průkopnickou roli Emmy Goldman v boji za plánované rodičovství a používání antikoncepce. Emma poprvé začala intenzivně přemýšlet o nutnosti spojit ideu ekonomického osvobození pracujících s myšlenkou na osvobození sexuální v 90. letech 19. století, kdy pracovala jako zdravotní sestra a porodní asistentka mezi chudými imigranty. Nejenže odmítala nátlak k uzavírání manželství a propagovala volnou lásku a rovnoprávné vztahy mezi mužem a ženou, ale především prosazovala sexuální osvětu, antikoncepci a právo na potrat. Své názory si ještě utvrdila na neomalthusiánském kongresu (1900). Při návratu do Spojených států se jí dokonce podařilo propašovat některé antikoncepční prostředky a informační materiály. Její přednášky na dělnických mítincích či v ghettech sociálně slabých se čím dál častěji zabývaly i sexuální osvětou a „právem dítěte nenarodit se“.

Goldman přivedla do kampaně proti zákonu z roku 1873 (zakazujícího distribuci literatury o antikoncepci) Margaret Sanger, později věhlasnou aktivistku, se kterou spolupracovala až do roku 1915, kdy se vzhledem k odlišným názorům na vhodnou strategii vzájemně odcizily. Margaret Sanger, vydavatelka časopisu *Woman Rebel*, se rozhodla propagovat samostatnou

linii při prosazování myšlenek plánovaného rodičovství. Tento pragmatický názor v silicím hnutí postupně převážil. Naopak Emma jako anarchistka vždy zdůrazňovala širší kontext tohoto problému – svoboda ženy, zda mít či nemít dítě, je determinována i sociálním, politickým a ekonomickým prostředím. Jednoznačně tak odmítala myšlenku izolovaného boje za „reprodukční práva“, boje, který by neusiloval zároveň o odstranění dalších systémových nerovností a forem diskriminace. Emma byla za své aktivity několikrát uvězněna. Soudní proces z roku 1916, kdy byla obžalována z porušení zákona z r. 1873, přitáhl velkou pozornost mnoha spisovatelů, umělců i intelektuálů a problém do značné míry zpopularizoval. Ben Reitman, Emmín milenc a organizátor jejich přednášek, byl také uvězněn - na šest měsíců za veřejnou propagaci antikoncepce, což byl před rokem 1920 vůbec nejdější trest, který ve Spojených státech za obdobnou aktivitu soudy uložily.

Dva nejnebezpečnější anarchisté musí zmizet

Přestože Emma nebyla pacifistka, zastávala také ona anarchistický postoj, že stát nemá žádné právo vést válku. Většina moderních válek byla podle ní vyprovokována ve prospěch kapitalistů na úkor pracujících – povinné odvody byly jen další formou nelegitimního donucení ze strany mocných. Ve chvíli, kdy začalo být zřejmé, že Spojené státy vstoupí do války, věnovala Emma značnou část svých příspěvků v *Mother Earth* kritice válečných příprav. Goldman samozřejmě nebyla jediná: protiválečná koalice zahrnovala liberály, socialisty, anarchisty i odboráře. Federální vláda zareagovala hysterickým patriotismem a represemi, v jejichž čele stál prezident Woodrow Wilson. Vydávání *Mother Earth*, stejně jako mnoha dalších antimilitaristických časopisů, bylo úředně zakázáno. I přes tyto obstrukce a přesto, že věděla o hrozbě deportace ze země, Emma pokračovala v protiválečné agitaci.

Během týdne, v němž Spojené státy oficiálně vstoupily do první světové války, pomáhala s vytvořením No-Conscription League (Liga proti odvodům) a opakovaně vystupovala s kritikou povolávacích rozkazů. Vláda samozřejmě nečekala dlouho s odpovědí. 15. června 1917 byla Emma Goldman – spolu s Alexandrem Berkmanem – uvězněna a obžalována ze spiknutí proti odvodové povinnosti. Oba byli odsouzeni k dvouletému trestu odnětí svobody s možností deportace po jeho vypršení. Po neúspěšném odvolání k Nejvyššímu soudu Emma vykonala svůj trest ve věznicí státu Missouri v Jefferson City. Byla propuštěna vlastně jen proto, aby mohla být zanedlouho znovu uvězněna na popud šéfa jednoho z oddělení ministerstva spravedlnosti – J. Edgara Hoovera. Ten se podílel již na prohledání kanceláře *Mother Earth* v r. 1917. Zabavené knihy a rukopisy využil k získání informací o radikální levici, většinu z nich potom zničil. Deportace Emmy Goldman a Alexandra Berkmana, které označil za „nade vši pochybnost dva nejnebezpečnější anarchisty v této zemi“, se pro Hoovera stala doslova smyslem života. Jako zvláštní asistent ministra spravedlnosti A. Mitchella Palmera začal shromažďovat důkazy proti oběma osobnostem anarchistického hnutí. Jeho úsilí bylo završeno 21. listopadu 1919, kdy osobně přihlížel, jak Goldman, Berkman i dalších 200 radikálů – emigrantů, odplouvá za „doprovodu“ stočlenné stráže na palubě lodi Buford do Sovětského svazu. I po deportaci ale Hoover za pomoci FBI monitoroval exilové aktivity obou anarchistů, tak moc mu přirostli k srdci.

Roky v exilu

S krátkou výjimkou, kterou představovalo devadesátidenní přednáškové turné v roce 1934, strávila Emma Goldman zbylé roky života v exilu (1919 - 1940) mimo Spojené státy. Během té doby žila v Rusku, Švédsku, Německu, Francii i Kanadě, ale nikde již nenašla opravdový domov. Paradoxně nejhorší stavy zažívala v rodném Rusku. Hned po příjezdu byla šokována autoritářským bolševickým režimem, který pronásledoval veškeré politické odpůrce (včetně anarchistů) a který zcela pohrdal individuální svobodou jednotlivce, pro Emmu tak důležitou. Nekritizovala revoluci jako takovou, ale striktně ji oddělovala od následného totalitního bolševického režimu. Také v Rusku pokračovala v propagaci svobody slova. Emma s Alexandrem se osobně roku 1920 setkali s Leninem, kterému položili konkrétní otázky na osud mnoha nezvěstných a vězňenských anarchistů. Leninova odpověď byla vyhybavá a zcela nedostatečná. Goldman přijala Kropotkinovu myšlenku, že „bolševismus se stal spiknutím proti revoluci“. Berkman na rozdíl od Emmy tehdy ještě jako mnoho dalších anarchistů bolševikům částečně

pokračování na straně 27

Noam Chomsky

Neudržitelný „nerozvoj“

Při nedávné přednášce byla Chomskému položena otázka: „Jaké mají Spojené státy důvody prosazovat udržitelný rozvoj v rozvojovém světě?“ Zde je jeho odpověď.

Je to vůbec poprvé, co slyším, že by se Spojené státy zasazovaly za udržitelný rozvoj. Pokud vím, USA dosud prosazovaly neudržitelný „nerozvoj“. Programy postavené na politice Spojených států úmyslně zabraňují rozvoji i růstu. Podívejme se například na nařízení WTO (World Trade Organization – Světová obchodní organizace) jako TRIP (Trade-Related Intellectual Property – Dohoda o duševním vlastnictví) a TRIM (Trade-Related Investment Measures – Dohoda o míře investic).

Práva na ochranu duševního vlastnictví se díky těmto nařízením stávají pouze ochrannou zástěrkou pro určování monopolních cen a kontroly garantující korporacím, nyní spíše megakorporacím, právo takové ceny určovat. Řekněme, že cena produkce léků se bude pohybovat na úrovni, kde si je většina světa, včetně řady zdejších lidí, nebude moci dovolit. Léky ve Spojených státech jsou mnohem dražší než např. v Evropě a ve Třetím světě tyto ceny znamenají přímo zkázu pro miliony lidí.

Léky mohou vyrábět i jiné země a podle dřívějších zákonů měly možnost si výrobní postup patentovat. I když pochybují i o legitimitě takového přístupu. Přesto ale patenty na výrobní postup znamenají, že objevila-li nějaká farmaceutická firma způsob produkce libovolného léku, mohla nějaká další, menší, nalézt lepší způsob výroby téhož, protože jediné, co bylo patentováno, byl výrobní proces. Když tedy brazilský farmaceutický průmysl přišel na způsob, jak tento lék dělat levněji a lépe, mohl tak činit, aniž by respektoval patent. Režim prosazovaný WTO však místo toho trvá na patentování výrobku. Výsledkem je zákaz objevování jednodušších způsobů výroby. Jednoduše nařízení úmyslně brání rozvoji i růstu. Jeho smyslem je omezit inovaci, růst a rozvoj a udržovat extrémně vysoké zisky.

Farmaceutické i jiné korporace tvrdí, že takováto opatření potřebují na snížení nákladů na výzkum a vývoj. Podívejme se na tato tvrzení blíže. Velice důležitou složkou

financování výzkumu a vývoje je přísun peněz z veřejného sektoru. Přesněji je to asi 40 až 50%. Ale tento údaj není úplný, protože v něm nejsou započteny veškeré veřejnosti financované základní poznatky z biologie a dalších oborů. Pokud tedy uvážíme skutečné náklady, zjistíme, že je velice vysoká část hrazena z veřejných zdrojů. Připustíme, že by teoreticky dosáhla 100%. Pak by veškeré motivy na monopolní určování cen pozbyly smyslu. Bylo by ohromným přínosem je odstranit a neexistuje žádný ospravedlnitelný ekonomický motiv, proč to neudělat. Zbývá jediná ekonomická pohnutka – zisk. Ale ten je zároveň úsilím o omezení růstu a rozvoje.

A co Dohoda o míře investic? Jaký je její účel? Zatímco TRIP je přímou ochranou výhod bohatých a mocných prostřednictvím veřejně subvencovaných korporací, TRIM je trochu lživější. Požaduje, aby země nemohly klást investorům podmínky v tom, co hodlají uskutečnit. Předpokládejme, že se General Motors rozhoduje uskutečnit obchod, např. nechat vyrobit součástky v nějaké zemi se špatně placenou, odborově neorganizovanou prací a pak je poslat zpět do závodu General Motors. Jedním z důvodů úspěchu některých asijských rozvojových zemí je blokování takového druhu obchodu. Požadují, aby způsob, jakým budou zahraniční investice využity, byl pro příjmové země přínosný. Proto zde musela proběhnout výměna technologií, museli jste investovat v místech určených hostitelskou zemí anebo musela určitá část investic připadnout na vývoz hotových výrobků z čehož tato země dále těží atd. Tento přístup je součástí asijského ekonomického zázraku. Mimořádně to je také způsob, jakým dosáhly rozvoje všechny ostatní rozvojové země, včetně Spojených států těžících z transferu technologií z Anglie. A přesně tyto přístupy jsou TRIM blokovány. Tato dohoda se navenek tváří jako přínosná pro růst volného obchodu, ve skutečnosti ale pouze upevňuje rostoucí schopnost ohromných korporací centrálně řídit zahraniční investice. Žádný smysluplný ob-

chod to není a opět je takto ztěžován růst rozvoje.

Pokud se na věc podíváme obecně, zjistíme, že je ve skutečnosti prosazován režim zamezující takovému druhu rozvoje, jakého dosáhly dnešní průmyslové státy. Pravda, není to ten nejlepší rozvoj, jakýs dokážeme představit, ale je to alespoň nějaký rozvoj. Vezmeme-li kteroukoliv zem od Anglie po Spojené státy, Německo, Francii, Japonsko nebo Koreu, zjistíme, že je jejich vývoj provázen porušováním těch principů, na nichž je dnes postaven WTO. Jsou to metody podkopávající růst rozvoje a zaručující koncentraci moci. S problémem udržitelnosti rozvoje to nemá nic společného, je to úplně jiná otázka. Udržitelný rozvoj znamená například upření pozornosti na tzv. externality. Věci, na které se byznys neohlíží.

Vezmeme si například obchod. Ten je považován za blahodárný. Možná je, možná není, ale netušíte, co to udělá, když k obchodním nákladům započítáte i ty polokry, s nimiž obvykle počítáno není. Například náklady vyplývající ze znečištění. Pokud něco někam převážíte, znamená to nárůst znečištění. To se nazývá externalita: ta není do nákladů započtena. Máte tu vyčerpávání zdrojů. Jsou tu vojenské výdaje. Například cena ropy je podstatnou částí strategie Pentagonu vycházející vstříc ropným producentům Středního východu, je držena v určitém rozpětí, ne příliš vysoká ani nízko. USA nevyčerpávají těmto zemím vstříc, protože by měly v nějaké zvláštní oblíbené pouštní manévry nebo podobné záležitosti, ale protože mají ropu. Požadují jistotu, že se její cena nedostává příliš vysoko ani nízko, ale je tam, kde ji chtějí mít skutečností je několikanásobná, protože tyto miliony lidí nejen trpí, ale jsou také nuceny stěhovat se do měst a zde pracovat za nižší mzdy. Jiní tedy strádají, včetně

pokračování na straně 1

Vzděláním ke svobodě

Španělská inspirace

Mujeres Libres (Svobodné ženy)¹⁾ byla organizace anarchistek, které bojovaly za osvobození žen i za sociální revoluci během španělské občanské války. Práce, kterou odvedly, je skutečně inspirativní. Jejich příklad ukázal, že boj proti útisku žen i proti kapitalismu je nejefektivnější tehdy, je-li propojen v jednom boji za svobodu.

Vzdělávací programy se staly jednou z prvních aktivit **Mujeres Libres**. Jejich nejdůležitější součástí bylo tažení proti analfabetismu. Nedostatek „kulturního rozhledu“ totiž mnohé ženy odrazoval od účasti na boji za revoluční změny. Gramotnost tak mohla být jedním z prostředků navracajících ženám sebedůvěru a podporujících je v politických aktivitách.

V roce 1936 začaly v barcelonských kancelářích ML na Plaza de Cataluna probíhat intenzivní kurzy sociální historie, umění, ekonomie a práva. Na konci roku již měly vlastní institut (Institut Mujeres Libres) sídlící na Calle Cortes a o několik měsíců později otevřel své brány *Casal de la Dona Treballadora*, který od října 1937 nabízel výuku v následujících oblastech:

Základní vzdělání: čtení, psaní, pravopis, aritmetika, zeměpis a přírodopis

Doplňkové základní vzdělání: světová historie, francouzština, angličtina, ruština, psaní na stroji a těsnopis.

Dodatečná příprava na povolání: ošetrovatelství, péče o děti, učňovská výuka, šití, zemědělská výroba.

„Sociální formování“: odborové organizování, sociologie, ekonomie a všeobecný kulturní rozhled.

Kurzy „sociálního formování“ se staly nutností pro budoucí aktivistky. Podstatou výuky bylo naučit ženy převzít odpovědnost za své životy, podporovat jejich nezávislost, osobitost.

ML také nabízely kurzy základního vzdělání, které měly za cíl připravit generaci učitelů schopných vychovávat děti pro život ve společnosti fungující na principech svobody, rovnosti a solidarity. Filosofie **Mujeres Libres** propojovala anarchistickou teorii s praxí – vzdělávání nemělo být chápáno jako proces zkrocení přirozených instinktů a přivyknutí poslušnosti a disciplíně, ale jako rozvíjení dětských zájmů. Děti se podle nich nejlépe učí tím, že společně poznávají okolní svět a mohou si jej „ohmatat“, čímž zároveň rozvíjejí svou schopnost spolupracovat s druhými. Kvalitní vzdělání a respekt k individualitě dítěte se měly stát neodmyslitelnou součástí procesu sociální revoluce, neboť připravovaly jedince pro život ve společnosti, kde nebude panovat žádná dominance. Naopak autoritářské školy (nebo rodiny), založené na strachu,

vychovávají jedince submisivní k vládě i jiné autoritě.

Učitelé proto měli mít speciální přípravu, aby vůbec byli schopni přiblížit dětem rovnostářskou společnost a probouzet v nich kreativitu: „*Ar' se niko nestane učitelem bez dostatečné představitosti, intuice a umění inspirovat*“ – to bylo jedno z ústředních hesel **Mujeres Libres**. A tyto „noví učitelé“ se měli držet **následujících principů:**

1. Pedagogiku je třeba považovat za umění postavené na tvořivosti.

2. Vzdělávání je o tom, aby učitelé každému dítěti v každém momentě umožnili objevovat životní pravdy.

3. Žádná doktrína není natolik dokonalá, aby mohla být legitimně dětem vnucována.

4. Učitel nemá mít rád „abstraktně všechny děti“, ale konkrétní dítě pro jeho jedinečnost. Zároveň se má od dětí učit.

5. Učitel má přizpůsobovat výuku individuálním schopnostem a dovednostem studentů.

6. Měl by se vyvarovat podporování soutěživosti, trestání, ale i povrchního odměňování.

7. Třídy mají být malé (ideálně ne více než 10 žáků na jednoho učitele).

Další formu možného vzdělávání představovaly zemědělské programy. ML zakládaly pro dívky přicházející do měst z venkovských oblastí tzv. **rolnické školy**. Tato centra pomáhala dívkám osvojit si dovednosti (teoretické i praktické), které jim po návratu do rodných vesnic měly umožnit efektivnější participaci v kolektivizovaném zemědělství.

„Městská (sidlištní) centra“ zase nabízela **noční kurzy**, které mohly navštěvovat ženy pracující přes den. Jak v městských, tak venkovských oblastech byly nejnavštěvovanější hodiny literatury doplňované kurzy základního vzdělání, technických dovedností, dětské péče, ošetrovatelství a zdravotní péče. Tyto kurzy umožňovaly absolventkám vyučovat v nových školách, nebo pracovat v nemocnicích a různých zdravotnických zařízeních – na frontě i za jejími liniemi. Postupem času přibývalo válečných uprchlíků, takže ML přicházely do míst, kde se běženci shromažďovali a poskytovaly i jim vzdělávací programy – pro dospělé i děti.

V červenci roku 1937 založila katalánská autonomní vláda **Institut pro odborný výcvik žen** (Institut d' Adaptació Professional de la Dona), za spolupráce UGT (Všeobecný svaz pracujících, socialistický protějšek CNT) i CNT (Národní konfederace práce, syndikalistická organizace). Institut vznikl poté, co vláda převzala kontrolu nad *Escuela de Adaptación Profesional de la Mujer* (společný projekt ML a CNT) a vzal si za cíl poskytovat ženám vědomosti, které budou potřebovat jako pracovní síly nahrazující muže, kteří odcházeli ve stále větším počtu na frontu. Institut také doplňoval „*Escuela Profesional per a la Dona*“ založenou v roce 1883 pro potřeby textilního průmyslu.

ML však tento institut považovaly pouze za částečné řešení: „*Nemohl dosáhnout svých záměrů bez předchozí přípravy, a to nejen ve smyslu poskytnutí základních vědomostí a schopnosti porozumění, ale i duchovní a sociální formace*“²⁾. Plány ML byly širší. Jak vysvětluje Soledad Estorach, „*školy pro odborný výcvik (řízení autonomní vlády), otevíraly dveře ženám, aby je naučily technickým znalostem, které jim měly umožnit zastoupit muže v zaměstnání. My (v Casal) jsme ale spojily technickou výuku s jakousi sociální přípravou. Byly jsme spíše školou pro aktivistky*“³⁾. ML samozřejmě nebyly jedinou organizací, která využívala vzdělávací programy pro širší politické cíle.

Vzdělávací programy navštěvovaly tisíce žen, jen např. do Casal docházelo v prosinci 1938 každodenně 600 - 800 žen. Mimo to se rozšiřovaly i programy ML zaměřené na **tisk a propagandu** doplňované časopisy, knihami i letáky vlastní produkce – s různými tématy od životopisů slavných revolucionářek až po péči o děti. Již v prvních měsících revoluce pak zřídily stánek na známé barcelonské třídě **Rambles**, aby se tyto publikace snadněji dostaly k potencionálním čtenářkám a čtenářům.

Na celonárodní i regionální úrovni také ML vytvářely **výbory pro kulturní a pro-**

pagační účely. Přímou v Barceloně fungovalo pravidelné rozhlasové vysílání. Další ženy cestovaly po katalánském venkově, aby mluvily s těmi lidmi, ke kterým se nemohly dostat téměř žádné informace z propagačních materiálů ani z rádia. Na místní úrovni zakládaly jednotlivé *agrupación* (lokální skupiny ML) **putovní knihovny.** V listopadu 1938 mělo sedm z dvanácti členek Regionálního výboru Mujeres Libres Katalánska na starost kulturu a propagaci. Situace byla obdobná po celém Španělsku.

Secciones de Trabajo

S programy všeobecného vzdělávání byly úzce propojeny aktivity a projekty koncipované tak, aby ženám umožnily stát se kvalifikovanou pracovní silou v zaměstnáních a odvětvích, které byly do té doby mužskou doménou. Jádrem těchto aktivit tvořily programy, na kterých Mujeres Libres obvykle spolupracovaly s lokálními odborovými svazy. Jejich příprava byla náročná, neboť vyžadovala zohlednit „ženská specifika“.

„*Secciones de Trabajo (skupiny, které měly připravit ženy pro vstup do pracovního procesu – pozn. překl.) byly pravděpodobně nejdůležitější aktivitou. Okamžitě jsme začaly s touto prací, protože podstatné bylo dostat vůbec ženy z domovů. Nakonec existovaly skupiny Mujeres Libres téměř ve všech továrnách. Mnohé z nich se přímo nesoustředily na „emancipaci žen“, zato jim ale umožňovaly diskutovat o problémech v zaměstnání... Musely jsme být opatrné, abychom nepřebíraly práci jiným organizacím, především odborům, a abychom nepodněcovaly vzájemný antagonismus mezi muži a ženami.*“⁽⁴⁾

Secciones de Trabajo musely samozřejmě předložit návrhy na řešení problému péče o děti. Jestliže se měly ženy stát rovnocennou pracovní silou, bylo třeba je zbavit odpovědnosti za hlídání dětí během pracovní doby. Za tehdejší novinku je třeba označit propagované **kladění zodpovědnosti za výchovu dětí na společnost jako celek.** Již na svém prvním kongresu se ML zavázaly, že budou usilovat o zřízení **dětských center v továrnách a dílnách** (za dohledu ošetrovatelské služby) a že o nich budou také informovat v různých tiskovinách – tím vytvořily prostředí pro jejich následný vznik.

Do července 1937 fungovaly jen v Madridu následující **přípravné programy pro ženy:** výuka mechaniky, šití, náročnější přípravy pro práci v textilních továrnách jakož i školy pro budoucí řidičky a kovo-dělnice. ML v Barceloně měly své pracovní skupiny v mnoha odvětvích – dopravě, metalurgickém průmyslu, veřejných službách, textilkách, zdravotnictví, obchodu, duchovní práci... – zpočátku jen na místní úrovni, později na regionální i celonárodní. Spolupracovaly přitom především s CNT.

Některé z lokálních odborů se do těchto programů zapojovaly očividně s entusias-

mem. Např. Pura Pérez Arcos, která byla mezi první skupinou žen, jež získaly licenci k řízení barcelonských tramvají, popisuje svoji zkušenost s Odborovým svazem pracujících v dopravě jako „fantastickou“.

ML ale nepomáhaly jen ženám z měst. Pro venkovské ženy zřizovaly tzv. **experimentální zemědělské stanice** v Barceloně, Aragonu a Valencii, do kterých se sjížděly ženy z celého okolí. Secciones de Trabajo připravovaly ženy na důstojnější zapojení do pracovního procesu a pořádaly pravidelné vzdělávací prohlídky továren. „*Naše skupiny měly šanci chodit do zkolktivizovaných továren, kde se někdy zastavil provoz na patnáct či dvacet minut, někde i na celou hodinu a kde s námi diskutovali dělníci. To se samozřejmě dělo jen se souhlasem závodních rad, takže jsme měly asistenci zástupců odborů. Prohlídky probíhaly po celé Barceloně – v textilním, válečném, dopravním, metalurgickém, energetickém průmyslu, v dřevovýrobě, ale i v komunách (pueblos). Některý den jsme navštívily třeba i padesát různých míst.*“⁽⁵⁾ Širším záměrem těchto setkání se stal cíl, aby i Mujeres Libres měly své zastoupení v každé továrně a ve všech odborových skupinách.

Odbory a ML zaujímaly k těmto programům částečně odlišný postoj. Zatímco odborové svazy se soustředily hlavně na zajištění ženských pracovních sil na místa uvolněná muži odcházejícími na frontu, koncepce ML byla jiná. Považovaly přiměřeně placenou práci v důstojných pracovních podmínkách za stejné právo mužů i žen, a to bez ohledu na to, je-li válka či mír. „*Nemluvíme o začlenění žen do pracovního procesu jako o daru či nutnosti,*“ prohlašují v roce 1938. „*Práce je právem, které ženy získaly v prvních dnech krvavých bojů.*“⁽⁶⁾

„*Je pravda, že vzhledem k situaci pracující třídy v těchto letech bylo prakticky nemožné, aby pracující žena byla plně ekonomicky nezávislá. Ale umožnit ženám vykonávat placenou práci mimo domov přece jen způsobilo změny... I muži měli najednou větší respekt ke svým manželkám.*“⁽⁷⁾

ML používaly dvě různé, ale související metody. Články v časopisech analyzovaly historii práce a ženské participace na ní; konkrétní organizované programy pak zdůrazňovaly specifické potřeby žen ve válce a v revoluční situaci.

Většina teoretických statí ML pojednávala o práci v jejím historickém kontextu. Jak to vyjádřila Mercedes Comaposada, „*práce byla tradičně chápána jako trest či nutnost nebo jako kombinace obojího. Lidé pracovali, aby přežili. S nástupem kapitalismu „trestající“ aspekty práce ještě zesílily. Kapitalismus (a racionální management) docílil průmyslového pokroku za tu cenu, že zapomněl na lidské bytosti. Revoluční změna musí napravit duchovní i fyzické újmny, které napáchala těžkopádná a monotónní práce.*“⁽⁸⁾

ML kritizovaly konkrétní pracovní podmínky za kapitalismu (pro muže i ženy),

ve svých teoretických úvahách se ale soustředily především na popis toho, jaký význam by práce měla mít v nově uspořádané společnosti: 1.) Práce je nutná a nepostradatelná součást života. 2.) Lidé jsou schopni využívat nové technologie, které jim ulehčí pracovní zátěž a zorganizují výrobu tak, že jim stroje budou sloužit. 3.) Vykorišťování jedněch druhými bude odstraněno.

Práce by měla být výrazem lidských schopností a kreativity, nezbytným předpokladem skutečné svobody. Představa práce jako součásti plnohodnotného života byla důležitá především pro ženy, protože do té doby samy sebe často považovaly za neschopné produktivní práce.

Ženám měly být zaručeny rovné šance při získání pracovního místa, a také, což se v praxi mnohde nedělo ani po revolučních změnách, měly být ohodnoceny stejně jako muži. ML dokonce na mítinku libertinského hnutí v říjnu 1938 pronesly k odborovým předákům následující výzvu: „*Jestliže nesouhlasíte s tím, aby ženy, které odvádějí stejnou práci jako muži, dostávaly stejné platy, měli byste to už konečně říci jasně.*“⁽⁹⁾ Některé šly ještě dále – Mercedes Comaposada tehdy například prohlásila: „*Všechny platové diference musí být bezprostředně odstraněny, včetně rozdílů mezi manuální a intelektuální prací*“.

ML vzdělávacími i pracovními programy oživily anarchistickou teorii o přímé akci a „učení se praxí“ (**learning by doing**), a to za velmi ztížených podmínek – v době občanské války a boje proti fašismu.

Bohdana Rytířová

Podle *Free Women of Spain (Anarchism and the Struggle for the Emancipation of Women)*, Marjha A. Ackelsberg, Indiana University Press, 1991, část V – „*Education for Empowerment, Preparation for Revolution*“.

Poznámky:

- 1) *Mujeres Libres (Svobodné ženy) – organizace anarchistek, které bojovaly za osvobození žen i za sociální revoluci během španělské občanské války i později. Více viz Existence č. 7 – prosinec 1999*
- 2) *Boletín de Información, CNT - FAI, (září 1937)*
- 3) *Pařížské interview se Soledad Estorach ze dne 4. ledna 1982*
- 4) *Tamtéž*
- 5) *Tamtéž*
- 6) „*Realizaciones de Mujeres Libres*“, *Tierra y Libertad*, 30. července 1938
- 7) *Mercedes Comaposada v pařížském interview z 5. ledna 1982*
- 8) „*El trabajo*“ a „*El accidente espiritual*“, *Mujeres Libres*, str. 6
- 9) „*Actas del Pleno Nacional de Regionales del Movimiento Libertario*“, *Barcelona*, říjen 1938

důvěřoval. Klíčová změna přišla s rokem 1921. Tehdy proběhla v Petrohradě stávka hladovějících dělníků a 7. března Kronštátské povstání. Oba masové protesty byly násilně potlačeny represivními složkami. Berkman si 7. března poznamenal do svého diáře: „*Je šest hodin. Kronštadt byl napaden. ... Mé srdce je otupělé beznaději; něco ve mně zemřelo*“.

Ve své knize *My Disillusionment in Russia* (Mé vystřízlivění v Rusku) z roku 1923 Emma naplno rozvinula argumentaci proti bolševickému státu, který fakticky zlikvidoval revoluci i její ideály. Vyhraněný antibolševismus Goldman částečně izoloval od dalších evropských i amerických levičáků, kteří si ještě nechtěli připustit zrůdnosti nového sovětského režimu.

V roce 1924 se přestěhovala do Londýna, ale právě kvůli kritice bolševismu zůstávala osamocena neustále na ni útočící představitel pravice i levice. Navíc ji iritovala netečnost a rezervovanost Britů, a to tak, že píše Berkmanovi: „Dokonce i nejlepší Angličané mě v podstatě paralyzují...“. Přestože má politické výhrady k instituci manželství, uzavírá čistě formální sňatek s Jamesem Coltonem z Walesu. Ziskává tím britské občanství a může bezpečně cestovat.

Ve dvacátých a třicátých letech si dopisuje s řadou anarchistů z Ameriky i Evropy a je aktivní ve francouzské komunitě vypovězených Američanů. Přestože citově i finančně strádá, publikuje mnohé příspěvky a píše další knihy. V roce 1931 vydává tisícistránkovou autobiografii *Living My Life*. Životopis obsahuje mimo politických názorů i úryvky z četné korespondence, která dokumentuje široké spektrum Emminých zájmů a vědomostí. Její politický i kulturní rozhled můžou doložit i jen

samotné názvy některých z mnoha dalších esejí a prací (Socialismus: chycen v politické pasti, Anarchie a otázka pohlaví, Sociální význam moderního dramatu...).

Během exilu se Goldman i její advokáti opakovaně pokoušeli o získání povolení k návratu do USA. Doufala, že by ve Spojených státech, kde žili její přátelé i příbuzní, mohla být její politická práce efektivnější. První pozitivní odpověď přišla až s nástupem Roosevelta, ale ani administrativa tvůrce New Deal jí neumožnila delší návštěvu než devadesátidenní pobyt. Emmě bylo navíc nařizováno, aby své přednášky omezila jen na 2 témata – literaturu a drama. V levicových kruzích byla vystoupení přijata s nadšením, ne tak v FBI, jejíž agenti Emmu na Hooverův příkaz sledovali. Goldman totiž mluvila o „dramatických“ světových událostech – fašismu, stalinismu, Hitlerovi...

Španělské naděje

Když vypukla v červenci 1936, měsíc po tragické sebevraždě Alexandra Berkmana, španělská občanská válka, bylo Emmě už 67 let. Šance na úspěch anarchistické revoluce jí pomohla překonat hlubokou skepsi. Přes svůj pokročilý věk se od počátku zapojila do pomoci španělským soudruhům a to s entusiasmem, který připomínal její nadšení v prvních letech po příjezdu do Ameriky. Španělské události považovala Goldman „za historicky první revoluci pracujících skutečně inspirovanou anarchistickými ideály“, ne jen za boj s nastupujícím fašismem. Když navštívila z kolektivizované vesnice v Aragonu (1936) a Levantě (1937), byla ohromena úspěchy. Prohlásila tehdy: „*Abyste viděli revoluci, musíte jít do menších měst a ves-*

nic... v Madridu, Valencii a Barceloně mé srdce tápe“.

Na požádání přátel vedla kampaň v Anglii za pomoc španělským anarchistům. Na druhou stranu kritizovala některé kroky anarchistických „předáků“, které považovala za kompromisní a reformistické (vstup do vlády, spolupráce s bolševiky...), v čemž ji historie opět dala za pravdu. Zúčastnila se ještě kongresu libertinských antifašistických organizací v říjnu 1938. Na jaře roku 1939, po definitivním vítězství fašistů, opouští zemi a odjíždí do Kanady.

I zde organizuje pomoc pro vězně či uprchlíky ze Španělska, snaží se pro ně získávat politický azyl často ve spolupráci s *Mujeres Libres* (Svobodné ženy – španělská organizace anarchistek). Aktivně podporuje i další levicové aktivisty (emigranty), jimž hrozí deportace do rodných zemí, ve kterých se dostal k moci fašistický nebo nacistický režim.

14. května 1940 Emma Goldman, skvělá řečnice, spisovatelka a bojovnice za ideály svobody a rovnosti, umírá. Její tělo je převezeno do Spojených států, kde proběhne oficiální pohřeb v Chicagu a po něm ještě vzpomínkový mítink v New Yorku. Harry Weinberger, Emmin právník a přítel, ji symbolicky uvítal doma: „*Doufali jsme, že Tě budeme moci přivítat zpátky, nestalo se. Nyní to můžeme udělat alespoň po tvé smrti*“.

Byla pohřbena na Waldheimském hřbitově v Chicagu, poblíž obětí Haymarketského procesu... Na náhrobním kamení, který byl zhotoven o mnoho let později, je zaznamenán jeden z jejich slavných výroků: „*Svoboda k lidem nese-stoupí, lidé se k ní musí sami povznést!*“

Bohdana Rytířová
(podle *The Emma Goldman Papers*)

pokračování ze strany 24

Neudržitelný nerozvoj - Noam Chomsky

amerických dělníků, kteří nyní soutěží s těmi hůře placenými z rozvojových zemí. To jsou externality. Pokud je započítáte, dostanete úplně odlišný obraz vzájemného ekonomického působení.

Mimochodem takto můžeme rozebrat i hrubý domácí produkt (HDP). Podívejme se na úroveň HDP – je velice idioleogická. Jedním ze způsobů zvyšování HDP ve Spojených státech je neopravování silnic (ve skutečnosti se to také nedělá). Pokud neopravujete silnice, všude je mnoho děr a ty při jízdě poškozují automobily. To znamená, že vy si pak musíte kupovat nová auta nebo dát ta stará do opravy. Obě tyto možnosti zvyšují HDP. Znečišťování ovzduší ohrožuje zdraví lidí a i to zvyšuje HDP, protože ti pak častěji chodí do nemocnice, musí platit lékaře, kupovat si léky atd. Ve skutečnosti nemá často to,

co zvyšuje HDP, v dnešní společnosti žádný smysluplný přínos.

Bylo vyvinuto úsilí sestavit jiné ukazatele, které by na tyto věci braly ohled a poskytovaly odlišný obraz stavu společnosti. Spojené státy jsou kupříkladu jedna z mála zemí, které nevydávají pravidelné zprávy o „sociálních ukazatelích“ – úrovni sociální prosperity, jako je počet zneužívaných dětí, jejich úmrtnost atd. Většina zemí to dělá. Spojené státy nikoliv, a tak je hodně těžké zjistit míru sociálního zabezpečení země. Přesto se toto předmětem úsilí stalo.

Míra sociálního zabezpečení je hlavním tématem projektu Fordham University, Je-suitské univerzity v New Yorku. Po léta se snaží sestavit ukazatele míry sociální prosperity v USA. Před několika měsíci uveřejnila poslední zprávu. Podle jejich ana-

lyz různých druhů ukazatelů, o kterých jsem se zmiňoval, sociální zabezpečení do roku 1975 (tzv. „zlatý věk“) víceméně souběžně rostlo s ekonomikou. Když na tom byla lépe ekonomika, zlepšila se i míra sociální prosperity. Od roku 1975 se údaje rozcházejí. Ekonomika v růstu pokračovala, i když pomaleji než předtím, sociální zabezpečení ale začalo upadat a upadá dál. Z pohledu na tyto důležité ukazatele vyplývá, že jsou Spojené státy v recesi, vážné recesi. Vidíte, kam až se dostanete, když začnete sledovat otázku udržitelného rozvoje. Ale vyžaduje to úplně odlišný pohled na všechny následky a dopady ekonomiky, kterými bychom se měli konečně zabývat. Bohužel USA žádný takový program nemají. Měly by ho mít, ale nemají.

Přeložil Jindřich Zika

Osobnosti hnutí

SEVERNÍ AMERIKA

Tentokrát se v seriálu stručných profilů nejvýraznějších postav anarchického hnutí zastavíme v Severní Americe. V průmyslových centrech USA měla myšlenka anarchismu v druhé polovině 19. století silné zázemí a ovlivnila mnoho sociálních střetů a hnutí – například za osmi-hodinovou pracovní dobu. Do USA přicházelo množství emigrantů z různých částí světa – především z Evropských zemí, kde pracující byli často tvrdě stíháni za jakékoli pokrokové názory. Ve Spojených státech se jim otevřel relativně svobodný prostor pro volné šíření myšlenek, které díky sociálnímu a národnostnímu složení emigrantů jasně směřovaly k socialismu a internacionalismu. Ačkoli je představiteli USA jejich země vyzdviho-vána jako synonymum demokracie a svobody, pocítili pracující při oprávněných protestech často pravý opak – policejní šikanování, vykonstruované procesy, jejichž oběti nejdříve skončily na popravišti, střílení do shromážděných dělníků atd.

Nejvýraznější místo v sociálních bojích v USA zaujímá bezesporu syndikalistická organizace Průmysloví dělníci světa (Industrial Workers of the World – IWW), která vznikla v roce 1905 a propagovala myšlenku jednoho celosvětového odborového svazu. Ačkoli se IWW deklarovaly jako apolitické odbory, podstatnou měrou v nich byli zastoupeni právě anarchisté. V roce 1916 IWW sdružovaly po světě již 100 členských skupin. Ve Spojených státech byly tyto odbory trnem v oku průmyslovým elitám i represivním složkám, které vehementně pracovaly na potlačení tohoto hnutí. Rozsáhlé represe a nelidské podmínky pro členy IWW ve vězeních inspirovaly i známého levicového romanopisce Uptona Sinclaira k napsání divadelní hry „Zpívající vězňové“, jež se končí písní Joe Hilla: „...Solidarita navždy! V jednotě je síla!“

Henry David Thoreau (1817-1862)

Spisovatel a jeden z největších klasiků amerického radikalismu především díky svému spisu „Občanská neposlušnost“, který byl napsán jako přednáška pro Massachusettskou akademii v lednu 1848. Po letech sloužil jako silná inspirace pro Tolstého, Gándhiho a IWW, stejně jako současně lidskoprávní aktivisty, protiválečná a radikální ekologická hnutí.

„Jak se má dnes člověk chovat vůči americké vládě? Já odpovídám, že s ní nemůže být spojen bez pohany... Pod vládou, která někoho neprávem vězní, je pravé místo pro spravedlivého člověka taktéž ve vězení.“

Mother Jones (1830-1930)

Mother Jones byla jednou z nejpůsobivějších postav amerického dělnického hnutí. Narodila se roku 1830 a žila ve zdraví dobrých devadesát let, byla osobou široce známou a váženou mezi dělnickými skupinami po celých Spojených státech. V mládí našla po ztrátě manžela a dítěte díky epidemii a pak opakované ztrátě všeho znovu v chicagském ohni v dělnickém hnutí východisko pro svůj vrozený soucit, lásku a odvalu. Nikdy neměla čas nebo vzdělání ke studiu filosofie rozličných hnutí, která inspirovala mnoho oddaných idealistů.

Pracovala zejména s horníky ze Západní Virginie a Colorada, ale také s ocelářskými dělníky a skupinami v mnoha jiných průmyslových odvětvích. Byla rozenou organizátorkou. Vedla například pochod dětských textilních dělníků z města do města, což přispělo k reformování zákonů o dětské práci.

Mother Jones byla individualistka. Její vlastní city a myšlenky byly tak silné, že se někdy dostala do konfliktu s jinými bojovníky za stejnou věc. I bez vzdělání měla Mother Jones schopnost hýbat masami lidu svými silnými a živými proslovky a činy. Vůbec nebrala vážně své osobní bezpečí o čemž svědčí i to, že byla nesčetněkrát vězněna.

Ve věku 95 let napsala svou autobiografii. Je to pravděpodobně nejmotivnější zobrazení kus dělnické historie, který byl kdy napsán.

Haymarketští mučedníci

August Spies (1855-1887), Albert R. Parsons (1848-1887), Adolph Fischer (1858-1887), George Engel (1836-1887), Louis Lingg (1864-1887), Samuel Fielden (1847-1922), Oscar Neebe (1850-1916), Michael Schwab (1853-1898)

Během masového dělnického mítinku 4. května 1885 na Haymarketském náměstí byla neznámou osobou hozena k nohám policie bomba, což poskytlo nezbytnou

záminku pro následné zatýkáni. Osm předáků revolučního a libertinského hnutí bylo zatčeno a sedm z nich odsouzeno k smrti, aniž jim byl dokázán jakýkoli zločin, z čehož čtyři byli následně oběšeni (pátý spáchal sebevraždu v cele den před popravou). Od té doby patří jména chicagských mučedníků – Parsons, Fischer, Engel, Spies a Lingg – mezinárodnímu proletariátu a všeobecná oslava prvního máje stále připomíná krutý zločin spáchaný ve Spojených státech.

Voltairine De Cleyre (1866-1912)

Voltairine De Cleyre byla francouzsko-amerického původu, narodila se 17. 11. 1866 v Leslie v Michiganu a po Voltairovi ji pojmenoval její volnomyšlenkářský otec. „Nejtalentovanější a nejoslavnější anarchistka Ameriky, stále čínorodá...“, říká o De Cleyre Emma Goldman (s kterou v mnohém neshodila). Jako přítelkyně a spolumyslitelka Petra Kropotkina, Errico Malatesty, Louise Michelové a Alexandra Bergmana, je De Cleyre neznámější díky svým vášnivým, do hloubky věci pronikajícím provokativním esejům. Od poloviny osmdesátých let 19. století až do své smrti v roce 1912 se o ni stále mluvilo v tisku jako o jedné z neznámějších postav anarchického hnutí; zde byla obecně uznávána jako významná mluvčí. Několik jejích spisů – zejména však „Anarchismus a americké tradice“ – okamžitě získaly status klasických děl a byly mnohokrát přetiskovány stejně jako přeloženy do mnoha jazyků. V rozkvětu „chicagské renesance“, kdy se rodil imagismus a jiné předválečné literární směry, se De Cleyre projevovala naléhavým a ponurým tónem, který jí byl vlastní. Ještě hluboko ve třicátých letech byly přetiskovány její černé a hořké verše v radikálních, dělnických a volnomyšlenkářských publikacích. Mnoho členů IWW (odborový svaz Průmysloví dělníci světa) i jiných aktivistů znalo alespoň několik z nich nazpaměť. Jako nejradikálnější ze své generace byla De Cleyre silně ovlivněna Haymarketkou tragedií z let 1886-87. Rok co rok promlouvala na mítinku k výročí Haymarketu na Waldheimském hřbitově v Chicagu a „chicagští mučedníci“ inspirovali mnoho jejích básní. Překladatelka jidiš básníků a publicistka mexické revoluce (byla chicagským korespondentem novin Ricarda Florese Mago-

na „*Regenerace*“) De Cleyre byla také nadšenou podporovatelkou IWW, jejíž členové se velkým počtu zúčastnili jejího pohřbu. Voltairine De Cleyre byla pohřbena ve Waldheimu vedle mučedníků, kteří tak zásadním způsobem ovlivnili směr jejího života.

Big Bill Haywood (1869-1928)

William Dudley Haywood známý jako „Big Bill“ Haywood se narodil 4. ledna v Salt Lake City v Utahu. Byl to radikální dělnický předák IWW. Již ve věku patnácti let začal pracovat jako horník. V letech 1900 až 1905 vedl *Západní federaci horníků* a v roce 1905 pomáhal založit IWW, jejichž cílem bylo organizovat všechny dělníky v „jednom velkém svazu“. V roce 1906 byl Haywood spolu s dalšími souzen pro vraždu někdejšího guvernéra státu Idaho, ale díky advokátovi Clarenci Darrowovi byli během procesu osvobozeni. V roce 1918, posledním 1. světové války, byl Haywood spolu s dalšími 165 předáky IWW obviněn z pobuňování za to, že se postavili válečnému úsilí USA. Přistoupil na kauci a v roce 1921 odešel do Sovětského svazu, kde zůstal až do své smrti 18. května 1928.

Joe Hill (1879-1915)

Joe Hill, vlastním jménem Joel Emmanuel Hagglund, se narodil roku 1879 ve Švédsku. Byl americkým dělnickým předákem radikálních odborů IWW a autorem odborářských písní jako byly „*Casey Jones*“ a „*The Union Scab*“. V očích odborářů ve Spojených státech se stal mučedníkem – 19. listopadu 1915 byl totiž popraven utahskou popravčí četou poté, co byl odsouzen za vraždu. Úsilí presidenta Woodrow Willsona, švédské vlády a množství vlivných Američanů ohledně zahájení nového soudního procesu bylo marné. V předvečer své popravy telegrafoval Hill Big Bill Haywoodovi, předáku IWW: „*Nemarněte čas truchlením. Organizujte se!*“ Tato slova se stala námětem velmi známé písně, která je vzpomínkou na Joe Hilla: „*I dreamed I saw Joe Hill last night/ Alive as you and me...*“

Elizabeth Gurley Flynn (1890-1964)

Elizabeth Gurley Flynn patřila mezi nejvýznamnější dělnické organizátory a řečnice dvacátého století. Narodila se v New Hampshire do irské rodiny aktivní v odbořech, socialistickém a protikoloniálním boji. V roce 1907 se Flynn připojila k *Průmyslovým dělníkům světa*. Stala se vzorem pro píseň Joe Hilla „*The Rebel Girl*“. Flynn vyzývala tisíce dělníků v IWW k boji za svobodu projevu, obranným kampaním a především ke stávkám.

V roce 1920 pomohla založit *American Civil Liberties Union*. Před rokem 1925

byla dlouhou dobu přítelkyní a milenkou anarchisty Carlo Tresca. Později vstoupila do Komunistické strany, kterou pomáhal vést. Během protikomunistické hysterie v padesátých letech strávila 28 měsíců ve vězení kvůli svým politickým názorům. Mezi její nejznámější spisy patří „*Sabotáž*“ (1915), „*Rebelka*“ (1973) a „*Můj život politického vězně*“ (1963). Její hrob leží poblíž pomníku Haymarketských mučedníků na chicagském Waldheimském hřbitově.

Sam Dolgoff (1902-1990)

Sam Dolgoff hrál důležitou roli v anarchistickém hnutí od raných dvacátých let. V té době byl členem chicagské skupiny *Volná společnost*. V roce 1954 spoluzakládal newyorskou *Libertinskou ligu* a byl také aktivní v *Průmyslových dělnících světa* (IWW). Přispíval do mnoha časopisů (např. do „*Anarchist Review*“), vydal množství kvalitních antologií, např. „*Bakunin o anarchii*“ (1971) a „*Anarchistické kolektivy: dělnická samospráva ve Španělské revoluci 1936-1939*“ (1974). Dolgoff také napsal: „*Etika a americké odbory*“ (1958), „*Iluze dělnické strany*“ (1961), „*Kubánská revoluce: kritická perspektiva*“ (1974), „*Kritika marxismu*“ (1983) a autobiografické „*Fragmenty*“ (1986).

Paul Goodman (1911-1972)

Goodman byl pacifista a anarchista, jehož víra vyjádřená v próze, poezii a sociální kritice, pomohla tvarovat doktrínu Nové levice šedesátých let. Hlásal osobní a sexuální svobodu, věřil, že společenské instituce brání vrozené lidské tvořivosti, náklonnosti a nenásilí. Jeho spisy pokrývaly široký rozsah témat – vzdělávání, městské plánování, psychoterapii, literární kritiku... – to odráží rozmanitost všech zaměstnání, která vystřídal zatímco pokračoval v práci za sociální změnu. Během vál-

ky v Indočině se Goodman účastnil hnutí *Odpor vůči odvodům* a podílel se na utváření masového nenásilného hnutí proti válce.

George Woodcock (1912-1995)

George Woodcock se narodil ve Winnipegu v Kanadě. Vzdělání nabyt v Anglii, kde posléze pracoval na železničním úřadě a také jako farmář či nezávislý spisovatel a vydavatel. Přednášel na Washingtonské a British Columbia univerzitě. V letech 1951-52 organizoval *Guggenheimský spolek* a v roce 1959 se stal vydavatelem periodika „*Kanadská literatura*“. Vyšlo mu značné množství knih, článků, beletristických i básnických publikací a také rozsáhlé biografie o Godwinovi, Proudhonovi či Kropotkinovi.

(vice Existence č.9)

Noam Chomsky (*1928)

kerému zneužívání moci a je znamenitým kritikem americké zahraniční politiky. Chomského analýzy médií objasňují podajnou povahu informačního průmyslu k ideologickým cílům a zájmům vlád a korporálních elit.

Do historie amerického anarchistického hnutí patří neodmyslitelně i dlouholetý (sou)druh Emmy Goldman – **Alexandr Berkman** (1870-1936; viz Existence č.10), **Lucy Parsons** (1853-1942; viz Existence č.7), justici zavraždění anarchisté italského původu **Nicola Sacco** (1891-1927) a **Bartolomeo Vanzetti** (1888-1927) či **Ricardo Flores Magon** (1874-1922), mexický revolucionář, jenž zemřel ve vězení Spojených států. Nako- nec si dovolím ještě upozornit na časopis A-kontra č.1/2000 či webové stránky ČSAF, kde se můžete setkat s nekrologem nedávno zesnulé americké anarchistky a pianistky **Clary Solomon** (1913-2000).

Připravil Vitek Komrska

pro kompletní katalog obsahující přes 700 titulů
(knihy, časopisy, brožury, letáky, letáky, CD, LP, trička,
nášivky, samolepky) si pošlete 2 x 8 Kč ve známkách

anarchismus, ekologie,
lidská práva, zvířecí práva

Zelená distribuce
P.O. Box 22
544 01 Dvůr Králové nad Labem

Richard Garner

Individualistický anarchismus nebo svobodný komunismus?

Státní socialisté stejně jako svobodní komunisté tvrdí, že by se zboží mělo rozdělovat podle potřeb. Engels doporučoval, aby tuto aktivitu zajišťoval stát; svobodní komunisté, jako např. Berkman, naproti tomu navrhovali, aby podobnou práci prováděla obec v lokálním měřítku přidělového systému, podobně jako tomu bylo ve Španělsku. Existuje mnoho dalších modelů vyhovujících socialistům – např. „každému podle jeho zásluh“ atd. Avšak model „každý podle svých schopností, každému podle jeho potřeb“ se ukázal být tím nejpobornějším. Můžeme si tedy v rámci této úvahy představit socialistickou společnost řízenou tímto nebo nějakým jiným modelem.

Představme si nyní společnost, kde je zboží rozdělováno podle vašeho oblíbeného modelu (v tomto případě „každému podle jeho potřeb“). Vše, co všichni vlastní, je rozvrženo podle jejich potřeb a vašeho principu spravedlnosti. Všechno je tedy vlastněno spravedlivě. Předpokládejme, že vezmu svou komoditu X, kterou spravedlivě vlastním. Přetavím ji a přetvořím na stroj. Někteří lidé, které znám, budou souhlasit s tím, že obslouží můj stroj pouze pokud jim na oplátku poskytnu přednášku z filosofie. Jiní přistoupí na to, že mi dají nějaké suroviny, které spravedlivě vlastní (na základě předpokládaných potřeb či nějakého jiného modelu), výměnou za lekce ze základů ekonomie. Vlastním tedy kapitál, jelikož bohatství bylo rozděleno podle potřeb. Dobrovolnou dohodou jsem i najal či koupil práci za účelem řízení mého stroje, a to výměnou za mé skromné znalosti filosofa. Na základě dobrovolné dohody jsem koupil suroviny – výměnou za omezené znalosti ekonoma. Dělníci souhlasili s tím, že příjmu filosofické přednášky výměnou za svou práci, a tak jsou spokojeni s tím, co z tohoto obchodu získali. Podobně je to s dodavateli surovin – jsou také spokojeni s tím, co dostali. (Možná bych odmítl jejich služby, kdyby chtěli více, nebo bych jim sám později mohl nabídnout více z produktu nebo bohatství, které jsem nashromáždil. V budoucnu bych dokonce mohl přestat dávat přednášky a platit za práci i suroviny výnosy podniku.)

Protože jsem oprávněn vlastnit bohatství a ostatní souhlasí s tím, že ho potřebuji (nebo se chovám v souladu s nějakým jiným modelem rozdělování, s nímž budete souhlasit) a protože mohu uzavírat dobrovolné dohody, mohu tím pádem zaměstnávat dělníky, nakupovat suroviny, vlastnit

kapitál, zabývat se komerčním podnikáním a díky tomu kumulovat bohatství. Přesto, že žiji ve společnosti, kde je zboží distribuováno ve shodě s určitým socialistickým modelem, jsem oprávněn ovládat to, co je právem považováno za mé vlastnictví a protože mi nic nebrání dělat dobrovolná rozhodnutí, mohu založit komerční podnik. To ponechává komunistům dvě možnosti:

(1) Mohli by zapomenout, že potřeba opravňuje vlastnictví bohatství, a tudíž rozhodnout, že „společnost“ má vždy právo regulovat a řídit individuální chování a užívání zdrojů, jak uzná za vhodné. Tak například i navzdory rozhodnutí státu nebo obce, že průměrný člověk potřebuje pro život jisté množství komodity X, jednotlivým držitelům, tak jak ji rozdělil stát/obec, může být zakázáno zkonstruovat z ní stroj nebo získávat kapitál. A/nebo by mohla společnost zakázat takový druh volné dohody, jejímž předmětem je nákup surovin či práce. Tímto by bylo lidem znemožněno obchodovat se svou prací a zbožím podle vlastního úsudku a byli by nuceni dělat to, co je ve „veřejném zájmu“. Jedná se o tvrdou linii komunismu, socialismu autoritářského až až. V takovém systému by pracující a lidé vůbec – měli méně příležitostí a otevřených možností než v jakémkoliv jiném systému. Byli by fakticky státními zdroji.

(2) Mohli bychom mít anarchistický neboli svobodný komunismus. Ten je však založen na nejistém předpokladu, že veškerá celosvětová populace a všechny budoucí generace si jednoduše zvolí, že se svými zdroji nebudou zacházet jako se soukromým vlastnictvím a nebudou vyměňovat svou práci za produkty, které by doplnily nebo nahradily jejich nejpotebnější zásoby. Nemůžeme říci, proč by to dělali. Nejlepší a nejrozsáhlejší spisy o anarchistickém hospodářství (spíš než o antropologii či psychologii) byly napsány individualisty, ne komunisty – a jsou proto orientované na trh; komunity Josiaha Warrena trvaly déle než španělské a ukrajinské anarchokomunistické projekty*), protože individualisté měli nad svými životy větší kontrolu než ji měla komunita, a proto také byly více anarchistické. Je málo praktických či teoretických důkazů na to, aby chom mohli předpokládat, že po zrušení státu by si jednotlivci zvolili komunistická opatření místo tržně orientovaných. Avšak jedná se o diskutabilní spor, a tak místo něj rozebereme předpoklad, že lidé budou dobrovolně souhlasit s nezřízováním ko-

merčních podniků a nezaváděním nájemní práce za účelem dosažení stejných cílů, o které usilují státní socialisté – ovšem s použitím donucovacích prostředků.

Zvažme následující: ve státně socialistické společnosti popsané výše může být sice integrita komunismu udržena, ale na úkor svobody. Ovšem pokud by jednotlivci měli právo vlastnit majetek a nakládat s ním, jak sami uznají za vhodné (nebudeli to však porušovat osobní práva jiných), mohli by si vybrat, zda budou užívat společně svůj majetek a zavedou komunistické komunity dobrovolně. Je možné, že by komunity byly uspořádány v podobném stylu a vznikl by tedy komunismus bez jakékoliv potřeby donucovacích struktur, například vlády.

Nyní se zamysleme nad výhledovými cíli „anarcho“ komunistů – zvolit si svobodně uskutečněný komunismus a nepoutat se v komerčních podnicích. Není to situace vycházející ze společnosti volných, majetek vlastníci jednotlivců, jak bylo popsáno výše? Člověk většinou nedělá to, co dělat nechce, není-li mu ovšem bráněno ve výběru jiných možností. Proto tedy někdo, kdo věří, že by se neměl vázat v komerčních podnicích, musí zároveň věřit, že na to má právo. Takto se dobrovolný neboli svobodný komunismus může uskutečnit pouze tam, kde lidé mají právo na majetek, který není v ohrožení, a právo utvářet volné dohody (svoboda sdružování) a rozhodnutí, která také nejsou v ohrožení, dokonce i kdyby šlo o komerční záležitosti. Svobodný komunismus nemůže existovat tam, kde lidé tato práva nemají.

Přeložil Vitek Komrsk

Poznámka překladatele:

*) Autor zcela ignoruje skutečnost, že samosprávné projekty ve Španělsku a na Ukrajině museli čelit silnému ozbrojenému kontrarevolučnímu tlaku zvenčí, kterému nakonec také podlehly.

František Gellner:

Společenský pořádek

Jsmo nepřáteli pořádku. To je jasné. Tak dlouho nám to všichni soudcové, špiclové a novináři fíkali, až jsme si z toho přestali něco dělat. A co horšího, až jsme tomu uvěřili. Řekli jsme si jenom: Ten pořádek je tak pěkný, že nemůže nepořádek být horší. Aspoň pro nás. Neboť k čemu je takový pořádek, kde většinu lidí je zne-možněno pořádně žít?

Snad mi nebudete chtít věřit, řeknu-li, že nejsou to jen dělníci a chudáci, kteří trpí nynějším společenským pořádkem. Vy si myslíte, že se mají ti, kterým pámbů po-zehnal vezdejšími statky, docela dobře, není-li pravda? Ale jste na omylu. Podívejte se kupříkladu v Praze nebo ve Vídni na Jakuba Rothbergra. Je to bohatý pán, a přece se trápí. Má na skladě tisíce kalhot, a odbyt přece není takový, jako by si toho, chudák přál. A to ho jistě rmoutí. A vy, přátelé, nosíte rozbité kalhoty a z kabátů vám koukají lokte. Proč to? Proč neuděláte Jakubu Rothbergovi radost a neosvobodíte ho od jednoho páru kalhot? Ach, vy nemáte peníze? Co jsou to peníze? To jsou kulaté kousky mědi, niklu, stříbra a taky zlata nebo útržky papíru. V jakém spojení jsou tyto zbytečné hračky s kalhotami? Vy potřebujete kalhoty a Jakub Rothberger by se jich rád zbavil. Ale co naplat, budete dále chodit v roztrhaných gaticích a kalhoty budou dále hnit v magacínech. Neboť tak tomu chce společenský pořádek.

Pekařské krámy jsou plny chleba, sta chlebů se neprodá a ztvrdne, a vám se chleba nedostává. Obilí hnije v sýpkách spekulantů, zatím co tisíce lidí hladoví. Je vás mnoho tak chudých, že netroufáte si žít se ženou, poněvadž nemáte, čím byste živili ji a její děti, a statisíce žen žijí v bordelech a nemocnicích. Tisíce lidí je bez přístřeší a spí po cihelnách a pod mosty, a na tisíce domech návštěví vám hlásají, že jsou v nich uprázdňené byty. Nesmírná prostranství půdy leží ladem, která by mohla živit statisíce lidí, ale nedostává se pracovních sil, ačkoli statisíce lidí volá po práci. A vy, mladí přátelé, až dospějete, obléknou vás do modrého kabátu, abyste hájili svou zemi, ačkoli žádné nemáte, a pořádek, kterým trpíte.

Je tohle všechno v pořádku? Ovšem, státní úředníci, policajti a novináři, ti jsou za to placeni. Taky Jakub Rothberger by vás volal k pořádku, kdybyste se chtěli ujmout jeho kalhot. A pekaři, řezníci a všichni ostatní počestní lidé, kterým se dobře daří, kteří sedí u svých plných hrnců a odhánějí chudáka, který se k nim přiblíží se svou lžící, a křičí na něho: „Klid se ke všem čertům, to je naše! My si třeba zničím žaludek přílišným žraním, ale ty budeš dál hladovět. Tak je to v pořádku. A nechceš-li se podřídít tomuhle našemu pořádku, máme dost kriminálů, kde dostaneš

stravu a byt, abys i ty měl nějaký prospěch z toho našeho pořádku.“

Přátelé, když čtete dějiny kterékoli doby a kterékoli národa, vidíte, že privilegovaní byli vždycky největšími přáteli pořádku. Za dob nevolnictví byly všechny pokusy o zrušení osobního a majetkového otroctví sedláků pokládány za rušení pořádku. Co sedláků, kteří nechtěli tomuto pořádku rozumět, zaplatilo svou nechápavostí svým životem! A jako šlechtickým pánům zašlých dob, tak i dnešním kapitalistům je ten stav pořádkem, který jim umožňuje beze strachu a nepříjemností užívatí všech svých nespravedlivých výsad. A každé domáhání se spravedlnosti, které je ohrožením jejich výsad, nazývají ohrožením pořádku.

V ústech měšťáků anarchie a nepořádek jsou dvě totožná slova. Mluví-li dějepisci nebo novináři, že v tu a v tu dobu zavládla v tom a v tom kraji anarchie, neznámá to, než že se rozmohlo zhařství a krveprolití. Ale neptejte se ani státem vydržovaných profesorů, ani žurnalistů ve službách privilegovaných, chcete-li se dovědět pravdu. Ale vstupte sami do svých srdcí a ptejte se sami sebe: Jsme nerozumní děti, abychom tiskali okna a lámali stolice pro ukrácení chvíle? Nebo jsme tak hloupí, abychom pálili příbytky, pustošili zemi a prolévali krev z pouhé zábavy? Jistě ne. Jsme myslící a rozumní lidé, máme radost z pěkných domů a chceme v nich bydlet, máme radost ze všeho bohatství půdy a chceme ho užívat, máme radost z dobrých lidí a chceme žít s nimi v přátelství. Říkají nám nepřátelé pořádku. Ale je ujařmení a vykořisťování pořádkem?

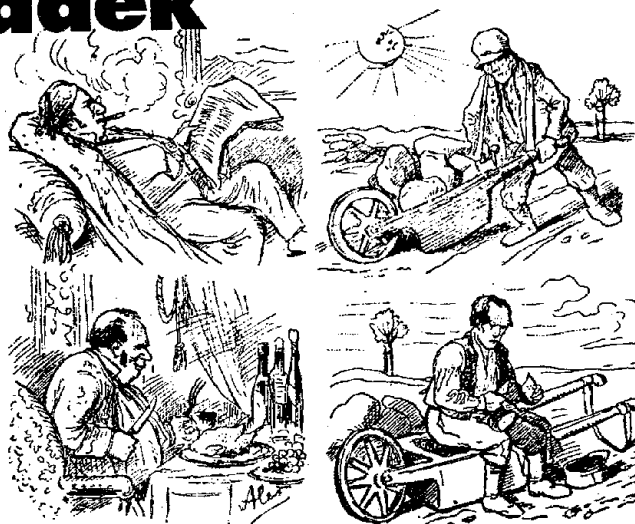
Co je to pořádek? V kterém kraji panuje za dnešní doby pořádek? Všude vidíme násilí a bidu, kasárna a kriminály, bordely a policejní strážnice. Hospodářská svoboda neexistuje vůbec nikde a politických svobod je málo. A není pořádku bez svobody.

Co je to svoboda? Slyšíme často mluvit o svobodě a o svobodné soutěži. To ovšem nejsou žádné svobody. Ptám se vás, kteří budete číst tyto řádky, zdali je vám svoboda práce co platná? Ovšem, zákon vás přímo nenutí, abyste pracovali za všech podmínek. Ale když zastavíte práci, abyste se domohli větší skývy chleba, zákony vás odsuzují k smrti hladem. A co znamená pro vás svobodná soutěž? Pracujete-li lépe a více jak jiní, nezvětšujete tím trvale svůj blahobyt, nýbrž jen požadavky zaměstnavatelů. Také nedá se o svobodě mluvit v tom smyslu, že by si snad každý mohl

dělat, co by chtěl, na úkor ostatních. Nebudete jistě ctít ani svobodu kapitalisty, abyste jim nechali se vydírat, ani svobodu šilence, abyste se nechali jim povraždit, ani svobodu stávkokaze, který vám vpadá do zad. Svoboda neznámá jak protiklad otroctví, totiž zrušení všech výsad majetkových i osobních. Půda bude svobodná, až bude zbavena daní a majitelů a ponechána těm, kteří ji vzdělávají, práce bude svobodná, až nebudete nuceni pracovat pro jiného, a osobní svoboda nastane, až se zbavíte všech pánů vládnoucích nad vámi výsadami rodu, jmění či úřadu.

Rozhlédněte se kolem sebe. V Rusku, kde není ani politické, ani hospodářské svobody, jsou dělníci jménem pořádku vražděni vojenskými soudy, vězňové, kterým touha po spravedlnosti stala se pohromou, jsou mučeni hůře jak za dob útrpného práva, všichni myslící lidé žijí v nejistotě, nebudou-li snad příští noci odvléčeni policejní sběří do žalárních kobek pevností, aby tam zahynuli zapomenutí, nebo deportováni do sibiřských dolů, aby tam pohřbili bídně svůj život. V zemích, kde je trochu politické svobody, třeba v Anglii, tyto nepořádky ovšem neexistují. Ale i Anglie je zemí hospodářského otroctví, proto ani tam není pořádku. Jenom v Londýně statisíce lidí mrou hladem, statisíce irských nájemců bídně živoří, pracující na rozsáhlých statech landlordů, kterým patří veškerá půda. A do předměstí velkoměsta nesmí se odvážit slušně oblečený člověk, poněvadž tam číhají zoufalé postavy, ochotné vraždit pro skývu chleba, kterou by prodloužily bídné dny svého nicotného života. Není možný pořádek bez svobody. Není možný pořádek, dokud budou existovat vládnoucí a ovládaní, vykořisťovatelé a vykořisťovaní. My anarchisti bojujeme za svobodu hospodářskou i politickou. My bojujeme za pořádek.

1906

Recenze

časopisy, knihy, filmy, výstavy, hudba

A-kontra 1/2001

A-kontra vstoupila do nového roku úvodníkem, hájícím „undergroundovou” grafiku a kvalitu tisku s tím, že to jinak nejde... Navazují reporty z protestů proti globalizaci v Davosu a Nice, několik článků o sporech kolem České televize a o „sčítání lidu” (podle autorů spíše ovcí či dobytka). „Svět očima bojovníků s extremismem” – článek o přednáškách z policejního symposia o neonacismu, které se „kupodivu” týkaly i anarchistů a ekologů. „Nukleární válka nízké intenzity” – článek Michela Chossudovského o ochuzeném uranu v Jugoslávii. Dva delší články o ekonomice, jeden od Susan George o myšlenkovém pozadí neoliberalismu („Stručná historie neoliberalismu”) a druhý od Roba Knowlesse o alternativních ekonomických diskurzích, mezi nimiž zdůrazňuje význam anarchismu a zejména Petra Kropotkina („Politická ekonomie zdola“). Dále mnoho zpráv ze světa, několik diskusních příspěvků a také obsáhlá polemika s článkem „Třídí válka v Praze” ze Svobodné práce.

(20 stran A4, 15 Kč)

(jš)

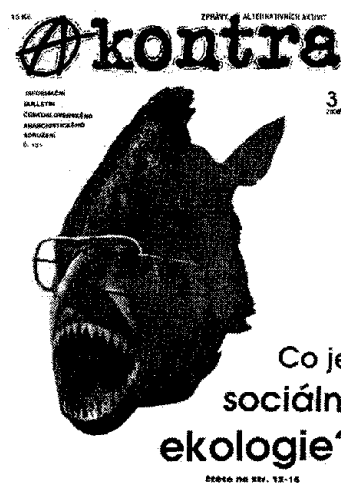

A-kontra 2/2001

Navzdory tvrzením v editorialeu minulého čísla bylo nové A-kontra tentokrát tištěno v oficiální tiskárně, takže je poněkud čitelnější než to předchozí. Toto číslo bylo věnováno feminismu, zejména pak tomu s příponou anarcho-. Takže si zde přečteme články o institucionalizovaném a sociálním feminismu, útlaku žen u nás i ve světě, domácím násilí, historii 8. března a třeba Anarchofeministický manifest, stejně jako obsáhlý článek undergroundového filosofa Mirka Vodrážky „Krise politiky jako krize pohlavní mužské identity”. Jinak zde jsou články o pokusu antifašistů zabránit sjezdu neonacistů v kulturním domě Eden, o novém návrhu zákona o shromažďování, který by podstatně omezil možnosti konání demonstrací, o novém izraelském premiérovi s pochybnou minulostí, ale také diskusní příspěvek „Praha, Seattle ... a co dál?” o tom, že by globální hnutí odporu mělo změnit taktiku. Opět diskusní příspěvky, zprávy ze světa a nově také Zpravodaj anarchistického černého kříže, informující o politických věznicích z celého světa. Na úplný závěr si můžete přečíst článek „Pařížská komuna a Kronštadt“ od Alexandra Berkmana, a také požadavky kronštaďských námořníků z dob jejich povstání proti bolševikům.

(20 stran A4, 15 Kč)

(jš)

A-kontra 3/2001

„Co je sociální ekologie?” ptá se na obálce hybrid člověka a ryby. Odpověď najdete uvnitř čísla v rozsáhlém eseji zakladatele této disciplíny, anarchisty Murraye Bookchina.

V editorialeu „Anarchismus za časů reakce” si přečtete v všem možném, mimo jiné o sporu redakčního kolektivu s „šéfredaktorem” Jakubem Polákem (pro jeho výroky v tisku o antifašistické demonstraci) a o rostoucí reakci vůči globálnímu hnutí odporu. Několik článků o nové fašistické straně, doplněných diskusí o kuklách na akci. Následují „Co nám radí Světová banka?”, článek o evropském setkání mezinárodního sdružení protestních hnutí Peoples Global Action, zpráva o přednášce kolumbijských aktivistů v Praze, rozhovor s Feministickou skupinou 8. března, reportáž z demonstrace za Tibet ve Vídni, rozhovor s kapelou Ilegality a úvaha o globálním oteplování. „Před deseti lety” – články jednoho ze zakladatelů novodobého anarchistického hnutí v Čechách, původně vydané počátkem devadesátých let. A samozřejmě zprávy z domova i ze světa, opět Zpravodaj anarchistického černého kříže a také diskusní příspěvky.

(16 stran A4, 15 Kč)

(jš)

Petr Alexejevič Kropotkin: Anarchistická etika

Po dlouhé době se v nabídce oficiálního českého vydavatelství objevila kniha některého z anarchistických teoretiků. Tímto titulem je kompilát Kropotkinových textů vydaný pod souhrnným názvem „Anarchistická etika“ nakladatelstvím Votobia. Jak již tento název vypovídá, týkají se zde zařazené eseje především mravních a etických aspektů anarchistického myšlení, tedy témat kterým se Kropotkin dopodrobna ve svých pracích věnoval.

Na co se tedy můžeme těšit? Především je to esej „Etické principy anarchismu“, která byla napsána v roce 1890 pod názvem „Morale anarchiste“ pro noviny „La Révolte“ a později byla vydána i knižně. Mimochodem několikrát vyšla česky pod názvem „Anarchistická morálka“. Dále je to přednáška „Spravedlnost a mravnost“, kterou autor přednesl na setkání Ancotského bratrstva v Manchesteru roku 1888 jako reakci na přednášku darwinisty T. Huxleyho. Kropotkin se zde snaží vyvrátit Huxleyho tezi, že lidská mravnost a cit pro spravedlnost nemá přirozený původ a že příroda učí člověka jen zlu a agresivitě. Následuje článek převzatý z knihy „Ideály a realita v ruské literatuře“, zde uveřejněný jako „Morální volba L. N. Tolstého“, kde se Kropotkin zamýšlí nad důvody Tolstého posunu od ruského aristokrata až na velmi radikální pozice (viz. Existence č. 9). Některé jeho myšlenky tu také blíže rozebírá. A konečně je to kapitola „O smyslu odplaty“, která je složena ze dvou úryvků z knihy „O francouzských a ruských věznicích“, o jejímž tématu asi není třeba psát něco bližšího.

Přestože většina textů je více než sto let stará, na jejich platnosti to pranic nezmění, dnešního čtenáře dokáží oslovit stejně jako před staletím a přečtením této knihy rozhodně svým časem plýtvat nebude. A na závěr vzkaz nakladateli – těšme

se i na další knihy anarchistických myslitelů pod vaší hlavičkou.

(Nakladatelství Votobia, 127 stran, 149 Kč)

INY

Car Busters č. 11

Útěk zakladatele Car Busters Randyho Ghenta ze studené střední Evropy za svou dívkou do slunné Austrálie nijak nepoznamenal kvalitou toho celosvětového anti-automobilového časopisu. Truchlící kolektiv vypracoval už jedenácté číslo sice bez ústředního tématu, leč se spoustou zajímavých článků, jako například Following the Piper of Bogotá či Developing the Generation of Auto Adicts. Překládovou přílohu v jazyce českém jsem sice ještě neviděl, ale předpokládám, že zaujme stejně, jako anglický originál.

(32 stran A4, cena 1USD nebo ekvivalent v CZK, kontakt: Car Busters, Krátká 26, 100 00 Praha 10, carbusters@ecn.cz, www.carbusters.ecn.cz)

-abm-

Onward - 4

Další číslo vynikajícího anarchistického čtvrtletníku z USA. Jako obyčejně v novinovém formátu a na novinovém papíře, s profesionální grafikou a výbornými články.

Na první straně jsou dva „otvíráky,“ pokračující uvnitř listu. První z nich je o chystané smlouvě FTAA, která má rozšířit již stávající smlouvu NAFTA prakticky na celou Ameriku a umožnit tak kapitalistickým korporacím ještě více vysávat prosté lidi. Druhý článek je o známém zapatistickém pochodu v Chiapasu. Na dalších stranách najdete úvodník redakčního kolektivu, věnovaný protestům proti zasedáním různých kapitalistických institucí a jejich smyslu, stránku věnovanou boji militantních korejských dělníků proti propouštění, reportáž z krvavého potlačení demonstrací proti WEF v Mexiku, několik úvah nad směřováním anti-globalizačního hnutí, které jsou velice důležité a podnětné.

Několik stran je věnováno informování o anarchistických politických věznicích. Téma čísla na prostřední dvoustraně je tentokrát věnováno právům homosexuálů, k čemuž je zde hned několik článků, jak se na hlavní téma sluší. A kromě toho samozřejmě další zajímavé články, zprávy atd. Zmínit by se určitě měla ještě první část článku o historii studentského hnutí odporu v šedesátých letech, mimochodem napsaná politickým vězňem odsouzeným na doživotí.

(20 stran A3, 1\$ + poštovné 2,16\$ - Onward, P.O.Box 2671, Gainesville, FL 32602-2671, USA nebo e-mail theonwardcollective@hotmail.com)

(ph)

Barricada - únor 2001

Barricada trošku nezvykle s plnobarevnou obálkou, tvořící po otevření a postavení na výšku radikální plakát s obrázkem tří hořících policistů se štíty v zásahové uniformě a jejich obrněného automobilu a nápisem: Oheň a plameny pro kapitalismus. Na vnitřní zadní straně obálky je mimochodem fotografie zakuklence, útočícího na policejní kordon během zájmových protestů proti zasedání MMF a SB v Praze...

Ale pojďme k obsahu. Na začátek zde najdeme dvě obsáhlejší reakce skupin, o kterých se v Barricadě v minulosti psalo, a odpověď člena redakce na tyto dopisy. Následuje dvoustrana se zprávami ze světa, mimo jiné například z Maďarska a Rakouska. Obsáhlejší report ze sjezdu Severovýchodní anarcho-komunistické federace je velice zajímavý a i pro anarchisty z Evropy jistě důležitý. První část seriálu o politické, sociální a ekonomické situaci v Peru vás seznámí se základními fakty o této kapitalismem zbitačené zemi. Dvojstránka o politických věznicích přináší informace o odsouzených antifaišitech ve Francii, obvinění Santakruzské dvojky a o případu T. Wilkoszewskiho. V závěrečné části vás pak už čekají jen obsáhlé informace o Quebecu pro aktivisty, kteří se chystají na protesty proti jednání o FTAA.

(20 stran A4, 50 centů + poštovné 2,16\$ - Barricada, PO Box 73, Boston, MA 02133, USA nebo e-mail barricadacollective@hotmail.com)

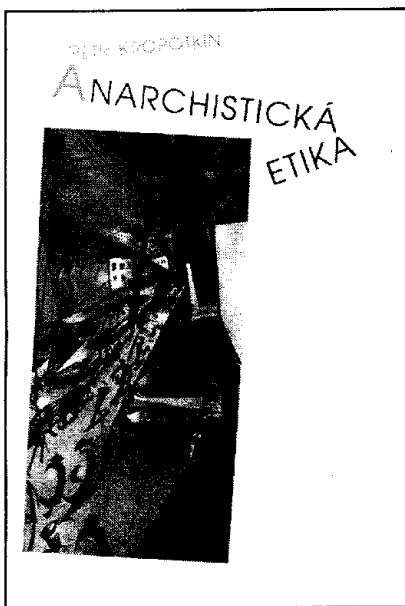
(ph)

Green Anarchy - 4

Kultovní časopis zeleného anarchismu, tištěného stejně jako Onward na novinovém papíru formátu A3. Na úvod si přečtěte reportáže s protestů proti summitu EU v Nice a proti schůzce Transatlantického obchodního dialogu v USA.

Následují dvě strany novinek ze světa a zpráv o začínajících soudních procesech s anarchistickými aktivisty. Nechybí zde ani stránka plná komuniké organizací ELF a ALF. Obzvláště první z nich je vrcholně úspěšná a firmám profitujících z ničení přírody způsobuje desetimilionové škody. Dále je v Green Anarchy otištěno množství polemických článků a úvah na nejrůznější témata, například velice zajímavý Sexismus v hnutí či značně kontroverzní Ztratilo anarchistické hnutí smysl?, podporující pouliční násilnosti.

Za velice zajímavý a hodný zmínky mi přišel článek Mimo „dělníkismus“, mimo syndikalismus, hovořící o syndikalismu jako o překonané formě anarchistického organizování, orientované zejména na udržení neekologického a z větší části nepotřebného průmyslu, upřednostňující model afinitních skupin. A samozřejmě i v GA narazíte na stránku věnovanou anarchistickým a ALF/ELF vězňům. Kromě výše zmíněného samozřejmě mnoho dalších článků, zpráv, recenzí na tiskoviny atd.

Green Anarchy je přehledný, s profesionální grafikou. Není orientovaný, jak by asi podle názvu mnoho lidí nespravedlivě očekávalo, na nějaký primitivismus, ale na skutečný zelený anarchismus.

(20 stran A3, 3\$ + poštovné pro lidi, 2.500\$ pro policisty, Green anarchy, PO Box 11331, Eugene, OR 97440, USA, e-mail greenanarchy@tao.ca)

(ph)

Stalin nespádl z měsíce

Nakladatelství Solidarita vydalo již nějakou dobu avizovanou brožuru, která je kompilátem překladů článků „z irských anarchistických novin Workers Solidarity a časopisu Red and Black Revolution o Leninovi, Stalinovi a bolševismu“, jak píše vydavatel v podtitulu, i když právě o Stalinovi tam toho mnoho nenajdete. Sedm textů opatřených předmluvou z pera Vadima Baráka čtenářům přibližuje vztah anarchistů k marxistické levici a rozpory mezi těmito dvěma směry dělnického hnutí, které se táhnou již od dob Marxe a Bakunina. V brožuře naleznete analýzu rozporů v teoriích V.I. Lenina a jejich vztah k bolševické praxi v ruské revoluci 1917 a následných letech rudého teroru, kdy byla likvidována všechna opoziční hnutí včetně anarchistů. Kritice neujde ani modla všemožných bolševických partiček Lev Trocký. Jeden z článků zas přibližuje osudy Viktora Sergeho a jeho vztah k revoluci roku 1917 pod titulkem „Anarchistický miláček bolševiků“. Mnohé z textů se věnují také poslední dobou často

přetřásanému tématu Kronštadtského povstání.

Brožura „Stalin nespádl z měsíce“ je jedním z počínů v rámci kampaně proti autoritářským tendencím na levici, kterou v poslední době vedou některé anarchistické organizace. Za připomenutí stojí, že bude následovat další publikace na téma anarchismus versus marxismus, kterou tentokrát připravuje Československá anarchistická federace (vyjit by měla začátkem léta).

(Nakladatelství Solidarita; 56 stran A5; cena 35 Kč)

(vk)

SchQUALL - SchNEWS and SQUALL back to back - the best of UK independent media in the mix

Tuto knihu vydaly dohromady dvě anarchistické skupiny: dobře známá SchNEWS, vydávající týdenní bulletin s aktuálními zprávami z aktivistického dění a politickými komentáři, šířený jak v papírové podobě tak po internetu, a SQUALL, vydávající anarchistický časopis. Obě jsou z Velké Británie, kniha je tedy pochopitelně v angličtině.

Publikace je vlastně kompilátem toho nejlepšího ze SQUALLu a téměř všech výstisků SchNEWS za rok 99 a začátek roku 2000. Z toho vyplývá, že kniha se nedá číst chronologicky, dokonce ani nemá očíslované strany (což občas působí na čtenáře, který se snaží něco dohledat, dost zmatečně). Dá se však vřele doporučit, neboť obsahuje mnoho skvělých politických článků a komentářů, reportáží z akcí, zdařilých komixů, zajímavých fotografií. Poslouží tak mnohem více než jen jako „aktivistická ročenka“.

Zmiňovat grafiku nemá smysl, protože články ze SQUALLu a celé SchNEWS jsou přetištěny s originální grafikou, přesně tak, jak původně vyšly. Kniha je tedy velice různorodá a celá je vlastně zajímavou koláží. S přetištěním celých stránek se poji druhý nedostatek této knihy. Originální SchNEWS a SQUALL jsou tištěny na formátu A4, kdežto kniha je jen o něco větší než „á pětka“. Písmo v knize je tak drobné, že hravě překoná i českého rekordmana A-kontru.

A na úplný závěr se dočkáte anarchistických žlutých stránek, které jsou opravdu žluté a obsahují kontakty na více než 700 organizací a skupin nejrůznějšího zaměření. Kniha může mít okolo 200 - 250 stran (jak jsem již říkal, strany nejsou číslovány) a stojí 7 liber. Jako kontakt by mohla posloužit adresa

SchNEWS: c/o On The Fiddle, P.O. Box 2600, Brighton, East Sussex, BN2 2DX, UK.

(ph)

informační centrum

Utopia

info, alternativa, diskuse,
prostor, posezení, internet

pondělí/pátek - 15/22 hodin

Bělehradská 45, Praha 2

REAKCE NA ČLÁNEK

V minulém čísle Existence (č.10) vyšla polemika Ondřeje Slačálka s mým původním článkem o ekonomické globalizaci (Existence č.9). Po dohodě s redakcí i s Ondřejem bude má odpověď na polemiku publikována na webu A-kontra (<http://a-kontra.revoluce.cz>), případně ji mohu zaslat e-mailem. Milovník reakcí na reakce reakci

Honza (a.kultura@centrum.cz)

Subcomandante Insurgente Marcos

NEOLIBERALISMUS: KATASTROFÁLNÍ POLITICKÝ MANAGEMENT KATASTROFY

Subcomandante Insurgente Marcos je neoficiálním mluvčím Tajného revolučního domorodého výboru – generálního velitelství Zapatistické armády národního osvobození (EZLN) v mexickém Chiapasu. Píše dopisy a komuniké svým přátelům, osobnostem kulturního a politického života a mexické i světové veřejnosti, z nichž velkou část publikuje také mexický deník *La Jornada*. Součástí dopisů bývají často povídky a příběhy, v nichž nezdávka vystupuje postava lesního brouka Durita, Marcosova mentora. Díky své poetické mluvě je Marcos přezdíván jako „Shakespeare Lacandonského pralesa“ a je jedním z nejlepších současných spisovatelů Latinské Ameriky.

Světluška se zatřpytila na Duritově rameni. Štos novinových výstřížků slouží mému pánu, slavnému donu Durito de La Lacandona, nejvyššímu zástupci toho nejušlechtlejšího povolání, jež člověk kdy vykonával – potulné rytířství – coby postel-židle-stůl-kancelář. Skrze kouř a dýmku pozoruji a starám se o posledního a největšího dobrodince, slavného rytíře, jehož bezpečnost chráním a za něhož se vždy postavím, když... Uááá.

„Už zase zíváš, ty šibale!“ Duritův hlas přerušil zamžourání, jež podle něj trvalo hodiny.

„Vůbec jsem nespál“, snažím se bránit. „Přemýšlel jsem.“ Podívám se na hodinky a zjišťuji, že... „Jsou tři hodiny ráno! Durito, nemohli bychom konečně jít spát?“

„Spaní. Pořád myslíte na spaní. Jak můžete usilovat o dosažení nejvyšší úrovně rytířství, když ty nejlepší hodiny prospí- te?“

„Zrovna teď usiluji akorát tak o spánek“, říkám, zívám a pohodlněji si upravuji batoh sloužící mi coby polštář.

„Vy si to můžete dovolit. Ale dokud nebude šat noci rozstřížen zlatými nůžkami, oddám se myšlenkám na tu nejvznešenější a nejdůstojnější dámu, jež si kdy nějaký rytíř zvolil za předmět svých tužeb, na tu jedinou, nejlepší, nesrovnatelnou... Posloucháte mě vůbec?“ Durito zvýšil hlas.

„Hmmm“, odpovídám vědouc, že ani nemusím otevírat oči, abych spatřil Durita stojícího na svazku novin, Excalibur v pravé ruce, levou na hrudi, další pravou v bok a další urovnávající brnění a ještě jednu, která... Už ani nevím, kolik rukou Durito vůbec má, ale je jich více než dost pro veškerá gesta, kterými se vyjadřuje.

„A kteráže starost Vás to připravila o spánek, můj líný zbrojnoši?“ ptá se Durito viditelně se snažící udržet mě bdělého.

„Mě? Kromě tvých přednášek a nočních studií nic. Čím se to vůbec zabýváš?“

„Vládním kabinetem“, vysvětluje Durito zatímco se zpátky otáčí ke svým papírům.

„Vládním kabinetem?“ překvapeně se

ptám a otvírám oči, což jsem vlastně vůbec nechtěl.

„Samozřejmě. Zjistil jsem, proč si jeho členové navzájem odporují, každý přihřívá svoji vlastní polivčičku a následně zapomíná, že šefem...“

„Je Zedillo“, doplňuji s klešajícím zájmem o konverzaci.

„Omyl. Zedillo to není“, oponuje Durito viditelně potěšen.

„Ne?“ ptám se a hledám ve svém batohu tranzistorové rádio, abych si poslechl zprávy. „On odstoupil? Nebo byl svržen?“

„Také ne“, odpovídá Durito bavící se mým náhlým zájmem. „Je stále tam, kde jsme jej včera opustili.“

„Tak jak to tedy je?“ ptám se již úplně probuzený.

„Šéfem vládního kabinetu je osoba, kterou z důvodu pohodlnosti a diskrétnosti nazvu Osobou X.“

„Osoba X“. Uvědomuji si Duritovu lásku k detektivkám. „A jak jsi jej objevil?“

„Jednoduše, můj milý Guatsone.“

„Guatsone?“ zakoktám a vidím, že si Durito obrátil skořáčku sloužící mu coby přílba, která teď připomíná spíše raper-skou čepici, i když podle něj čepici detektivní. Pomocí malinkaté lupy teď studuje své papíry. Kdybych jej neznal, mohl bych si snad i myslet, že to není Durito, ale...

„Šerlok Cholms byl Angličan, kterého jsem naučil spojovat zdánlivě nevýznamné detaily do hypotéz a hledat další, jež by je potvrdily nebo vyvrátily. Je to jednoduché dedukční cvičení, které jsem dělal i s mým žákem Šerlokem Cholmsem, zatímco jsme se toulali starobylými čtvrtěmi Londýna. Mohl jsem jej toho naučit víc, ale odešel s jistým Conanem Doylem, který mu slíbil slávu. Od té doby jsem o něm již neslyšel.“

„Stal se slavným“ odpovídám ironicky.

„A stal se z něj potulný rytíř?“ ptá se Durito s velkým zájmem.

„Ne, můj milý Šerloku, je slavnou postavou románů.“

„Mýlíte se, můj milý domyšlivý Guatsone, slávu si lze zasloužit pouze coby potulný rytíř.“

„No dobře, nechme toho a vraťme se k vládnímu kabinetu a záhadné Osobě X. Co s tím?“

Durito prochází výstřížky z novin a časopisů. „Hmm... Hmm... Hmmm!“ zvolá.

„Co? Co jsi našel?“ ptám se Durito po jeho posledním obdivném „Hmmm“.

„Ano... fotka Jane Fondové z *Barbarely*“, říká Durito se zářícíma očima.

„Jane Fondové?“ ptám se vstávám pohybují se začínám být neklidný.

„Ano. A tak, jak ji příroda stvořila“, vysvětluje Durito a dlouze vzdychne.

Fotka Jane Fondové „tak, jak ji příroda stvořila“, probudí každého, kdo si na sobě zakládá. A já si na sobě vždy zakládám. Vstávám a po Duritovi požaduji novinový výstřížek, on se ale brání tak dlouho, až přísahám, že mu budu pozorně naslouchat. Přisahám a přísahám znovu, co mi také zbývá.

„No dobře. Tak tedy pozor!“ začíná Durito se stejným důrazem, se kterým žvýká svoji dýmku. Na zádech založí jeden ze svých mnoha párů rukou a jme se chodit tam a zpátky, zatímco vysvětluje:

„Vezměme si libovolnou zemi se šesti písmeny, která se náhodou nachází pod nadvládou pruhů a pochmurných hvězd. A říkám-li *pod*, myslím také *pod*. Dejme tomu, že se tato země potýká se strašlivou epidemií. Ebolou? AIDS? Cholera? Ne! Je to něco ničivějšího a strašlivějšího... Je to neoliberalismus! Vim, že jsem ti již dříve vyprávěl o této nemoci, takže se nebudu zdržovat opakováním. A dejme tedy tomu, že existuje jistá mladá generace politiků zdržujících se v zahraničí a studujících tam proto, aby tuto zemi zachránili s tím, že znají jen jednu jedinou správnou

záchrana, totiž popřít dějiny a tuto zemi připojit ke konci zběsilého vlaku brutality a lidské hlouposti: kapitalismu. Představme si nyní, že nahlédneme do sešitů těchto studentů bez domova. Co zde nalezneme? Nic! Vůbec nic! Jedná se tedy o špatné studenty? Ne, vůbec ne. Jsou to dobří a vnímaví studenti. Ale ve všech předmětech se naučili pouze jednu jedinou věc. Je to stále ta stejná přednáška: *Tvař se tak, jako bys věděl, co děláš.* To je základní axiom politiky moci a neoliberalismu, jak jim sdělil jejich učitel. Ptají se tedy, co je to ten neoliberalismus, *dear teacher?* Učitel neodpovídá, ale díky jeho zaraženému výrazu, zarudlým očím, slinám, jež mu tečou z koutků úst a viditelně ošoupané podrážce pravé boty poznávám, že nemá odvahy svým studentům říct pravdu. A já jsem zjistil, že neoliberalismus je chaotickou teorií hospodářského chaosu, tupou ódou na sociální tupost a katastrofickým politickým managementem katastrofy.“

Využívám příležitosti, že se Durito odmlčel, aby si znovu zapálil dýmku a ptám se jej: „A jak jsi k tomu všemu došel na základě výrazu, očí a podrážky učitele?“

Ale Durito mě neposlouchá, jeho oči září a já nevím, jestli je to díky zapalovači nebo tomu, co mi nyní vysvětluje:

„Dobře. Pokračujme. Zmínění studenti se vrátí do své země, tedy do toho, co z ní zbylo. Přichází s poselstvím, kterému nikdo nerozumí. Zatímco se jej publikum snaží pochopit, uchvátí kořist, tedy moc. Jsou-li jednou u moci, využívají toho jediného, co se naučili: *Tvař se tak, jako bys věděl, co děláš.* Aby tomuto zdání dodali důvěryhodnosti, vrhnou se na masová média. Dosáhnou výborné úrovně simulace, která jde tak daleko, že vznikne virtuální realita, kde vše krásně funguje. Ale v té

jiné realitě, v reálné realitě, je vše při starém. Něco by se právě proto mělo stát. A tak začnou s tím, co je právě napadlo: dnes trochu tohoto, zítra onoho. A pak...“ Durito se zarazí, přezkoumá svou dýmku a mlčky se na mne zadívá...

„A pak, co?“ naléhám.

„A pak... už nemám tabák. Zbyl ti ještě nějaký?“ odpovídá. Nechci se zdržovat upozorňováním na to, že ze strategické rezervy již mnoho nezbyvá a dávám mu váček, jež držím v ruce. Durito nacpe dýmku, zapálí ji a pokračuje:

„Potom se jednoduše přestali reálnou realitou zabývat a začali si myslet, že virtuální realita, kterou stvořili pomocí lži a simulace, je *reálná*. Ale tato schizofrenie není jediným problémem. Stalo se totiž, že si každý student stvořil svou vlastní virtuální *realitu* a začal v ní žít. Proto z nich každý vydává opatření, která těm ostatním odporují.“

„Toto vysvětlení je značně... tedy... řeckně... odvážné.“ Durito se nenechává rušit a pokračuje ve výkladu: „Ale existuje něco, co této vládní koherenci určitou koherenci dodává. Přečetl jsem všechna prohlášení vládního kabinetu, zhodnotil jeho chování i to, na co zapomněl, navzájem porovnal jejich politický podtext a dokonce zaznamenal všechny, i zdánlivě nevýznamné, činy a došel k důležitému závěru...“

Durito se odmlčí a nadechne, aby vypadal důležitě a pauzu prodlouží tak, abych se jej zeptal: „A jaký je tedy ten závěr?“

„Jednoduchý, můj milý *Guatstone!* V kabinetu existuje neviditelný element, postava, která bez toho, abychom ji někdy zahlédli, propůjčuje veškerým hloupostem vládního systému koherenci a systém. Šéf, jemuž podléhá každý. Včetně Zedilla. To znamená, že Osoba X, reálná politická postava této země, opravdu existuje...“

„A kdo je tedy tento záhadný Pán X?“ ptám se neschopen zakrýt, že jsem se celý roztrásl, když si začínám myslet, že to je...

„Salinas?“

„Ještě hůř...“ odpovídá Durito odklízejíc své papíry.

„Ještě horší než Salinas? Kdo je tento muž?“

„Ne. Není to on, je to ona,“ říká Durito a popotahuje z dýmky.

„Ona?“

„Správně. Jménem *Slabomyslná*, příjmením *Improvizace*. Ale pozor, říkám že *Slabomyslná Improvizace*. Musíš si uvědomit, že existuje i inteligentní improvizace, což ovšem není náš případ. Žena X je slabomyslnou improvizací neoliberalismu v politice, v politickou doktrínu změněný neoliberalismus. Slabomyslná improvizace tedy určuje osud této

země... a jiných zemí... například Argentiny a Peru.“

„Chceš tím naznačit, že Menem a Fujimori jsou stejní jako...?“

„Nenaznačuji vůbec nic. Vysvětluji. Zkus se zeptat argentinských nebo peruánských pracujících. Zrovna jsem analyzoval Jelcina, když mi došel tabák.“

„Jelcina? Ale nebyl předmětem této analýzy mexický vládní kabinet?“

„Ne, nejen mexický. Musíš si, můj milý *Guatstone*, uvědomit, že neoliberalismus je pohroma, s kterou se potýká celé lidstvo. Jako AIDS. Samozřejmě, že politické uspořádání Mexika oplývá okouzující slabomyslností, které lze jen těžko odolat. Všechny vlády, jež pustoší svět, ale mají jednu věc společnou: jejich úspěch je založen na lži a jejich základ je tudíž stejně labilní jako lavice, na níž sedíš...“

Instinktivně vstávám a zkoumám lavici, kterou jsme si postavili z kmenů a lián a zjišťuji, že je pevná a bezpečná. Již trochu klidnější říkám Duritovi:

„Ale zkusme si představit, můj milý *Šerloku*, že tito zločinci udrží na určitý čas svou lež při životě, že tento špatný základ přetrvá a oni budou slavit další úspěchy.“

Durito mne nenechává domluvit a skáče mi do řeči: „Nemožné! Základem neoliberalismu je rozpor: aby mohl dál žít, musí se sám ničít. Příkladem mohou být všechny ty politické vraždy, rány pod pás, rozpory mezi jednáním a prohlášeními celého spektra veřejných úředníků, spory mezi 'zájmovými skupinami' a všechno to, s čím se potýkají burzovní makléři...“

„Potýkají... Myslím, že si na to již zvykli, protože kurs stoupá“, podotýkám skepticky.

„To je mýdlová bublina. Brzo praskne. Mysli na to, co ti říkám,“ vysvětluje Durito se vševědoucím úsměvem na rtech a dodává:

„Systém je udržován tím, co bude i jeho zkázou. To je jednoduché, stačí si přečíst *Tři rytíře apokalypsy* od G.K. Chestertona, abys to pochopil. Je to sice detektivka, ale jak známo, příroda koneckonců umění napodobuje.“

„Mám dojem, že tvá teorie není ničím jiným než...“

Větu nedokončím. Jakmile si sednu na lavici z kmenů, zhroutí se tato doprovázená klením a dutým úderem mého těla o zem. Durito se divže nezakuckal smíchy. Jakmile se trochu uklidnil, vysvětluje:

„Chtěl jsi snad říct, že má teorie není ničím jiným než přeludem? Jak asi ze své nižší polohy usuzuješ, dávám mi příroda za pravdu. Dějiny a lid taktéž přidávají ruku k dílu.“

Durito prohlásí svoji řeč za ukončenou a uloží se na novinové výstřižky. Ani se nesnažím vstát. Beru si batoh a opět si dělám pohodlí. Mlčky se díváme, jak se na východě rozlévá medově a pšeničně žluté světlo mezi stehny hor.

Povzdechne si, co bychom taky jiného mohli udělat...?

Přeložila Alice

¡YA BASTA!

NENÍ POŘÁDKU BEZ SVOBODY

K výročí Františka Gellnera

Vom Vater habe ich den
Hang/ Zu alkoholischen Genus-
sen./ Von Mutterchen den ande-
ren Drang./ Papier beschreiben zu
mussen.

*(Po otci sklon mám/ k alkoholické-
mu opojení./ po mamince jsem touhou
hnán/ k papíru popisování. – můj volný
překlad)*

Gellner za svého života navštěvoval několik škol. Po ukončení měšťanské školy přešel roku 1891 na mladoboleslavské gymnázium. Právě do tohoto „gymnaziálního období“ spadají jeho první básnické pokusy. A nejen ty. Gellner totiž nebyl pouze básníkem, nýbrž i velmi talentovaným kreslířem, pokoušel se jak o prózu, tak o drama. Již v tomto období překládá Goetha a Heinea, který je jeho nejinspiračnějším autorem. Přispívá do studentských časopisů (*Lucerna, Mládi...*). K tomuto období se vztahují přinejmenším dva významné okamžiky. Prvním je počátek přátelství s básníkem Josefem Macharem (jehož sbírka *Confiteor*, vydaná roku 1887, Gellnera velmi ovlivnila). Druhým pak první otiskovaná báseň *Patnáct lahví koňaku* (v satirickém časopise I. Hermana *Švanda dudák* roku 1896; údajně za ni obdržel skoro čtyři zlatky).

Po úspěšném absolvování maturity byl rodinou vyslán na studia do Vídně. Studiu tamější techniky se ale věnoval ledabyle a podle životopisců právě v tomto období plně propadá bohémskému životu a svojí původně spíše revoltě z pocitu dodává „teoretický“ základ, lze-li to takto říci. Gellner se stává anarchistou. Klíčovou osobou pro toto období je básník Stanislav Kostka Neumann, vůdčí osobnost pražské anarchistické skupiny sdružené kolem časopisu *Nový kult*. Neumann na to vzpomíná: „*Otiskl jsem mu hned první verše, které mi poslal.*“ Skupina se pravidelně scházela v olšanské vile S.K. Neumanna. Její vliv na literaturu začínajícího dvacátého století je neopominutelný a díla autorů této družiny obsahují i dnešní školní čítanky. Fráňa Šrámek, Josef Mahen, Karel Toman, Marie Majerová, Rudolf Těsnohlídek, Jaroslav Hašek, František Buriánek – to jsou někteří autoři hlásící se ke skupině.

Díla těchto tzv. anarchistických buřičů vycházela mj. v *Práci, Nové omladině, Komuně, Anarchistické revue* a samozřejmě v Kostkově *Novém kultu*.

Na přelomu století docházelo k rozkolu nejen v oficiálním dělnickém hnutí (sociální demokracii), ale i v samotném anarchismu existovalo několik proudů. Od Stirnerova individualismu, přes náboženský anarchismus L.N. Tolstojce, až k anarchismu komunistickému. K výraznému rozkolu ale dochází až ve druhé polovině prvního desetiletí (někdy mezi lety 1906 a 1907), pak již bude vliv anarchismu slábnout (a zároveň silit vliv bolševismu, ke kterému se později připojí i mnoho osob z původních buřičů – v čele s S.K. Neumannem).

Je na místě se rozepsat o Gellnerově postoji k anarchismu. Gellner nebyl žádným teoretikem, jeho postoj k anarchismu vyplýval z jeho temperamentu, sociálního cítění a touze po svobodě a vzdoru („... *tenkrát mohl být mezi námi člověk buď středověkým katolíkem, nebo anarchistou. Jinak byl pouhý šosák.*“). Hluboce nedůvěřoval teoretickým programům anarchistů a neviděl nutnost revoluce. Sám k tomu uvedl: „*Anarchismus nevyvinul se téměř u nikoho z teoretických náhledů. Anarchismus vyplývá z temperamentu. Myslel jsem, že jsem anarchista, ale byl jsem jen skeptik a kritik.*“ Sám se řadil (a je řazen) k anarchismu zejména díky svému postoji ke svobodě. V článku roku 1906 napsal: „... *obilí hnije v sýpkách spekulantů, zatímco tisíce lidí hladoví, nesmírná prostranství půdy leží ladem, která by mohla živit statisíce lidí, ale nedostává se pracovních sil, ačkoli statisíce lidí volá po práci, mladí lidé jsou oblékáni do vojenského kabátu, aby šli do války hájit pořádek, kterým sami trpí, všude vidíme násilí a bídu, kasárna, kriminály, bordely a policejní strážnice. Hospodárna svoboda neexistuje vůbec nikde a politických svobod je málo. A není pořádku bez svobody.*“ Celkově se dá říci, že mladistvé opojení a snad i víra ve změnu vyprchalo a v předvečer světové války byl již více umírněným. S.K. Neumann to ve své knize *Vzpomínek* komentoval takto: „*Přestože skeptický*

František Gellner v průběhu letošního roku oslaví hned dvě výročí. Prvním je vydání jeho básnického debutu, sbírky *Po nás ať přijde potopa!* (1901) a druhým básníkovo narození (1881). Touto postavou bych zahájil cyklus portrétů osobností kulturního života, které se ať už více či méně přimkly k ideálům svobodné společnosti a tyto své sympatie vyjádřily ve svém díle anebo životě.

Cykly se nebudou orientovat tedy pouze a jenom na teoretiky anarchismu, ale i na osobnosti, které se za „protiautoritáře“ přímo neoznačovaly, avšak pod koncept anarchismu tak či onak spadaly, anebo jej svým životem a dílem ovlivnily.

Toto poměrně široké vymezení však netřeba uplatňovat na úvodní osobnost – Františka Gellnera. Ten totiž anarchistou byl a jeho protispolečenská kritika se promítla i do jeho díla.

Život

Narodil se, jak již bylo zmíněno roku 1881, přesně 19. června, v Mladé Boleslavi, a to v rodině nezámožného židovského obchodníka Karla Gellnera. Karel Gellner byl také jedním ze základních inspiračních zdrojů při formování básníkovi osobnosti. Otec žil polobohémským životem socialisty-alkoholika. Svého syna uvedl do prostředí hospůdek a kavárna a seznámil jej s časopisy *Nový kult* a *Moderní revue*, které měly blízko k anarchismu. Svůj vztah k otci vyjádřil pak Gellner v básni *Otec a syn*. Vztah k rodičům shrnul v humorné obměně Goetha:

rationalismus znemožnil mu velmi brzy viru v lepší život sociální, přestože nevnikl hlouběji v nauky slibující po dovršení jistého vývoje skutečnou spravedlnost sociální, neztratil František Gellner nikdy smyslu pro krvavé bezpráví sociální, jímž jsou postiženi chudí a nic než pracující. I na Moravě ještě psal, překládal a kreslil do příloh Lidových novin velmi často sociální náměty a nikoli z nějaké žurnalistické povinnosti: za svého citelného srdce, které sice nevěřilo v možnost ráje na zemi, ale přitom se nesmiřovalo s peklem na zemi a s těmi, kteří jsou jeho hlavními strůjci.“

Po neúspěšném studiu ve Vídni se roku 1901 přesouvá na báňskou akademii do Příbrami. Z „příbramského vyhnanství“ ale často a rád uniká do Prahy – nejčastěji do olšanské vily. Velmi intenzivně se věnuje básnické tvorbě: roku 1901 vychází jeho první sbírka básní *Po nás ať přijde potopa!* a o dva roky později *Radosti života*. Akademii nedokončuje, a proto na podzim roku 1904 rukuje na vojnu do Litoměřic. A ještě jedna „maličkost“: někdy na přelomu století se nakazil tehdy velmi rozšířenou syfilidou, která v něm, podle Neumanna „probudila, posílila a zjemnila nejlepší stránky jeho bytosti“. Gellner se svou nemocí nijak netají („*Nezemru já od práce, nezahynu bídou, nezalknu se v oprátce, skončím syfilidou*“ – *Píseň zhyralého jinocha*). Touží se vydat do Afriky, jak o tom píše v jedné básni, anebo v dopise J. Macharovi: „*Na rok chci odjet do Afriky, a poněvadž nemám dosud odslouženou vojnu, budu mít aspoň hodnost dezertéra. Co budu v Africe dělat, ještě nevím. Bezpochyby se odeberu ke kanibalům a dám se sežrat. Je to beztak jediný dobrý skutek, který mohu lidstvu prokázat.*“

Po roce je z vojny propuštěn a odjíždí na malířská studia do Mnichova a posléze do Paříže (1905-1908). Rok žije v Drážďanech, kde rovněž studuje malířství. V letech 1909 až 1911 opět v Paříži. Ač chtěl odjet do Afriky (nebo do Ameriky), nakonec se vrací zpátky do Čech. Na přímlovu S.K. Neumanna dostává místo redaktora brněnských *Lidových novin* (píše pod pseudonymem Norbert Čížek). Jeho série karikatur vzbudila velkou nevoli v politických kruzích. Tehdejší šéfredaktor *Lidových novin* Arnošt Heinrich o tom píše: „*Mezi poslanci byl z těchto obrázků poplach a po celé zemi šli z ruky do ruky. (...) Gellner kreslil zemské zákonodárce bez rozdílu stran a poslanci naší strany nedopadli líp než ti ostatní.*“ Přispívá do *Ladových Karikatur*, píše veršovaný román *Don Juan* (publikován po částech v příloze *Lidových novin*), vznikají jeho básně, posmrtně (1919) vydané pod názvem *Nové verše*. Roku 1914 mu vychází první soubor povídek – *Cesta do hor a jiné povídky*. Ještě dříve, roku 1912, román *Potulný národ* a divadelní hra *Přítav*, inscenovaná až posmrtně.

V srpnu 1914 byl odveden k rakousko-uherské armádě. Ačkoli byl nemocen, nezařídil si oprostění od vojenské služby.

Naopak sám narukoval v místě svého rodiště Mladé Boleslavi. Díky svému protiautoritářskému postoji byl velmi brzo odveden na haličskou frontu. Vysílený a nemocný, někde v okolí Grodku ponechává svůj život osudu. Od 13. září 1914 je u svého pluku uváděn jako nezvěstný, jeho tělo se nikdy nenašlo.

Dílo

Gellnerovo básnické dílo tvoří především dvě sbírky vydané za jeho života (*Po nás ať přijde potopa!*, 1901 a *Radosti života*, 1903), sbírka vydaná posmrtně (*Nové verše*, sestaveny k vydání r. 1914, vyšly r. 1919) a básnická pozůstalost (do sbírek nezařazené básně, většinou publikované časopisecky). Gellnerovy spisy vyšly u nakladatele Františka Borového v letech 1926 až 1927.

Ke Gellnerovým nejoblíbenějším básníkům patřili: Karel Havlíček Borovský, Jan Neruda a Josef Svatoptuk Machar. V jeho tvorbě jej ovlivnila především tato díla: *Nerudovo Hřbitovní kvítí*, *Macharův Confiteor* a *Máj* K.H. Máchy. Ze zahraničních autorů byl asi největším zdrojem inspirací Heinrich Heine (kterého i překládal, např. *báseň Tkalcí*), Paul Verlaine a Alfred de Musset. Hlavním kritériem byla pravdivost a lidovost.

Po nás ať přijde potopa!

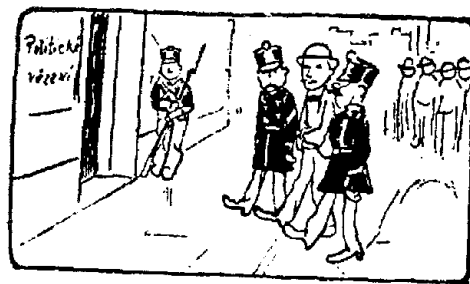
Existují desítky rozborů básnických sbírek, Gellnerovu prvotinu nevyjímaje. Výklad je však pouze vodítkem, původní text básně je to oč tu běží, a proto pouze krátce. Gellner vstoupil do světa „velké“ literatury jako dvacetiletý mladík, jako outsider. A kritika jej příliš nešetřila (např. Arne Novák). Umělecké dílo podléhá času a má tendenci k mytologizaci. Gellner popravdě k vytváření legend sám přispěl – svým krátkým a bouřlivým životem i fragmentálností svého díla. Jak poukazuje Vladimír Křivánek v Doslovu k výboru *Teplá zhaslého plamene*: „... zůstalo cosi nevyřčeného, ba tajemného v tomto díle...“

Potopa byla ovlivněna na jedné straně básnickým životem (zejména jeho ambivalentním vztahem k anarchismu), ale i dobovými uměleckými směry – dekadencí a symbolismem. Velký význam má rovněž vliv romantismu, nikoli ve smyslu básnění mimo realitu, nýbrž jakožto svár ideálů a touhy se skutečností.

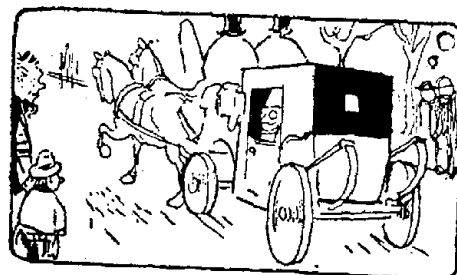
K nejčastějším motivům patří láska, většinou v podobě „demaskované“, touha po jiném světě, vzdor a výsměch měšťáctví, chlast, život bez perspektivy. Klíčové básně:

Po nás ať přijde potopa!, *Perspektiva*, *Epilog*.

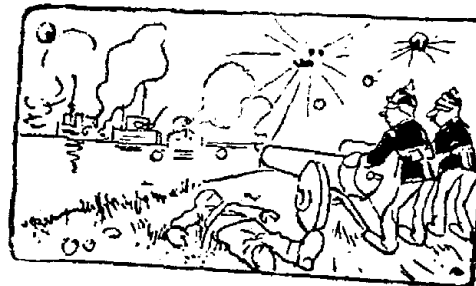
Nechť žije dnešní naše:

Volnost!

Rovnost!

Bratrství!

Epilog

Ne, tohle není život, o němž pělý
naděje v představ žhavé orgii.
Čekal jsem vášně, jež by sopkou vřely,
a vysílení, která zabijí.
Mllobu a hnus mně láska vstříkla do žil,
lítost, již marně ironizuju.
Svatebních nocí, jež jsem kdysi prožil
v svých předrážděných snech, teď lituju.

Ze srdcí závoj nekles' pod mou rukou,
jen sarkasmy se v slovech zablyskly.
Duše jak psi, jež pro zábavu tlukou,
před cynismem se do tmy přitiskly.

Na místo vzdoru ohněm planoucího
a zvonů v bázni hřmících na poplach
viděl jsem skleslost davu stupidního,
žvýkajícího novinářský tlach.

Z divadel dvorních nuda vyhnala mne,
z promenád žebrající mrzáci.
Z chansonett laxních bida řvala na mne
a z grimas duše, která krvácí.

Řekl bych, že všechno je ztraceno v žití,
žití je však tak záhadné!
Klidný jsem mohl-li pivo své pítí.
Hořící tabák nezchladne.

Doufal jsem v lásku, jež by sopkou vřela,
a v něžnou přizeň duší citlivých,
čekal jsem vzpurná, vzdorovitá čela
a bujných retů rozpustilý smích.

Touha má bloudí tékavě světem,
a já popíjím v úzkých zdech.
Co je mi po tom, budu-li dětem
cestou k domovu na posměch!

Naděje lhavé duši otrávil
a zoufalství se vrhlo na sousto.
Jsem z těch, kterým svět podlamuje síly
a již se zřící ho přec nejsou s to.

Propil jsem peníze, na dluh pít budu.
Šťasten, kdo propije boty své!
Zřím oknem krčmy ven v rozmoklou půdu.
Podzim ze stromů listí rve.

Mé srdce divě životu se rouhá,
mé srdce divě život miluje.
Přes mrtvolý snů bolestná má touha
za novou fikci v běh mne bičuje.

Nové verše

Dá-li se o prvních sbírkách napsat, že jde vlastně o jednu knihu, tak pro *Nové verše* již toto neplatí. Básník se vydává jiným směrem, těžko zhodnotit zda dobrým, či mylným. Sbíрка vzniká v průběžně v první polovině druhého desetiletí, je dokončena roku 1914, vydána však zásluhou Neumanna až po světové válce. Ve sbírce se objevují motivy z básníkovy pobyty v zahraničí (báseň *V Paříži*), ale i vzpomínky z dětství; verše se stávají méně útočnými, epičtějšími, charakteristický je pocit samoty, melancholie, chce se dodat i zmoudření. Častější je romantický nádech veršů (*Elegie*).

Radosti života

Konfesijní lyriku prostupuje prvek epický, objevují se básně melodické, čerpající z lidové písničky a městského folklóru. Autor sám se, podobně jako v první sbírce, profiluje jako zhyralý jinoh a alkoholik, touhu po lásce nahrazuje až surovým způsobem popisovanou sexualitu. „*Gellnerův osobitý přínos do české poezie spočíval v pravdivém vyslovení nálad tělesného a smyslového opojení a následujícího vystrážlivění z krásného snu*“, napsal tvůrce internetových stránek Fr.Gellnera. Skepse a cynismus: „*Jsem smutný mládenec, rouhavý cynik, / v rozpuku mládeži zhořkl mi svět, / v ozduši krčem a v zápachu klinik / vypučel písně mé jedový květ*“, napsal Gellner. Klíčové básně: *Všichni mi lhali* (XXX. ve sbírce), *Rád věděl bych, proč právě nyní vzkvétá* (XVI), *Konečně je to možná věc* (XX).

XXX

Všichni mi lhali, všichni mi lhali,
blázna si ze mne dělali.
Přede mnou citem se rozplývali,
za zády se mi vysmáli.

Žurnály, básníci, učenci lhali
po léta za nos mě vodíce,
muži mi lhali a ženy mi lhaly.
Ženy ty lhaly mi nejvíce.

Srdce mé stále po lásce prahne,
nikomu však již nevěřím
Když někdo ke mně ruce své vztáhne,
ustoupím bojácně ke dveřím.

platnost i dnes a budou ji mít i v budoucnu. O tom svědčí hudební interpretace jeho básní, např. od *Visacího zámku* aj. skupin.

K největším hodnotám patří touha po svobodě, vzdorovitý a nesmiřitelný postoj k zlořádům, který nevyvěral z iracionálního pocitu nasrání, ale z racionalismu. Gellner se ve svém díle obnažil, a proto si mohl dovolit být kritický a jizlivý. Gellner nebyl snilek, Gellner byl realista.

Po nás ať přijde potopa

Vy dobří hoši, co jste vyšli bořit
se vzdorem v srdcích, s pěstí sevřenou,
co lidstvu nové ráje chcete stvořit,
vám zpívám píseň na rozloučenou.

Můj vzdor se zchladil volnou sprchou času,
rez s pochvou srotil meče rukojeť.
Brutální, zpěvnou, lehkovážnou chasu
v mém srdci jsem si zamiloval teď.

Mí přátelé se v sympoziích baví,
by zase zítra klesli do bída.
Na večer z loží zvedajíce hlavy
se v duchu těší: Diem perdidí.

Se zbožnou úctou nelibají holku,
je nevábí zjev plodných samiček.
V kavárnách nočních u politých stolků
jsou rytíři pochybných dámeček.

Mám za přátele marnotratné muže.
Z nás každý rád svou hřivnu zakopá.
My do svých vlasů vplétáme si růže,
a po nás - -! což - ať přijde potopa!

napsal Honza

39

Prameny:

- František Gellner: *Teplé zhaslého pramene, Mladá fronta, Praha, 1997*
- Internetová stránka frantisekgellner.euweb.cz
- *Drobky z Františka Gellnera, Jota, Brno, 1992*
- František Šebesta: *Nezemřu já od práce, skončím syfilidou, článek v Lidových novinách, 27.3.2001*
- Bohuš Balajka a kolektiv: *Přehledné dějiny literatury I., str.252-253, SPN, Praha, 1992*
- *Encyklopedie Diderot 2000*
- Bohuslav Hoffmann, Jaroslava Stryalová: *Literatura II. Pracovní antologie textů. SPN, Praha, 1985*

ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERACE

Existence

čtenářské konto

Máte-li zájem dostávat Existenci až domů, pošlete na nejbližší kontakt ČSAF určitou částku (min. 100 Kč), my vám budeme zasílat nová čísla až do vyčerpání zaslané částky. Každé číslo sníží stav konta o cenu výtisku a části poštovného. O tom, kolik vám ještě zbývá, budete informováni s každým číslem, které obdržíte.

distribuce

Nabízejte Existenci svému okolí. Sháníme spolehlivé distributory. Pokud máte zájem o distribuci tohoto časopisu, napište na nejbližší kontakt ČSAF nebo mail (existence@csaf.cz). Možnost provize pro knihkupectví, kluby, čajovny...

minulé číslo

Hlavní téma:
Média a září 2000

Dále:
Soumrak nad Ladronkou,
Anarchistický černý kříž,
Libertinský Chipas, Sam
Dolgoff, Významné
osobnosti anarchistického
hnutí a další články,
recenze, polemiky...

44 stran A4, 25 Kč/Sk

starší čísla

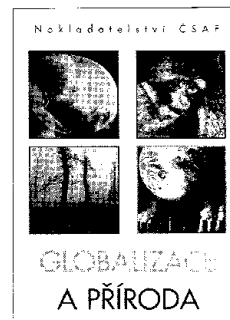
Starší čísla Existence seženete u AP distribuce, na Internetu (www.csaf.cz) nebo pražském kontaktu ČSAF.

Vydavatelství ČSAF

Informace, které se z medií
nedozvíte.

32 stran A5, dvoubarevný obal
15 Kč

Vliv ekonomické globalizace
na životní prostředí.

100 stran A5, lepená vazba
40 Kč

Anarchistický černý kříž

Prispějte na podporu obviněných
a vězňenských aktivistů!

c/o Pavel Houdek
P.O. Box 41,
565 01 Choceň

telefon: 0604 388 631
e-mail: abc@csaf.cz
číslo účtu: 876 0190 237 / 0100

Internet

Na adrese www.csaf.cz najdete aktuální informaci, teoretické texty, distribuci materiálů nejen ČSAF, zajímavosti. Stránky jsou pravidelně a často aktualizovány.

PROTI STÁTU A KAPITALISMU! ZA SVOBODNOU SPOLEČNOST!

Organizujte se! Kontaktujte ČSAF!

Myšlenky volné dohody a Anarchie nevzklíčí sami od sebe. Musíme jim pomoci. Pokud se cítíte být anarchisty a zastáváte myšlenku, že boj proti systému by měl být založen také na svébytném, ekonomicky soběstačném anarchistickém hnutí, nezůstávejte v tomto boji sami, spojte se s Československou anarchistickou federací, společenstvím volné dohody, staňte se její součástí a podílejte se na její činnosti.

Mám zájem o manifest ČSAF

Mám zájem o členství ČSAF

Mám zájem stát se sympatizantem ČSAF

Pozor – pokud vám nedoručí naše odpověď na váš dopis, věřte že to nemusí být naší vinou. V takovém případě použijte jiný kontakt.

ČSAF jihozápadočeský region

ČSAF
P.O. Box 40,
385 01 Vimperk

jihozapad@csaf.cz

ČSAF východočeský region

Pavel Houdek
P.O. Box 41,
565 01 Choceň

vychod@csaf.cz

ČSAF středočeský region

ČSAF
P.O. Box 223,
111 21 Praha 1

praha@csaf.cz

ČSAF moravský region

Vladimír Futák
Smetanova 3
750 00 Přerov

morava@csaf.cz

ČSAF Slovensko

ČSAF
Poste restante
851 06 Bratislava 57

csaf_sk@hotmail.com